



EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání



NOVOMĚSTSKO

Místní akční plán rozvoje vzdělávání II

ANALYTICKÁ ČÁST



Obsah

Místní akční plán rozvoje vzdělávání II	1
1 Úvod	4
1.1 Vymezení území MAP II	4
2 Manažerský souhrn	6
2.1 Shrnutí klíčových poznatků, zjištění vyplývající z provedené analýzy	6
3 Analytická část	7
3.1 Obecná část analýzy	7
3.1.1 Základní informace a o řešeném území	7
3.1.2 Analýza existujících strategických záměrů a dokumentů v území majících souvislost s oblastí vzdělávání	10
3.1.3 Vyhodnocení dotazníkového šetření realizované MŠMT ve šk. roce 2018/19	41
3.1.4 Vyhodnocení potřeb škol z MAP I a MAP II	81
3.1.5 Charakteristika školství v řešeném území	81
3.1.6 Zajištění dopravní dostupnosti škol v daném území	104
3.1.7 Sociální situace	105
3.1.8 Návaznost na dokončené základní vzdělání	108
3.2 Specifická část analýzy	110
3.2.1 Témata MAP II v řešeném území	110
3.2.2 Analýza dotčených skupin v oblasti vzdělávání v řešeném území – jejich zapojení, způsob spolupráce a komunikace apod.	112
3.2.3 Analýza rizik v oblasti vzdělávání v řešeném území	113
3.3 Východiska pro strategickou část	115
3.3.1 Vymezení problémových oblastí, klíčových problémů, prioritních oblastí potřeb v daném území	115



SWOT – 3 analýza prioritních oblastí rozvoje v řešeném území	118
3.3.3 Informace o stávajícím stavu gramotností a inkluзивity.....	124
3.3.4 Rovné příležitosti ve školách – výsledky dotazníkového šetření	125
4 Strategická část – Strategický rámec priorit MAP do roku 2023	125
5 Akční plán	125
6 Implementační část	126
6.1 Organizační struktura projektu MAP II	126
6.2 Přehled složení a činností realizačního týmu projektu	126
Seznam obrázků.....	127
Seznam grafů	128
Seznam tabulek.....	129



1 Úvod

Místní akční plán vzdělávání pro území SO ORP Nové Město nad Metují (dále jen MAP II Novoměstsko) je navazující dokument, který je zaměřen na rozvoj kvalitního a inkluzivního vzdělávání dětí a žáků do 15 let. Zahrnuje oblasti včasné péče, předškolního a základního vzdělávání, zájmového a neformálního vzdělávání. Pro realizaci projektu bylo nutné zapojit min 70 % zřizovatelů mateřských a základních škol a subjektů mimoškolního vzdělávání. V ORP Nové Město nad Metují se na základě souhlasného vyjádření ředitelů podařilo zapojit 100 %.

Hlavním cílem projektu je zlepšit kvalitu vzdělávání v mateřských a základních školách v ORP Nové Město nad Metují především tím, že bude podpořena spolupráce zřizovatelů, škol a ostatních aktérů ve vzdělávání.

Nositelem projektu MAP II je po dohodě v území Místní akční skupina POHODA venkova, z. s.

1.1 Vymezení území MAP II

Ve správním obvodu je celkem 13 obcí, z toho 1 má statut města, 6 jsou zřizovateli škol.

Tab. 1 Obce – zřizovatelé škol správního obvodu ORP Nové Město nad Metují¹

<i>Znak</i>	<i>Údaje o obci</i>
	Název obce: Bohuslavice Počet obyvatel: 1 016 Zapojení do MAP II: ANO
	Název obce: Černčice Počet obyvatel: 488 Zapojení do MAP II: ANO
	Název obce: Jestřebí Počet obyvatel: 157 Zapojení do MAP II: ANO
	Název obce: Libchyně Počet obyvatel: 73 Zapojení do MAP II: ANO

¹ Stav obyvatel k 31. 12. 2018



	Název obce: Mezilesí Počet obyvatel: 252 Zapojení do MAP II: ANO
	Název obce: Nahořany Počet obyvatel: 590 Zapojení do MAP II: ANO
	Název obce: Nové Město nad Metují Počet obyvatel: 9 436 Zapojení do MAP II: ANO
	Název obce: Provodov – Šonov Počet obyvatel: 1 223 Zapojení do MAP II: ANO
	Název obce: Přibyslav Počet obyvatel: 205 Zapojení do MAP II: ANO
	Název obce: Sendraž Počet obyvatel: 107 Zapojení do MAP II: ANO
	Název obce: Slavětín nad Metují Počet obyvatel: 266 Zapojení do MAP II: ANO
	Název obce: Slavoňov Počet obyvatel: 283 Zapojení do MAP II: ANO
	Název obce: Vršovka Počet obyvatel: 144 Zapojení do MAP II: ANO



Zřizovatel		Škola
Město Nové Město nad Metují		Základní škola Nové Město nad Metují, Komenského 15, okres Náchod (dále jen ZŠ Komenského)
		Základní škola Nové Město nad Metují, Školní 1000, okres Náchod (dále jen ZŠ Malecí)
		Základní škola a Mateřská škola Krčín
		Mateřská škola, Nové Město nad Metují, Rašínova 600 (dále jen MŠ Rašínova)
		Mateřská škola, Nové Město nad Metují, Na Františku 845 (dále jen MŠ Na Františku)
		Základní umělecká škola Bedřicha Smetany Nové Město nad Metují, Husovo nám. 1209, okres Náchod
Obec Bohuslavice		Základní škola a mateřská škola Bohuslavice, okres Náchod
Obec Černčice		Základní škola a Mateřská škola, Černčice, okres Náchod
Obec Nahořany		Základní škola a Mateřská škola, Nahořany, okres Náchod
Obec Provodov-Šonov		Základní škola a Mateřská škola Provodov-Šonov, okres Náchod
Obec Slavoňov		Mateřská škola Slavoňov
Královéhradecký kraj		Střední průmyslová škola, Odborná škola a Základní škola, Nové Město nad Metují ²
Soukromé		Mateřská škola a Základní škola speciální NONA, o. p. s.

2 Manažerský souhrn

2.1 Shrnutí klíčových poznatků, zjištění vyplývající z provedené analýzy

Místní akční plán je zpracován pro období 2017-2023, skládá se z několika částí a sice, analytická, strategický rámec, akční plán včetně ročního akčního plánu.

² Od 1. 9. 2018 došlo ke sloučení subjektů



Správní obvod ORP Nové Město nad Metují patří k územím s nižší nezaměstnaností. Je tvořen 13 obcemi, z nichž 6 zřizuje školu. Na území působí ještě další tři školy – soukromá škola a jedna škola, jejichž zřizovatelem je Královéhradecký kraj.

Ze šetření v území vyplývá, že je nezbytné investovat do personálních i materiálních kapacit, a to především v souvislosti se zaváděním inkluzivního vzdělávání. Nicméně aktéři vzdělávání v území se shodují na faktu, že je důležité zachovat a podporovat nadále školy, zřízené pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, které v území působí. Společnému vzdělávání vyslovují aktéři vzdělávání v ORP Nové Město nad Metují souhlas, ale ve své přirozené podobě, tzn. fungující a prověřené ve smyslu prioritního určení – především vzdělávat ne inkludovat. Jako důležité rovněž vnímají udržení dostupnosti a zvýšení kvality předškolního vzdělávání, rozvoj gramotností, podporu zdravého životního stylu u dětí a žáků a zkvalitnění a potřeba systematické práce např. s nadanými dětmi, kariérové poradenství, podpora osobnostně-sociálního rozvoje dětí a žáků, podpora profesního růstu a rozvoje pedagogů, snížení administrativního zatížení vedoucích pracovníků a ředitelů škol a dále vybudování či modernizace mnohdy nevyhovující infrastruktury, rozvoj polytechnického a přírodovědného vzdělávání a další.

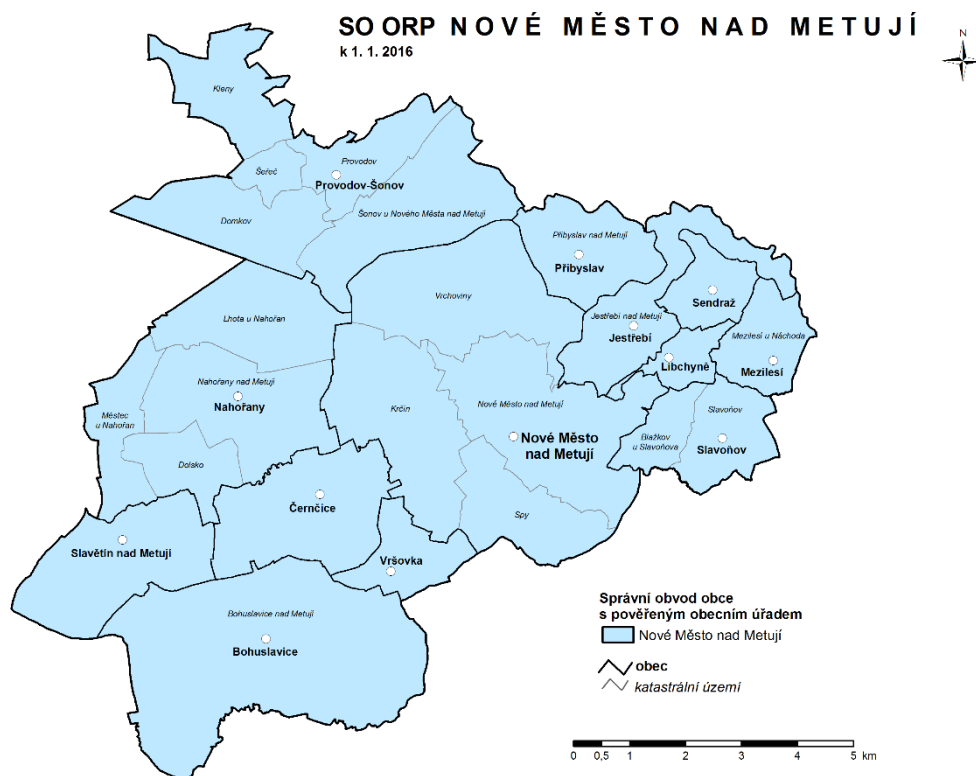
Na území ORP Nové Město nad Metují působí řada subjektů v oblasti zájmového a neformálního vzdělávání, kde je poptávka v souladu s nabídkou, nicméně i zde je potřeba investic a financování.

3 Analytická část

3.1 Obecná část analýzy

3.1.1 Základní informace a o řešeném území

Územní celek obce s rozšířenou působností Nové Město nad Metují se nachází ve východní části Královéhradeckého kraje. Zahrnuje celkem 13 obcí, z nichž statut města má pouze Nové Město nad Metují. K 31.12 2018 žilo na území ORP Nové Město nad Metují 14 295 obyvatel. Rozloha území je 9 810 ha. Hustota zalidnění je přibližně 145 obyv./km². Nejmenší hustota zalidnění je v okrajových částech ORP, které jsou směřovány více k horským částem území.



Obr. 1 Administrativní členění ORP Nové Město nad Metují³

Tab. 2 Vývoj počtu obyvatel v ORP Nové Město nad Metují 2014–2018⁴

Obec	2014	2015	2016	2017	2018
Bohuslavice	1001	1007	997	1002	1016
Černčice	482	484	490	499	488
Jestřebí	168	166	168	165	157
Libchyně	74	68	68	66	73
Mezilesí	224	229	240	241	252
Nahořany	547	576	584	587	590
Nové Město nad Metují	9623	9550	9517	9504	9436
Provodov-Šonov	1213	1225	1227	1229	1223
Přibyslav	197	198	197	198	205
Sendraž	100	101	105	105	107
Slavětín nad Metují	260	263	259	263	266
Slavoňov	276	277	282	286	283
Vršovka	130	132	140	142	144
Celkem	14295	14276	14274	14287	14240

³ Zdroj: Český statistický úřad (www.czso.cz)

⁴ Zdroj: Český statistický úřad, data vždy k 31.12 příslušného roku, vlastní zpracování



Obyvatelstvo na území ORP Nové Město nad Metují postupně ubývá. Největší trend je zaznamenán v Novém Městě nad Metují. Naopak přibývá obyvatel v okolních obcích. To může mít za následek přirozenou migraci (stěhování) obyvatel do periferií města. Obyvatelstvo ve sledovaném území stárne. V dlouhodobém měřítku je zaznamenán pokles obyvatel. Výrazně přibývá seniorů, tedy obyvatel nad 65 let.

Tab. 3 Věkové průměry obyvatelstva v ORP Nové Město nad Metují (MAP Novoměstsko) 2014–2018⁵

Věkový průměr obyvatelstva – údaje v %									
Rok	MAP Nové Město n. Metují			Královehradecký kraj			Česká republika		
	0-14	15-64	65+	0-14	15-64	65+	0-14	15-64	65+
2014	14,9 %	65,2 %	19,9 %	15,0 %	66,0 %	19,0 %	15,2 %	67,0 %	17,8 %
2015	15,0 %	64,4 %	20,7 %	15,2 %	65,3 %	19,6 %	15,4 %	66,3 %	18,3 %
2016	15,0 %	63,5 %	21,5 %	15,3 %	64,5 %	20,2 %	15,6 %	65,6 %	18,8 %
2017	15,2 %	62,7 %	22,1 %	15,4 %	63,9 %	20,7 %	15,7 %	65 %	19,2 %
2018	15,2 %	62,2 %	22,5 %	15,5 %	63,3 %	21,2 %	15,9 %	64,5 %	19,6 %

Tab. 4 Vybrané ukazatele vázající se k nezaměstnanosti v rámci ORP Nové Město nad Metují 2014–2016⁶

Nezaměstnanost v ORP Nové Město nad Metují – vybrané ukazatele za období 2014 - 2016				
Rok	Dosažitelní uchazeči 15-64	Obyvatelstvo 15-64	Podíl nezaměstnaných osob	Volná místa
2014	384	9462	4,1 %	32
2015	300	9320	3,2 %	30
2016	228	9189	2,5 %	69
2017	191	9070	2,1 %	172
2018	185	8953	2,1 %	267

Pokud se podíváme na ukazatele nezaměstnanosti, vidíme zde velice dobrou ekonomickou situaci v rámci pracovních příležitostí. Díky zlepšující se ekonomické situaci v celé ČR je v tomto ORP jedna z nejnižších nezaměstnaností v kraji i v rámci ČR. V současné době přibývá volných pracovních míst, které nelze obsadit. Hlavním problémem je potřebná kvalifikace pro daná pracovní místa.

Z tabulky je patrný pokles nezaměstnaností. Příčiny tohoto poklesu jsou zejména:

- dobrá dopravní dostupnost v rámci větších měst,
- dostatek zaměstnavatelů a velkých firem v okolí a poblíž území.

⁵ Zdroj: České statistický úřad – vlastní zpracování

⁶ Zdroj: portal.mpsv.cz; údaje vždy k poslednímu měsíci v příslušném roce



Mezi nejvýznamnější zaměstnavatele patří ŠKODA AUTO a.s. – pobočka Kvasiny, dále pak subdodavatelské firmy v rámci průmyslové zóny Kvasiny. V Novém Městě nad Metují působí např. fa. Ammann Czech Republic a.s. (produkce těžké stavební techniky); Hronovský s.r.o. (kabelové svazky pro automobilový průmysl), Elton hodinářská a.s. (výroba náramkových hodinek), Verner Potraviny s.r.o. (prodej spotřebního zboží); Bauch, Navrátil s.r.o. (polygrafie), Detecha (chemie). V okolí působí další podniky např. ZEPO Bohuslavice, a.s.; NovoPLAST PP s.r.o., Mesa Parts s.r.o. Vysokov.

3.1.2 Analýza existujících strategických záměrů a dokumentů v území majících souvislost s oblastí vzdělávání

V následující kapitole budou představeny dokumenty, s nimiž je MAP II v souladu. V této části došlo k aktualizaci některých témat, které jsou součástí rozvoje vzdělávání dětí a žáků do 15ti let. V MAP II se musí povinně zabývat následujícími třemi tématy, které vychází a navazují na povinná opatření v předchozím projektu. Jsou to témata:

Povinná témata MAP II:

- Téma 1. Podpora čtenářské gramotnosti a rozvoje potenciálu každého žáka.
- Téma 2. Podpora matematické gramotnosti a rozvoje každého žáka.
- Téma 3. Podpora rozvoje kvalitního inkluzivního vzdělávání (dostupnost, inkluze a kvalita předškolního vzdělávání, inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem).

Mezi volitelná témata, která byla zvolena pro potřeby území MAP II Novoměstsko bylo vybráno téma:

- Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“, což zahrnuje i EVVO).

Na základě těchto témat byly vytvořeny pracovní skupiny, které se zabývají rozvojem jednotlivých témat v daném území.



Níže je uveden výčet strategických dokumentů, které mají souvislost s oblastí vzdělávání. Jedná se o Strategické dokumenty v oblasti vzdělávání na místní úrovni, vyšší územní úrovni (kraj) a národní úrovni. U některých dokumentů došlo k jejich aktualizaci (červeně vyznačené). Níže budou představeny hlavní teze aktualizovaných dokumentů.

Strategické dokumenty – místní úroveň
Název
Strategie území správního obvodu ORP Nové Město nad Metují v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a dopravy
Akční plán rozvoje území správního obvodu obce s rozšířenou působností Nové Město nad Metují (2016-2017)
Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území Místní akční skupiny POHODA venkova na období 2014-2020

Strategické dokumenty REGIONÁLNÍ
Název
Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje 2016-2020
Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2014-2020
Program rozvoje Královéhradeckého kraje 2017-2020
Záměr rozvoje sportovních a volnočasových aktivit v Královéhradeckém kraji
Dotační strategie Královéhradeckého kraje 2017-2020
Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v Královéhradeckém kraji
Koncepce školské primární prevence rizikového chování dětí a mládeže Královéhradeckého kraje na období 2014-2018



Strategie integrace sociálně vyloučených lokalit v Královéhradeckém kraji 2011-2016
Koncepce prevence kriminality v Královéhradeckém kraji na léta 2012 až 2016
Strategie protidrogové politiky Královéhradeckého kraje na období 2011-2015
Koncepce rodinné politiky v Královéhradeckém kraji na léta 2017 až 2020
Výstup dotazníkového šetření potřeb MŠ a ZŠ v rámci OP VVV – viz kapitola....

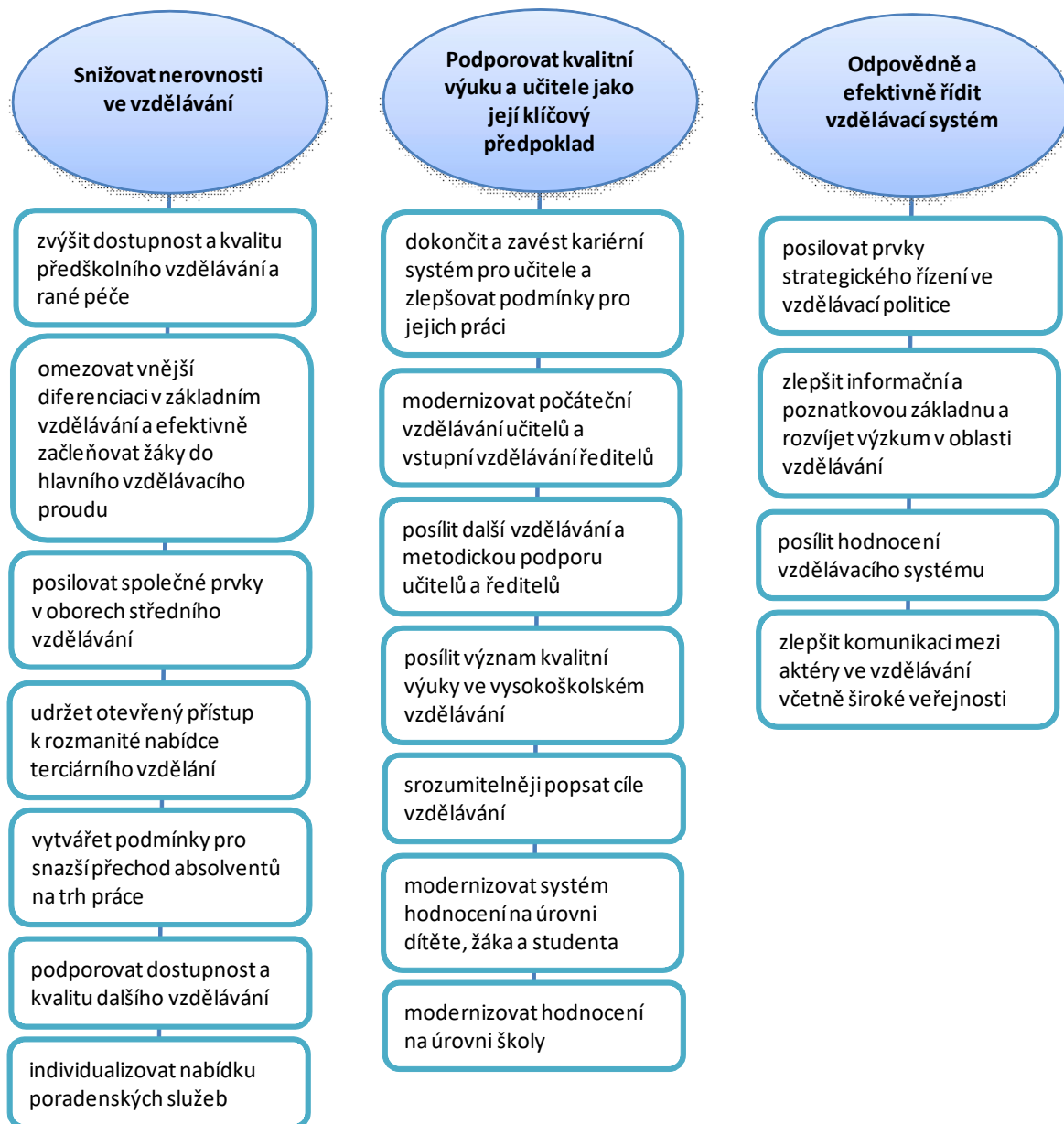
Strategické dokumenty CELOSTÁTNÍ
Název
Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020
Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+
Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015 – 2020
Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2016 -2018
Národní akční plán inkluzivního vzdělávání ČR do roku 2020
Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020
Koncepce podpory mládeže 2014 – 2020
Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020
SRR 21+
Strategie sociálního začleňování 2014-2020
Dohoda o partnerství pro programové období 2014-2020
Evropa 2020
Evropa 2030
Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR
Strategický rámec ČR 2030
Záměr rozvoje čtenářské a matematické gramotnosti v základním vzdělávání PPUČ - gramotnosti
Národní plán výuky cizích jazyků
Strategie romské integrace do roku 2020
Strategie celoživotního učení ČR



Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016 až 2020
Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 – 2027
Akční plán realizace Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019-2021
Národní strategie bezpečnosti silničního provozu 2011 – 2020
Koncepce včasné péče o děti ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí v oblasti vzdělávání
Koncepce podpory rozvoje nadání a péče o nadané na období let 2014–2020
Podpora rozvoje informatického myšlení
Podpora rozvoje digitální gramotnosti

Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020

Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020 představuje základní strategický dokument ČR v oblasti vzdělávání na národní úrovni. Tato strategie stanovuje na základě důkladného zhodnocení současného stavu 3 průřezové priority a na ně navázané cíle (viz obrázek 2).



Obr. 2 Průřezové priority a navázané cíle⁷

Dle strategie dochází k nerovnostem ve vzdělání především z důvodu rozdílných příležitostí a aspirací k učení a z důvodu silné závislosti výsledků vzdělávání na rodinném zázemí na úrovni žáka i na úrovni školy (tzn. rozdělování žáků do výběrových a nevýběrových tříd podle rodinného zázemí).

Na snižování nerovnosti ve vzdělávání navazuje cíl zvýšení kvality předškolního vzdělávání a rané péče, kde je vnímána jako problém absence fungujícího systému rané péče

⁷ Zdroj: Autor analýzy na základě Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020



pro děti do 3 let, v tomto ohledu Česká republika za většinou evropských států zaostává. Další problém zřejmý zejména ve velkých městech a některých přilehlých aglomeracích je nedostatečná kapacita mateřských a základních škol, která vzniká vlivem nástupu populačně silnějších ročníků. Mezi opatření podporující zvýšení dostupnosti a kvality předškolního vzdělávání a rané péče patří např.:

- zavedení posledního roku předškolního vzdělávání jako povinného,
- navržení systémového řešení v oblasti vzdělávání a péče o děti do 3 let,
- včasná diagnostika potíží dítěte (již v průběhu předškolního období),
- posilování spolupráce mezi rodinou a školním prostředím, eliminace odkladu školní docházky.

Dalším navazujícím cílem je omezování vnější diferenciace v základním vzdělávání a efektivní začleňování žáků do hlavního vzdělávacího proudu. Ačkoliv bylo na základě nového školského zákona z roku 2004 dosaženo určité redukce počtu vzdělávacích cest, český vzdělávací systém se stále vyznačuje vysokou mírou vnější diferenciace od samého počátku povinného vzdělávání. Tento problém je znatelný také v porovnání s ostatními zeměmi EU. V rámci tohoto cíle byla stanovena např. tato opatření:

- eliminace odkladů školní docházky (provázání se systémem přípravných tříd),
- provedení komplexní revize mechanismů podporujících vnější diferenciaci vzdělávacích cest,
- podpora zájmového vzdělávání a jeho vazeb na formální vzdělávání,
- individualizace podpory dětí a žáků (kompenzace všech typů znevýhodnění),
- vyrovnávání podmínek v přístupu k mimoškolním vzdělávacím příležitostem.

Následující cíle se již nezabývají předškolním vzděláváním a vzděláváním žáků do 15 let, které řeší Místní akční plány, nicméně jsou v následujícím textu stručně zmíněny.

Dle strategie představuje v oblasti posilování společných prvků v oborech středního vzdělávání největší problém množství negativních jevů spojených se vzděláváním žáků v oborech středního vzdělání bez maturitní zkoušky. Jedním z opatření je proto nenavyšování počtu oborů středního vzdělávání, ale provázání jejich struktury s potřebami trhu práce. Mezi další cíle patří udržení rovného přístupu k rozmanité nabídce terciárního



vzdělání, vytváření podmínek pro snazší přechod absolventů na trh práce, podpora dostupnosti a kvality dalšího vzdělávání a individualizace nabídky poradenských služeb.

Společnou charakteristikou vzdělávacích systémů obecně považovaných za úspěšné je významná pozornost věnovaná výběru, počáteční přípravě a průběžné profesní podpoře učitelů. Jedním z problémů, se kterými se školský systém v ČR potýká, je nízká atraktivita učitelské práce v regionálním školství (nízké platy, omezené možnosti kariérního postupu, neodpovídající společenské uznání). Mezi další problémy lze zařadit stárnutí a prohlubující se genderová nevyrovnanost učitelských sborů.

Na tuto prioritu navazují cíle znázorněné na obrázku 2.

V posledních přibližně patnácti letech došlo v oblasti regionálního školství k výrazné decentralizaci (převodu kompetencí z centrální úrovně státní správy na úroveň krajské a obecní samosprávy) a podstatnému zvýšení autonomie škol. Tyto změny uvolnily prostor pro inovace a participaci všech aktérů. Zvýšení autonomie škol vedlo ke zvýšení odpovědnosti škol, ale zároveň také až k neúměrnému přesunu povinností na úroveň škol, a to bez dostatečné přípravy a podpory ředitelů a dalších vedoucích pracovníků.⁸

Na tuto prioritu navazují cíle znázorněné na obrázku 2.

Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+

Tato strategie navazuje na dříve vydaný dokument, který je popsán výše. Tento dokument je potřeba vytvořit v souvislosti s končící účinností výše uvedené strategie do roku 2020. V roce 2019 byla ustanovena ministrem školství osmičlenná expertní skupina, která má za úkol vytvořit výchozí dokument, který definuje vizi, priority a cíle vzdělávací politiky v období přesahující horizont roku 2030. Po dokončení dokumentu (jaro 2020) je plánování zahájení prací na formulaci jednotlivých opatření vedoucích naplnění jednotlivých cílů.

Příprava zahrnuje nejen veřejné konzultace, ale i možnosti zapojení a účasti nejširšího spektra veřejnosti, která má možnost nahlédnout na připravovaný dokument o vzdělávání v ČR.

V současné době vymezila expertní skupina dva strategické cíle (čeho chceme dosáhnout) a 4 linie (jak toho chceme dosáhnout).

⁸ OECD: Education Policy Outlook: Czech Republic (Paris, 2013).

SC1 : pojednává o tom, co by si měli jednotliví žáci a studenti ze vzdělávání odnést pro svůj občanský a profesní život. V předchozím dokumentu tento cíl chyběl, aby nebyl mylně představován a orientován na testovatelné výstupy.⁹

SC2 : zařazen stejně jako v předchozí strategii, neboť nebylo u tohoto cíle dosaženo významného pokroku. Závislost vzdělávacích výsledků závisí na socioekonomickém zázemí rodiny a diferenciaci kvality ve školství v Česku.¹⁰



SL1: zabývá se revizí RVP ve všech oblastech vzdělávání.

SL2 : potřeba dále zvyšovat možnost kvalitní práce učitelů za pomoci odborníků a zlepšení systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

SL3 : zlepšení spolupráce a komunikace v rámci centrálního řízení vzdělávání od MŠMT. Potřeba zlepšení důvěry a komunikace od centra, kraje, obce, školami, rodiči a dalšími aktéry ve vzdělávání. Potřeba vybudovat odborné kapacity v menších územních celcích. (v současné době řeší projekt SYPO, zřízení metodických kabinetů na krajské a okresní úrovni).

SL4 : otázka financování. Potřeba se zaměřit na udržitelnost financování vzdělávací soustavy ČR z důvodu možných snižování finančních prostředků z EU.

⁹ A. Veselý, Příprava Hlavních směrů vzdělávací politiky ČR 2030+

¹⁰ Tamtéž



Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015–2020

Na Strategii navazuje Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015-2020, který zmiňuje stejné průřezové priority, cíle i opatření. Tato opatření jsou oproti Strategii 2020 podrobně rozpracována do podopatření včetně uvedení termínu, zdroje financování a gesce. Dále jsou zde navíc oproti Strategii uvedeny grafy, kde jsou jednotlivé cíle podloženy statistickými údaji zpracovanými v grafické podobě. Jedná se např. graf znázorňující vývoj počtu dětí v mateřských školách v jednotlivých krajích, vývoj struktury žáků plnících povinnou školní docházku apod.

V dlouhodobém záměru vzdělávání je oproti Strategii 2020 jedna kapitola věnovaná základnímu uměleckému, jazykovému a zájmovému vzdělávání a jedna kapitola se zabývá financováním regionálního školství.

Národní akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2019 – 2020

Dokument vycházející z předchozího akčního plánu inkluzivního vzdělávání. Cílem tohoto dokumentu je vyhodnocení dopadu předchozího a vytyčení cílů ke zlepšení podmínek pro realizaci změn a k přispění k širokému přijetí principů inkluze u odborné veřejnosti. Tento dokument je rozdělen na tři části, z nichž první slouží jako sumarizující vstup do samotného plánu. Druhá část stanovuje tři úkoly, které jsou ze strany MŠMT chápány jako prioritní. Jsou to:

- Podpora a ověření role školního sociálního pedagoga.
- Analýza vzdělávání v MŠ a ZŠ s vysokým zastoupením romských žáků a jejich podpora.
- Vzdělávání pedagogických pracovníků.

Podpora a ověření role školního sociálního pedagoga

Z hlediska fungování školního poradenského pracoviště by pomohlo začlenit pozici sociálního pedagoga. Tato pozice by mohla být začleněna i v rámci zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů. Nutnost zavedení pozice sociálního pedagoga do zákona o pedagogických pracovnících je zdůvodněno, jako pomoc



zlepší primární i sekundární preventivní působení na děti, žáky a studenty. Jako jeden z přínosů se očekává zlepšení spolupráce s rodinou, OSPODem, vytváření propojení školy s jinými subjekty.

V současné době je pozice sociálního pedagoga začleněna v rámci Šablon pro MŠ, ZŠ a SŠ. Celkem tuto šablonu využilo nebo využívá v rámci Šablon II. 129 škol.

V budoucnu je potřeba zajistit financování této pozice. Ta by byla financována ze státního rozpočtu, ze kterého jsou financovány pozice začleněné v zákoně o pedagogických pracovnících.

Analýza vzdělávání v MŠ a ZŠ s vysokým zastoupením romských žáků a jejich podpora.

V rámci tohoto úkolu je třeba zajistit zjišťování odhadů počtu romských žáků v základních školách. Je potřeba zajisti přehled těchto škol i v rámci kraje. Na základě tohoto úkolu je potřeba udělat aktivity, které vedou k efektivnímu splnění úkolu. Jedná se zejména realizovat výzkumné šetření, které by bylo realizované s Technologickou agenturou České republiky. Ta by se zaměřila na překážky, které jsou spojené se zapojením dětí v sociálně vyloučených lokalitách do povinného předškolního vzdělávání a na základě toho vytvořit soubor doporučení pro vzdělávání politiku. Dále pak zpracovat tematickou zprávu ze škol, kde je zastoupení romských žáků od 50% více. Realizátorem by byla ČŠI. Využití tematických výstupů zpracovaných ze škol, které se nachází v problémových lokalitách, a přesto dokáží žáky přivést k dobrým vzdělávacím výsledkům.

Tematická zpráva, která by byla realizována, by měla analyzovat příčiny vzniku koncentrace romských žáků, kvalitu vzdělávání, školní vzdělávací programy, složení žáků ve třídách, výsledky vzdělávání žáků, přechody žáků na střední školy, předčasné ukončení školní docházky a jeho prevenci. Dále pak využívání asistentů pedagoga, spolupráci s externími subjekty, využití dotačních rozvojových programů a využití podpory z OP VVV.

Na základě těchto zjištění připraví MŠMT opatření ve spolupráci se zřizovateli škol.

Vzdělávání pedagogických pracovníků.

Aby byla podpora pro každého žáka dostatečná, je nutné zintenzivnit profesní rozvoj pedagogických pracovníků. Toho lze dosáhnout prostřednictvím mentoringu či výměnou zkušeností a nabídkou kvalitního dalšího vzdělávání. Důležité je i v této oblasti



zprostředkování příkladů dobré praxe a vzdělávat se v aktuální školské legislativě. Sjednocení pregraduální přípravy a dalšího profesní rozvoj pedagogických pracovníků v oblasti inkluzivního vzdělávání.

Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020

Motto (citované z koncepce „Digitální Česko“ v úvodu strategie): „Informační technologie by měly prostupovat celým procesem výuky na základních školách, nikoli jen v předmětech typu ‚Práce s počítačem‘. Plné zapojení moderních technologií do výuky všech předmětů vnímá stát jako nezbytné v rámci posunu vzdělávacího systému od prostého memorování faktů k důrazu na čtenářskou gramotnost, komunikační dovednosti a logické myšlení.“

Dokument Strategie digitálního vzdělávání navazuje na Strategii vzdělávací politiky ČR do roku 2020 a se znalostí daného prostředí a procesů navrhuje soubor možných intervencí v počátečním vzdělávání na podporu digitálního vzdělávání, které se ukazují být stále více nezbytné.

Vize dokumentu je založena na otevřeném a moderním digitálním vzdělávání. Principem toho je celoživotní proces učení, který bude umožněn každému jedinci bez rozdílu. Digitálním vzděláváním se rozumí takové vzdělávání, které reaguje na změny ve společnosti související s rozvojem digitálních technologií a jejich využíváním v nejrůznějších oblastech lidských činností.

Zahrnuje jak vzdělávání, které účinně využívá digitální technologie na podporu výuky a učení, tak vzdělávání, které rozvíjí digitální gramotnost žáků a připravuje je na uplatnění ve společnosti a na trhu práce, kde požadavky na znalosti a dovednosti v segmentu informačních technologií stále rostou. Cílem strategie je nastavit podmínky a procesy ve vzdělávání, které toto digitální vzdělávání umožní realizovat.

Smyslem strategie je především otevřít vzdělávání novým metodám a způsobům učení prostřednictvím digitálních technologií, zlepšit kompetence žáků v oblasti práce s informacemi a digitálními technologiemi a rozvíjet informatické myšlení žáků.



V dokumentu je vyjmenována celá řada opatření, např.:

- prosazení otevřených informačních zdrojů;
- tvorba systému, jako nástroje pro recenzi vzdělávacích zdrojů;
- inovace RVP;
- modernizace kurikula v rámci IT;
- propojení formálního, neformálního a informálního učení;
- digitální kompetence jako povinná součást standardu vzdělání učitele;
- zajištění udržitelného financování škol v oblasti IT;
- podpora připojení k internetu;
- podpora správy IT ve školách a školských zařízeních;
- příprava podmínek pro sběr velkého množství dat;
- podpora vývoje inovací;
- podpora pedagogického výzkumu;
- monitoring;
- podpora metodiky a didaktiky ICT.

Koncepce podpory mládeže 2014–2020

Koncepce podpory mládeže na období 2014–2020 určuje strategické cíle státní politiky ve vztahu k mládeži. Reflektuje potřeby mládeže zejména v oblasti vzdělávání a mobility, zaměstnanosti a podnikání mladých lidí, kultury a tvořivosti, jejich participace, zdraví a zdravého životního stylu, mládeže s omezenými příležitostmi a dobrovolnictví. Zabývá se také environmentální a globální rozvojovou problematikou včetně přístupu mladých lidí k právům a informacím. Cílovou skupinou Koncepce 2020 jsou mladí lidé do 30 let.

Koncepce 2020 pracuje s pojmy pilířů, horizontálních priorit, strategických cílů, dílčích cílů a opatření.

Hlavní část Koncepce 2020 určuje 13 strategických cílů:

- Usnadňovat rovný přístup dětí a mládeže k právům;
- Usnadňovat rovný přístup dětí a mládeže k informacím;



- Vytvářet příznivé a udržitelné podmínky pro účast dětí a mládeže v zájmovém a neformálním vzdělávání;
- Rozšiřovat a zatraktivnit nabídku činností ve volném čase a motivovat děti a mládež k jejímu aktivnímu využití;
- Podporovat zvyšování přeshraniční mobility mládeže;
- Zlepšovat podmínky pro zaměstnanost a zaměstnatelnost mládeže;
- Podporovat všestranný a harmonický rozvoj dětí a mládeže s důrazem na jejich fyzické a duševní zdraví a morální odpovědnost;
- Podporovat aktivní zapojení dětí a mládeže do rozhodovacích procesů a do ovlivňování společenského a demokratického života;
- Vytvářet příznivé podmínky pro dobrovolnictví mladých lidí včetně oceňování a uznávání dobrovolných činností;
- Usnadňovat začlenění dětí a mládeže s omezenými příležitostmi;
- Motivovat děti a mládež k životu s principy udržitelného rozvoje a rozvíjet jejich environmentální gramotnost;
- Podporovat rozvoj kompetencí dětí a mládeže pro bezpečné a tvořivé užívání médií;
- Nabízet dětem a mládeži rozmanité cesty ke kultuře, umění a tradicím.

Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020

Strategie regionálního rozvoje České republiky 2014-2020 je základním koncepčním dokumentem v oblasti regionálního rozvoje. Vzdělávání a oblast školství není samozřejmě opomenuta. V analytické části jsou rozebrány statistické údaje týkající se vývoje počtu dětí/žáků/studentů a následně jsou zjištěné údaje zhodnoceny, co k danému vývoji vedlo a co z toho vyplývá pro oblast vzdělávání do budoucna. Především je zmiňován stále rostoucí význam demografického vývoje, na který je nutné reagovat a který bude mít zásadní vliv na stav a rozvoj regionálního školství. Dále je význam tematiky školství a vzdělávání zmíněn např. v souvislosti s trhem práce, dosaženým vzděláním české populace, problematikou sociální exkluze apod.

Ve strategické části je význam vzdělávání zmiňován v rámci prioritní oblasti „Regionální konkurenceschopnost“, přičemž je kladen důraz na kvalitu, flexibilitu a efektivitu vzdělávací soustavy např. v souvislosti s adaptabilitou žáků/studentů na trhu práce.



Vzdělávání je dále zmiňováno v rámci prioritní oblasti „Územní soudržnost“ např. v souvislosti s podporou integrace a aktivizace sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených skupin obyvatelstva, dále v souvislosti s kvalitou, vybaveností, územní dostupností a rozmístěním jednotlivých typů škol či z pohledu tematiky volného času a jeho úzké vazby na vzdělávání.

Strategie regionálního rozvoje 2021+

Dokument vycházející ze Strategického rámce ČR 2030. Dokument primárně řeší témata, která je nutné řešit primárně z národní úrovně. Zároveň obsahuje taková témata, která může stát nebo může stát ovlivňovat nepřímo další aktéry, kteří mají kompetence ovlivňovat daná témata např. samosprávy.

Naplnění cílů bude realizováno prostřednictvím akčních plánů.

Strategie sociálního začleňování 2014-2020

Strategie popisuje prioritní témata ČR pro oblast sociálního začleňování osob v období do roku 2020 a pro čerpání z veřejných rozpočtů ČR i využívání Evropských strukturálních a investičních fondů Evropské unie (dále jen „EU“) v programovém období 2014+. Dále obsahuje přehled opatření majících vliv na sociální začleňování a boj s chudobou a přehled relevantních materiálů a zdrojů. Strategie vychází z „*Dlouhodobé vize resortu práce a sociálních věcí pro oblast sociálního začleňování*“ schválené ministrem práce a sociálních věcí v květnu 2012, zahrnuje však i oblasti překračující hranice resortu, které mají významný vliv na sociální začleňování osob.

Účelem Strategie je přispět k plnění národního cíle redukce chudoby a sociálního vyloučení, ke kterému se ČR zavázala v rámci evropského cíle v této oblasti strategie Evropa 2020. Česká republika se současně zavázala vyvinout úsilí vedoucí ke snížení počtu osob ohrožených chudobou, materiální deprivací nebo žijících v domácnostech s nízkou pracovní intenzitou o 30 000 osob.

Vize dokumentu je založena na sociálním začleňování, které je definováno jako proces, který zajišťuje, že osoby sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené dosáhnou příležitostí a možností, které jim napomáhají plně se zapojit do ekonomického,



sociálního i kulturního života společnosti a žít způsobem, který je ve společnosti považován za běžný.

Strategie ukazuje směr, kterým by se řešení sociálního vyloučení měla ubírat, prosazuje společensky odpovědné hodnoty vztahující se k boji se sociálním vyloučením, upozorňuje na nedostatky při hledání řešení sociálního vyloučení a zasazuje se o šíření principu mainstreamingu sociálního začleňování na všech správních úrovních.

K obecným cílům sociálního začleňování tak patří:

- zajištění účasti v zaměstnání a rovného přístupu ke všem zdrojům, právům, zboží a službám;
- prevence rizika sociálního vyloučení;
- pomoc nejvíce zranitelným;
- mobilizace všech relevantních aktérů.

Pro oblast vzdělávání jsou nejdůležitějšími cíli Strategie podpora rodiny a zajištění rovného přístupu ke vzdělání pro všechny.

Cíl – Podpora rodiny:

Zajistit dostupné, provázané a kvalitní služby pro rodiny, děti a mládež. Posílení ekonomické stability rodin a jejich samostatnost s důrazem na svobodu volby rodinné strategie, zejména v oblasti sladování profesního, rodinného a osobního života.

Opatření (z hlediska vzdělávání):

- a) Zajištění systémové podpory rodin při výchově dětí se specifickými potřebami
- b) Zajištění odpovídající a standardy garantované kvality širokého spektra služeb pro rodiny, děti a mládež;
- c) Rozvoj služeb péče o děti, jejich dostatečné kapacity a místní dostupnosti;
- d) Rozvoj nízkoprahových služeb na podporu rodin ohrožených sociálním vyloučením, jako jsou kluby matek, mateřská centra, předškolní kluby nebo rodičovské skupiny založené na principu svépomoci;

Kvalita předškolní výchovy a primárního vzdělávání je významnou determinantou vzdělavatelnosti člověka v pozdějším věku a podstatným faktorem pro sociální integraci. Napomáhá ke snižování sociálních rozdílů a představuje efektivní opatření k výraznému



snížování nákladů budoucích sociálních politik. Investice do kvalitního a široce dostupného počátečního vzdělávání představují velké úspory budoucích sociálních výdajů. České školství je však z pohledu zahraničního srovnání podfinancované (nízké výdaje na žáka/studenta v poměru k HDP na hlavu v paritě kupní síly).

V současné době je také věnována malá pozornost vzdělávací dráze skupiny dětí a mládeže se speciálními vzdělávacími potřebami (a to jak se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním, tak i těm, kteří jsou znevýhodněni sociálně). České školství není schopno dostatečně vyrovnávat handicap znevýhodněných žáků a rozvíjet individuální potenciál každého žáka. Problémy přetrvávají nejen v případě dětí z vyloučených či ohrožených skupin obyvatel – nízká schopnost diverzifikace výuky a individualizace se dotýká každého žáka, včetně nadaných a talentovaných žáků.

V řadě případů však dochází k neodůvodněné a předčasné selekci dětí, přičemž její negativní dopady zřejmě převažují nad pozitivními. Jde o selekci způsobenou omezenou dostupností předškolních zařízení, rozřazováním dětí při vstupu na základní školy velmi rozdílné kvality nebo do víceletých gymnázií. Vysoký podíl romských žáků je vzděláván v základních školách praktických (bývalých zvláštních školách), což svědčí o velké míře selekce dětí na základě jejich etnicity. ČR v rámci svých opatření usiluje o nastavení podmínek zabezpečujících respektování potřeb sociálně znevýhodněných žáků a žáků s diagnózou lehkého mentálního postižení. V řadě základních škol hlavního vzdělávacího proudu však dosud nejsou vytvořeny adekvátní podmínky pro vzdělávání těchto dětí v běžných třídách.

Jednou z nezbytných podmínek pro vzdělávání dětí v běžných třídách je vybudování prostředí „rovného přístupu“ v českých základních školách.

Cíl – zajištění rovného přístupu ke vzdělání pro všechny.

Opatření pro splnění cíle:

- a) Zajistit podmínky (materiální, technické, finanční, personální) pro vzdělávání ve školách hlavního vzdělávacího proudu pro všechny děti, žáky a studenty;
- b) Zkvalitnění a rozvoj poradenského systému za účelem zajištění rovného přístupu ve vzdělávání (od předškolního po vysokoškolské, vč. prevence rizikového chování);



- c) Zajištění podpory rovného přístupu ve vzdělávání prostřednictvím mimoškolních aktivit (podpora efektivního zájmového a neformálního vzdělávání);
- d) Minimalizace rizik spojených s rizikovým chováním u dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami prostřednictvím podpory standardizovaných a certifikovaných služeb v oblasti primární prevence rizikového chování ve vzdělávání, ve spolupráci s rodinou a sociálními službami;
- e) Podpora rozvoje a tvorby místních strategií rozvoje výchovně vzdělávací soustavy a systematické sociálně pedagogické intervence v domácnostech ohrožených sociálním vyloučením;
- f) Podpora poradenských, intervenčních a aktivizačních služeb v činnosti vzdělávacích institucí;
- g) Podpůrné služby k získání a dokončení vzdělání pro osoby ze sociálně znevýhodňujícího prostředí podporujících jednak samotné žáky a studenty ve studiu, tak jejich rodiče v podpoře svých studujících dětí;
- h) Propojení a spolupráce škol, rodin, sociálních služeb a orgánů sociálně právní ochrany dítěte.

Dohoda o partnerství pro programové období 2014-2020

Dokument stanovuje cíle a priority pro efektivní využívání Evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF) za účelem naplňování strategie Evropa 2020 na základě vydefinovaných národních priorit. ESIF zahrnují Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR), Evropský sociální fond (ESF), Fond soudržnosti (FS), Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV) a Evropský námořní a rybářský fond (ENRF).

Rozvoj vzdělávání je v tomto dokumentu zahrnut pod Národní rozvojovou prioritu Zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky.

Společenský a ekonomický rozvoj ČR bude ve stále větší míře podmíněn vzdělaností, a tedy kvalitou vzdělávacího systému.

Hlavní identifikované problémy a potřeby rozvoje:



Nedostatečná úroveň kvality počátečního vzdělávání – Výsledky žáků a studentů na úrovni ZŠ a SŠ se zhoršují prakticky ve všech sledovaných oblastech. Žáci nedosahují výsledků svých vrstevníků před deseti až patnácti lety. Úroveň základních znalostí českých žáků není uspokojivá. Současný nepříznivý stav je výsledkem několika faktorů, jejichž systematické řešení je nutné ke změně tohoto trendu.

- Kvalita ředitelů a pedagogických pracovníků – současné postavení a role pedagogů nemá odpovídající ohodnocení a společenskou prestiž. Věkový průměr pedagogů je v ČR (v mezinárodním srovnání) vysoký. Úroveň pre-graduální přípravy pedagogů je nízká, s nedostatečným podílem praxe a nepřizpůsobuje se změnám v oblastech, které přináší společenský a technologický rozvoj. Pro odborníky neexistují stimulační nástroje pro vstup do škol. Management škol je výkonný, ale nezaměřuje se na výsledky ve vzdělávání žáků, je spíše ekonomicko-finančním řízením. Také většina zřizovatelů škol neumí pracovat s informacemi o kvalitě školy.
- Podinvestovaná infrastruktura MŠ, ZŠ a SŠ a dalších vzdělávacích organizací, která neodpovídá demografickým trendům na místní úrovni a potřebám kvalitního rozvoje přenositelných i odborných kompetencí relevantních pro trh práce.
- Rozdíly v materiálně – technickém vybavení jednotlivých škol a školských zařízení. Digitální a otevřené vzdělávací zdroje a software pro individualizaci výuky jsou využívány neefektivně, což je dáno jak nízkými kompetencemi učitelů, tak nízkým technickým vybavením, a dále nedostatečnou vnitřní konektivitou škol a špatným připojením k internetu ve venkovských oblastech obecně.
- Nedostatečná úroveň strategického vedení vzdělávání k lepším výsledkům na všech úrovních počátečního vzdělávání, spojená též se změnami danými decentralizací a zvýšením autonomie škol.
- V ČR není rozvinutý monitoring kvality výsledků vzdělávací činnosti. Chybí vymezení kvality práce učitele i ředitele, kvality práce školy a pravidelné poskytování zpětné vazby všem zmiňovaným subjektům ve vztahu ke stanoveným kritériím kvality.
- Žákovské cíle vzdělávání jsou vymezeny příliš obecně a nejsou prioritizovány, učitelé nemají povinnost sledovat individuální pokrok každého žáka vzhledem ke stanoveným cílům a nemají k tomu potřebnou metodickou podporu ani podmínky. V oblasti počátečního vzdělávání se týkají dopracování a zavedení systému hodnocení škol a zatraktivnění povolání učitele.



- V oblasti ZŠ a SŠ je proto potřeba více zaměřit výuku na širší možnosti uplatnění a zlepšit schopnosti žáků v těchto kompetencích. Tím se zlepší schopnost absolventů flexibilně reagovat na změny, a tudíž i jejich uplatnitelnost na trhu práce. Pro tuto změnu je také nutné otevřít školy spolupráci s mimoškolními subjekty neformálního a zájmového vzdělávání a zvýšit pochopení a podporu vzdělávání ke klíčovým kompetencím ze strany rodičů a veřejnosti. Rozvoj lidských zdrojů pro oblast počátečního vzdělávání. Jde především o zlepšení— pre-graduální přípravy pedagogických pracovníků a podporu jejich dalšího profesního růstu včetně systematické podpory začínajících pedagogických pracovníků, rozvoj kompetencí vedoucích pracovníků škol a zřizovatelů.
- Zajištění rovného přístupu ke kvalitní vzdělávací infrastruktuře. Strategicky zacílené a odůvodněné investice do vzdělávací infrastruktury pro rozvoj kompetencí dětí a žáků mateřských, základních a středních škol na základě místních/krajských akčních plánů, které vznikají v souladu se vzdělávací politikou ČR, zohledňují potřeby místních partnerství, demografického rozvoje a trhu práce a vážou potřeby infrastruktury k potřebám rozvoje kvality vzdělávání v místě.
- Vytvoření uceleného systému národního monitoringu kvality výsledků vzdělávací — činnosti dle doporučení OECD v počátečním vzdělávání, aby poskytoval potřebné informace pro systémové řízení na úrovni státu, regionů, škol a učitelů, rodičů a žáků a pro kontinuální zlepšování práce všech aktérů a dále umožňoval identifikovat nerovnosti ve vzdělávacím systému a vést k jejich odstraňování.
- Zkvalitnění předškolního vzdělávání, zejména prostřednictvím zvyšování kompetencí — pedagogických pracovníků ve stěžejních oblastech (matematická a čtenářská pregramotnost, polytechnické vzdělávání, problematika začleňování dětí se SVP) a prostřednictvím investic do kvalitního vybavení (nedostatečné kapacity předškolního vzdělávání jsou řešeny v kapitole Trh práce, zvýšení účasti sociálně znevýhodněných dětí na předškolním vzdělávání v následující podkapitole). Zajištění podmínek pro efektivní řízení vzdělávání na úrovni státu, regionů, obcí— i jednotlivých škol.

Evropa 2020

Strategie Evropa 2020 předkládá tři vzájemně se posilující priority:



- *Inteligentní růst*: rozvíjet ekonomiku založenou na znalostech a inovacích;
- *Udržitelný růst*: podporovat konkurenceschopnější a ekologičtější ekonomiku méně náročnou na zdroje;
- *Růst podporující začlenění*: podporovat ekonomiku s vysokou zaměstnaností, jež se bude vyznačovat sociální a územní soudržností.

EU potřebuje vymezit úroveň, které by chtěla dosáhnout do roku 2020. Za tímto účelem Komise navrhuje následující hlavní cíle EU:

- 75 % obyvatelstva ve věku od 20 do 64 let by mělo být zaměstnáno;
- 3 % HDP EU by měla být investována do výzkumu a vývoje;
- v oblasti klimatu a energie by mělo být dosaženo cílů „20-20-20“;
- podíl dětí, které ukončí školní docházku, by měl být pod hranicí 10 % a nejméně 40 % mladší generace by mělo dosáhnout terciární úrovně vzdělání;
- počet osob ohrožených chudobou by měl klesnout o 20 milionů.

Politika EU v oblasti vzdělávání je založena na spolupráci mezi členskými státy. Členské státy jsou nadále odpovědné za obsah výuky a organizaci vzdělávacího systému a systému odborného vzdělávání a jejich kulturní a jazykovou rozmanitost. Evropská spolupráce v oblasti odborného vzdělávání a přípravy od roku 2002 probíhá podle tzv. Kodaňského procesu, kdy si členské státy a další zúčastněné země stanovují každé 2 roky konkrétní cíle. Tato spolupráce byla v roce 2010 znovu posílena přijetím tzv. Komuniké z Brugg.

Evropa 2030

Na základě měnících se podmínek života v EU byl vypracován dokument o vytvoření udržitelné Evropy do roku 2030. Dokument se zaměřuje na hlavní politická opatření pro udržitelný rozvoj, odstranění nerovnováhy v potravinovém systému a zajištění energetických zdrojů, bydlení a mobility do budoucnosti. Zaměřuje se i na horizontální faktory, které musí udržitelný rozvoj podporovat: vzdělávání, vědu, technologie, výzkum, inovace, digitalizaci, finance aj.

Dokument předkládá tři scénáře, které mají podnítit diskuzi, jak plnit cíle udržitelného rozvoje v EU. Nabízená řešení jsou:



1. zastřešující celoevropská strategie týkající se cílů udržitelného rozvoje, která bude vodítkem pro činnost EU i členských zemí,
2. pokračující začleňování cílů udržitelného rozvoje do všech příslušných politických opatření EU, avšak bez prosazování opatření na úrovni členských zemí,
3. větší zaměření na vnější činnost při současné konsolidaci celounijních ambicí v oblasti udržitelnosti.

Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR

Strategický rámec udržitelného rozvoje České republiky je dokument, jehož hlavním cílem je shrnout na obecné úrovni klíčová témata, problémy a možná řešení.

Na oblast vzdělávání se primárně zaměřuje priorita 2.3 „Rozvoj lidských zdrojů, podpora vzdělávání, výzkumu a vývoje“ obsažená v rámci prioritní osy číslo 2 „Ekonomika a inovace“. V rámci této priority jsou stanoveny dva cíle:

- **Cíl 1:** Podpořit vzdělávání a rozvoj lidských zdrojů;
- **Cíl 2:** Podpořit výzkum, vývoj a inovace.

První cíl je orientován na začlenění vzdělávání do celkové strategie sociálně-ekonomického rozvoje ČR a v návaznosti na to i na větší podporu investic do vzdělávání. Cíl by měl být naplněn prostřednictvím rozvoje a zkvalitňování systému vzdělávání všech typů a úrovní, což v konečném důsledku povede k větší uplatnitelnosti osob na trhu práce i všeobecně v běžném životě.

Druhý cíl je orientován především na podporu průmyslového výzkumu a vývoje. Vzdělávání je v rámci tohoto cíle orientováno především na podnikatelské subjekty, ale jeho role je spatřována i v oblasti spolupráce univerzit a jejich studentů s firmami, výzkumnými pracovišti apod.

Vzdělávání jako takové je zmiňováno na mnoha místech dokumentu, v souvislosti s řešenou tematikou (např. v rámci prioritní osy 4 „Krajina, ekosystémy a biodiverzita“ je mj. zmiňována důležitost podpory environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty či v rámci prioritní osy 5 „Stabilní a bezpečná společnost“ je význam kvality vzdělávacích



aktivit a význam zásad inkluzivního vzdělávání zmiňován v oblasti prevence sociálně patologických jevů či kriminality apod.).

Záměr rozvoje čtenářské a matematické gramotnosti¹¹ v základním vzdělávání

Záměr rozvoje gramotností je vymezen na období 5 let (2013–2018) a opírá se o předpoklad, že získávání určitých základních dovedností na školní úrovni je zásadní pro rozvoj klíčových kompetencí v rámci kontinuity celoživotního učení. Záměr rozvoje gramotností vytváří podmínky pro zvýšení pozornosti věnované této důležité oblasti. Klade si za cíl vyvoláním odborné i širší veřejné diskuze iniciovat změny v přístupu k výuce čtení a matematiky, poskytováním informací učitelům a školám o aktuální úrovni výkonu uvést tyto změny celoplošně do života a dlouhodobou podporou zajistit udržitelnost dosažených výsledků.

Opatření:

- přesnější a náročnější stanovení cílů v oblasti čtenářské a matematické gramotnosti,
- budování systému monitorujícího dosahování těchto cílů na různých úrovních,
- poskytování adekvátní podpory tam, kde se vytýčené úrovně gramotností nedaří dosahovat.

Čtenářská a matematická gramotnost je tedy zcela zásadním a prvořadým cílem v období základního vzdělávání. Nevyčerpává však všechny cíle vzdělávacích oborů český jazyk a literatura nebo matematika a nemůže tyto jiné cíle zcela vytěsnit či nahradit.

Je třeba zdůraznit potřebnost těsného propojení těchto dovedností s prostředím informačních a komunikačních technologií (ICT). Ze samé podstaty pojetí gramotností vyplývá nutnost jejich utváření a rozvíjení v různých kontextech osobních a praktických, např. ve vztahu k finanční gramotnosti. Úspěšnému rozvíjení obou gramotností stojí v cestě

¹¹ Čtenářská gramotnost je schopnost jedince porozumět textu, přemýšlet o něm a používat jej k dosahování určených cílů, k rozvoji vlastních schopností a vědomostí a k aktivnímu začlenění do života lidského společenství. Matematická gramotnost je schopnost jedince poznat a pochopit roli, kterou hraje matematika ve světě, dělat dobře podložené úsudky a proniknout do matematiky tak, aby splňovala jeho životní potřeby jako tvořivého, zainteresovaného a přemýšlivého občana.



i názor, že utváření čtenářské a matematické gramotnosti je prakticky výlučně odpovědností učitelů českého jazyka a literatury a matematiky.

Skutečnosti přispívající ke klesající úrovni výsledků žáků (Záměr rozvoje gramotností je chce ovlivnit):

- Malá pozornost, kterou v průměru školští manažeři věnují kvalitě učení a vyučování obecně. Je to důsledkem dosavadní tradice preferující administrativní řízení škol, nedostatečné podpory v této oblasti, a také absence některých typů dat potřebných pro řízení kvality výuky.
- Malá cílená podpora žáků, kteří nedosahují potřebných úrovní čtenářské a matematické gramotnosti, jejich učitelů a škol, kde se tito žáci vyskytují ve zvýšené míře.

Dlouhodobým cílem je zvýšit úroveň čtenářské a matematické gramotnosti, zmenšit podíl žáků, kteří nedosahují minimální úrovně čtenářské a matematické gramotnosti, a naopak zvýšit podíl žáků s vysokým stupněm úrovně těchto gramotností. Konečným cílem je u všech skupin žáků zlepšit úroveň gramotností, a tím i jejich šance na úspěch v dalším studiu a pracovním i osobním životě.

Podpora budování kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v předškolním a základním vzdělávání – podpora práce učitele (PPUČ)

Projekt, který je financován za podpory ESIF podporuje pedagogy ve snaze rozvíjet základní gramotnosti dětí a žáků. Realizátorem je Národní ústav pro vzdělávání (NÚV).

Cílem projektu je sdílet zkušenosti získané v oblasti základních gramotností na jednom místě a to konkrétně na metodickém portálu RVP.CZ. Na tomto místě soustřeďuje všechny dostupné a kvalitní materiály, odkazuje na další zajímavá místa, kde se učitelé mohou seznámit s jinými metodickými podporami. Tento projekt reaguje zejména na hlavní priority, které jsou vymezeny ve strategických dokumentech vzdělávacích politik ČR. Odkaz na uložení a web se sdílenými materiály je uveden v tabulce výše.



Národní plán výuky cizích jazyků

Cílem Národního plánu výuky cizích jazyků je vytvořit odpovídající podmínky pro zvýšení jazykových znalostí a jazykových kompetencí obyvatelstva České republiky v cizích jazycích, aby občané dovedli porozumět a komunikovat i v cizích jazycích. Požadavek, aby každý občan Evropy byl schopen komunikovat kromě mateřského jazyka alespoň ve dvou dalších jazycích, je v oblasti obsahu vzdělávání naplňován postupným vytvářením rámcových vzdělávacích programů pro jednotlivé obory vzdělávání.

Jazykové vzdělávání v českém školství má dlouholetou tradici a má k dispozici velmi kvalitně zpracované metodické postupy, které jsou stále modernizovány a harmonizovány. Volba druhého cizího jazyka se bude odvíjet z podstaty mnohojazyčnosti tedy dostatečně široké nabídky dalších jazyků (francouzština, ruština, italština, španělština a jiné).

Nabídka jazykového vzdělávání všem občanům vyžaduje dostatečný počet kvalitních učitelů cizích jazyků. Tento úkol stojí na prvním místě realizace celého plánu. Budou podporovány zahraniční studijní pobyty budoucích učitelů i učitelů všech typů škol.

V této souvislosti je třeba rovněž zmínit velmi účinný nástroj ke zlepšení jazykových znalostí a dovedností žáků, a to výuku některých předmětů (úplně nebo částečně) v cizím jazyce (tzv. **CLIL** – Content and Language Integrated Learning), která umožňuje, aby si žáci zároveň obsahem učiva zlepšovali a osvojovali i kompetence v cizím jazyce.

Národní plán je propojen s akčním plánem.

Struktura akčního plánu pro období 2005-2008:

1. MŠ

- Rané vyučování jako příprava na jeho osvojování
- Potřeba kvalifikovaných pedagogů
- Zvýšit informovanost učitelů a rodičů o raném jazykovém vzdělávání a jeho podmínkách
- Zpracovat metodický portál
- Zařadit AJ do přípravy učitelů MŠ
- RVP – zařazení propedeutiky



2. ZŠ

- Výuka „napříč předměty“
- Zařadit AJ do přípravy učitelů 1. stupně ZŠ
- Vyhlásit dotační program „Program podpory málo vyučovaných cizích jazyků“
- Navýšit hodinové dotace ve výuce
- Podpora zahraničních pobytů

3. SŠ a VOŠ

- Opět navýšit hodinové dotace
- Podpora pobytů
- Nové učebnice a jiné materiály pro výuku

4. Terciární vzdělávání

- Posílit rozpočet VŠ určeným katedrám cizích jazyků
- Jazykové studijní programy pro budoucí učitele
- Zařazení oborových didaktik mezi vědní disciplíny

5. Další vzdělávání

- Tvorba nových výukových programů
- E-learning
- „vzdělávací poukázky“
- Evropské jazykové portfolio

6. Vzdělávání pedagogických pracovníků

- Projekt „Brána jazyků“

7. Výzkum a inovace

- Zavést jazykovou propedeutiku
- Vytvořit metodický portál cizích jazyků napříč předměty

8. Další

- Ustavit Národní jazykovou radu
- Čerpat zkušenosti s ostatními zeměmi EU



Strategie celoživotního učení ČR

Současné koncepce celoživotního učení:

- *Od kolébky do zralého věku* – profesní stálá příprava, osobní rozvoj, aktivní občanství, podpora rozvoje společnosti;
- *Zaměstnanost* – jedinec má solidní základní zaměstnání a následné celoživotní učení probíhá na základě potřeby přizpůsobit se současným výrobním procesům a strukturám – osobní rozvoj je chápán jako čistě soukromá věc;
- *Modernizace společnosti a ekonomiky* – zaměřeno na změnu tradičních názorů na rozdělení života na fáze učení – práce – důchod;
- *Sociální inkluze* – zabývá se skupinou, jejichž počáteční vzdělávání a příprava nebyla uspokojivá a adekvátní, je potřeba nápravy, doplnění.

Současná vize na podporu celoživotního učení v ČR zdůrazňuje ekonomický, environmentální i sociální aspekt přínosu celoživotního učení. Na základě toho se zaměřuje na podporu:

- Osobního rozvoje;
- Sociální soudržnosti a aktivního občanství;
- Zaměstnanosti.

Hlavní strategické směry Strategie:

- *Uznání, prostupnost* – vytvoření otevřeného prostoru pro celoživotní učení včetně uznávání výsledků neformálního a informálního učení. Na základě tohoto přijat zákon o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání, sestavena národní soustava rekvalifikací.
- *Rovný přístup* – snaha podporovat dostupnost a rovnost šancí v přístupu ke vzdělávacím příležitostem během celého životního cyklu. Za tímto účelem je třeba rozšířit nabídku vzdělávacích příležitostí, zajistit její rozmanitost a pestrost, s ohledem na inkluzi.
- *Funkční gramotnost* – snaha jejího rozvoje, včetně rozvoje celoživotních kompetencí k učení.
- *Sociální partnerství* – je třeba rozvíjet spolupráci se sociálními partnery, podporovat soulad nabídky vzdělávacích příležitostí s potřebami ekonomického, environmentálního a sociálního rozvoje.



- *Stimulace poptávky* – snaha o vzbuzení zájmu po celoživotním učení u všech cílových skupin.
- *Kvalita* – podporovány a propagovány by měli být kvalitní nabídky vzdělávacích příležitostí, včetně snahy o jejich dostupnost.
- *Poradenství* – je nezbytným předpokladem pro úspěšné fungování kvalitního systému celoživotního učení.

Opatření vedoucí k zajištění kvalitního a dostupného dalšího vzdělávání

- Stimulovat jednotlivce i zaměstnavatele k rozšíření účasti na dalším vzdělávání a ke zvýšení investic do dalšího vzdělávání, provázat systémovou a programovou složku finanční podpory dalšího vzdělávání;
- Zajistit uznání různých vzdělávacích cest k získání kvalifikace;
- Vytvořit podmínky pro sladění nabídky vzdělávání s potřebami trhu práce;
- Rozvinout nabídku dalšího vzdělávání podle potřeb klientů a zajistit dostupnost vzdělávacích institucí;
- Zvýšit úroveň vzdělávání zaměstnanců podniků tak, aby se stalo účinným faktorem posilování konkurenceschopnosti podniků a profesní flexibility zaměstnanců;
- Zvýšit kvalitu dalšího vzdělávání;
- Rozvinout informační a poradenský systém pro uživatele dalšího vzdělávání.

Národní strategie bezpečnosti silničního provozu

Počet usmrcených zranitelných účastníků silničního provozu je chápán jako jeden z nejzávažnějších problémů bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích v ČR. Chodci a cyklisté jsou nejzranitelnějšími účastníky silničního provozu a tvoří 30 % obětí v silničním provozu. Tento podíl se nedaří snižovat, a proto je cíleno na zvýšení ochrany dětí a žáků na pozemních komunikacích, což je jednou z priorit dopravní politiky Ministerstva dopravy ČR a je jí věnována speciální pozornost, stejně je tomu i u dalších subjektů, včetně nevládních organizací.

Nezastupitelnou roli v této oblasti má škola. Je třeba si uvědomit, že žáci základních škol jsou účastníky silničního provozu a budoucími řidiči, a právě u nich může začít možná náprava chování a návyků celé společnosti, které se mj. odrážejí v chování v silničním



provozu. Žáci rovněž dokážou ovlivnit chování svých rodičů. Smrtelná a těžká zranění dětí poznamenávají život celých rodin na několik let či generací. Proto je v základních školách efektivní realizace témat týkajících se prevence bezpečnosti v silničním provozu obzvláště významná. Ministerstvo dopravy zajistilo zahájení kontinuální dopravní výchovy od rodiny po mateřské, základní a střední školy. Došlo také k rozvíjení a podpoře nových forem dopravní výchovy na všech stupních škol v rámci školních vzdělávacích programů. Byly zajištěny mediální kampaně zaměřené na zvýšení ochrany dětí, spojené s vydáním příruček určených pro rodiče dětí, zajištění jejich distribuce do škol a zdravotnických zařízení. V rámci prevence dětských úrazů v dopravě bylo přistoupeno k distribuci materiálů vydaných v minulých letech. Témata dopravní výchovy jsou v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání (RVP ZV) zpracována a vzhledem k tomu, že je problematika rozložena do několika vzdělávacích oblastí, může být koncepční příprava výuky pro učitele náročnější, proto je předkládán tento materiál jako vhodná pomůcka pro pedagogy k ucelené a efektivní realizaci dané problematiky. Návrhy cílů, dílčích výstupů a učiva jsou pouze doporučené. Je na každé škole, jak návrh využije pro úpravu svého ŠVP, pro plánování výuky a pro zajištění výsledků vzdělávání.

Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016 až 2020

Strategickým cílem Strategie je nadále rozvíjet, posilovat spolupráci, kompetence a kapacity dotčených subjektů, rozšiřovat pomoc obětem trestných činů, zvyšovat efektivitu přijímaných preventivních opatření a reagovat na nové hrozby a trendy, které se v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku objevují.

Priority:

- usilovat o eliminaci všech forem diskriminace včetně rasismu, xenofobie, náboženské netolerance, mj. prostřednictvím osvěty, vzdělávacích aktivit;
- usilovat o vytváření bezpečného a pozitivního prostředí ve školách prostřednictvím ochrany dětí před všemi formami násilí, šikany a sexuálního zneužívání.

Primární prevence je zaměřena na celou populaci, dospělé i děti. Zahrnuje především výchovné, vzdělávací, volnočasové, osvětové a poradenské aktivity zaměřené na nejširší veřejnost. Zvláštní pozornost je věnována pozitivnímu ovlivňování příslušných hodnotových měřítek zejména dětí a mládeže. Realizace primární prevence je zejména rolí



rodiny a škol, v praxi se jí často věnuje také Policie ČR i jednotlivé obecní policie (nejčastěji právě v prostředí škol).

Oblast kriminality, chování a cíle pachatelů, možnosti ochrany obětí se vlivem změn ve společnosti, v právních normách, vlivem nových technologií neustále dynamicky vyvíjejí, mění, přizpůsobují novým podmínkám. Tomu je třeba přizpůsobovat i aktivity a opatření směřující k předcházení negativním dopadům těchto změn, případně nové prostředí využívat ve svůj prospěch (např. nové technologie uplatnitelné v situační prevenci).

Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 – 2027

Národní strategie 2019 – 2027 je základním strategickým dokumentem MŠMT, který tvoří základní rámec politiky primární prevence rizikového chování v České republice. Vychází především z předchozího dokumentu, který je popsán výše a navazuje na její vyhodnocení. Národní strategie 2019 – 2027 vymezuje základní pilíře politiky primární prevence, jimiž jsou:

- systém,
- koordinace,
- legislativa,
- vzdělávání,
- financování,
- monitoring, hodnocení a výzkum.

Ke každému pilíři jsou stanoveny základní cíle strategie a dále pak i priority. Hlavní funkce st strategie jsou:

- stanovit základní rámec primární prevence rizikového chování u dětí a mládeže v České republice na období 2019 – 2027,
- stanovit hlavní cíle a priority rozvoje v politice primární prevence rizikového chování u dětí a mládeže na období 2019 – 2027,
- informovat odbornou a laickou veřejnost o cílech a prioritách politiky primární prevence rizikového chování u dětí a mládeže.



Hlavním cílem strategie je prostřednictvím efektivního systému primární prevence, fungujícího na základě komplexního působení všech na sebe vzájemně navazujících subjektů, snížit míru rizikového chování u dětí a mládeže a minimalizovat jeho vznik.

Koncepce (projekt) včasné péče o děti ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí v oblasti vzdělávání

Cílovou skupinou, které je včasná péče určena, jsou děti ze sociálně a sociokulturně znevýhodňujícího prostředí. Sociokulturně znevýhodňujícím prostředím rozumíme pro účely tohoto dokumentu takové sociální a kulturní prostředí, které dítěti znesnadňuje zapojení do hlavního vzdělávacího proudu. Včasná péče v oblasti vzdělávání bude poskytována dětem ze sociálně a sociokulturně znevýhodňujícího prostředí a jejich rodinám především v období od tří let života dítěte do zahájení školní docházky. V tomto období bude realizována především formou předškolního vzdělávání a formou podpory kompetencí rodičů k rozvíjení potenciálu dítěte v jeho přirozeném prostředí.

Včasnou péči zde chápeme jako souhrn opatření, které mají za cíl identifikovat možná rizika v rozvoji osobnosti dětí a předcházet hrozícím negativním důsledkům sociokulturního znevýhodnění ve vzdělanostní, morální a sociální kultuře osobnosti vymezené skupiny dětí.

Dokument zdůvodňuje potřeby včasné péče ve vztahu k následné školní úspěšnosti dětí ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí, jmenuje největší rizika a problémy, ale i příležitosti, které jsou v systému vzdělávání vytvořeny k realizaci včasné péče.

Dokument jmenuje doporučení k zabezpečení podmínek k optimálnímu rozvoji dětí cílové skupiny před nástupem k povinné školní docházce:

- zajistit provázání jednotlivých institucí, které o děti pečují (sociálně-právní ochrana dítěte, příslušná zdravotnická zařízení, pedagogicko-psychologické poradenství) ve sjednoceném systému,
- vedle osvěty a motivace v cílových komunitách je potřebné hledat i nástroje, které vytvoří tlak na rodiče, jejichž dítě zjevně v důsledku sociokulturně znevýhodňujícího prostředí rodiny potřebuje navštěvovat předškolní zařízení,



- programy a opatření v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, kteří působí v předškolním vzdělávání,
- programy a opatření zaměřené na zvýšení počtu dětí ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí, které budou absolvovat předškolní vzdělávání v mateřských školách nebo v přípravných třídách
- společné programy a opatření resortu školství, mládeže a tělovýchovy, práce a sociálních věcí a resortu zdravotnictví, které budou působit na rodiče dětí ze sociálně znevýhodňujícího prostředí, aby převzali větší zodpovědnost za rozvoj dětí v období před nástupem do povinné školní docházky, a aby se předškolní přípravou dětí seriózně zabývali.
- realizace programů zaměřených na pilotní ověřování projektů včasné péče o děti ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí. Projekty budou zaměřeny na:
 - vytvoření středisek včasné péče při mateřských školách nebo základních školách zřizujících přípravné ročníky,
 - vytvoření a realizace pobytových kurzů pro rodiče a děti ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí ve věku od tří let do zahájení školní docházky,
 - vytvoření a realizace prezenčních dlouhodobých kurzů pro rodiče a děti ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí ve věku od tří let do zahájení školní docházky.

Připravovaná podpora včasné péče o děti ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí v oblasti vzdělávání je spojena především se vzděláváním pedagogických pracovníků, zaměřeným na popsání rizika a klíčové problémy, které dosud u pedagogů přetrvávají.

K řešení problémů integrace sociokulturně znevýhodněných je připraven národní rozvojový projekt MINORITY (pracovně Otevřená cesta) s názvem „Zlepšení podmínek vzdělávání žáků ze sociokulturně znevýhodněného prostředí a minorit v hlavním vzdělávacím proudu“.

Podpora rozvoje informatického myšlení

Projekt, který vytváří Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. Informatické myšlení je způsob efektivního řešení daného problému. V první řadě je potřeba analyzovat



problém tak, abychom mohli najít co nejvhodnější řešení, které můžeme potom dále využít a zautomatizovat.

Informatické myšlení dokáže využít práci počítačů tak, abychom mohli ušetřit různé zdroje, které vstupují do řešení problémů. Jako jeden z nástrojů je využito programování. Programování není jen o psaní jakéhosi „kódu“. Je to proces, při kterém se snažíme zadaný problém vyřešit za pomoci nástroje (PC, programovací jazyk) co nejefektivněji a rychle.

Informatické myšlení lze rozvíjet pomocí vhodných postupů a nástrojů už od dětských let. Vhodné jsou pomůcky, které lze využít už v mateřské škole. Webová stránka uvedená v přehledu výše se zabývá právě zpracováním materiálů od předškolního vzdělávání až po studium na střední škole.

3.1.3 Vyhodnocení dotazníkového šetření realizované MŠMT ve šk. roce 2018/19

Na přelomu roku 2015 a 2016 proběhlo ze strany MŠMT na celém území ČR průzkum, který mapoval potřeby základních a mateřských škol. Cílem tohoto šetření bylo podat informace potřebné pro realizátory budoucích projektů využívajících prostředků z evropských fondů, zejména OP VVV a IROP.

Dotazníkové šetření bylo rozděleno na 6 hlavních a 3 vedlejší oblasti zájmu a potřeb škol. Výsledky byly použity jako podklad pro analytickou část MAP v jeho předchozím období a jsou tedy součástí analytické části MAP I.

V průběhu šk. roku 2018/19 proběhlo nové dotazníkové šetření v rámci OP VVV. Dotazníky byly rozděleny opět na zmapování aktuálního stavu v mateřských a základních školách. Data použita pro tuto analýzu odpovídají stavu k 10. 10. 2019. Je možné, že některé hodnoty se nepatrně změní.

Dotazníkové šetření pro mateřské školy bylo rozděleno na 5 hlavních oblastí a 3 vedlejší. Více se zaměřilo na inkluzivní vzdělávání. Pro základní školy bylo rozděleno celkem na 7 témat.



3.1.3.1 Výsledky dotazníkového šetření v mateřských školách na území ORP Nové město nad Metují

Na území ORP Nové Město nad Metují bylo k 10. 10. 2019 vyplněno celkem 8 dotazníků. Jedna škola zatím dotazník v aktuálním šetření nevyplnila. Celková účast nebyla zatím stoprocentní a v rámci kraje byla podprůměrná. Počet škol v území se nezměnil.

Tab. 5 Počet vyplněných dotazníků v aktuálním šetření

ORP (obec s rozšířenou působností): v případě Prahy se jedná o jednotlivé správní obvody	5211 Nové Město nad Metují					
Kraj:	CZ052 Královéhradecký kraj					
TABULKA Č. 1 (aktuální šetření data k 10. 10. 2019)	v rámci ORP		v rámci kraje		v rámci ČR	
	počet	podíl	počet	podíl	počet	podíl
Počet ředitelství/právnických osob vykonávajících činnost MŠ (dále jen MŠ): (uvedených v době šetření v Rejstříku škol a školských zařízení)	9	100,0%	318	100,0%	5 376	100,0%
z toho kompletně vyplnilo dotazník aktuálního šetření:	8	88,9%	287	90,3%	4 408	82,0%
z toho nevyplnilo dotazník aktuálního šetření:	1	11,1%	31	9,7%	968	18,0%
Srovnání kompletně vyplněných dotazníků v úvodním šetření Šablony I	9	100,0%	306	97,1%	4 977	93,9%

Školy hodnotily průměrné hodnocení aktuálního stavu celkem v 5 hlavních oblastech a to:

- Podpora inkluzivního / společného vzdělávání.
- Podpora rozvoje čtenářské pregramotnosti.
- Podpora rozvoje matematické pregramotnosti.
- Podpora kompetencí k iniciativě a kreativě dětí.
- Podpora polytechnického vzdělávání.

Tabulka níže ukazuje hodnocení průměrného aktuálního stavu hlavních a vedlejších podporovaných oblastí. Červeně podbarvené hodnoty poukazují v rámci srovnání na



hodnoty, které jsou pod průměrnou hodnotou v rámci ČR. Toto podbarvení bude výchozím ukazatelem pro všechny tabulky.



Tab. 6 Hlavní oblasti podporované z OP

TABULKA Č. 2: Hlavní oblasti podporované z OP (aktuální šetření data k 10. 10. 2019)	Průměrné hodnocení aktuálního stavu ¹⁾							
	v rámci ORP				v rámci kraje		v rámci ČR	
	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	rozdíl v hodnocení (aktuální šetření oproti úvodnímu)	% změny v hodnocení (aktuální šetření oproti úvodnímu)	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření
A. Podpora inkluzivního/společného vzdělávání	2,59	2,89	0,30	11,6%	2,46	2,75	2,49	2,77
B. Podpora rozvoje čtenářské pregramotnosti	2,96	3,44	0,48	16,2%	2,65	2,92	2,62	2,90
C. Podpora rozvoje matematické pregramotnosti	2,59	3,17	0,58	22,4%	2,46	2,74	2,40	2,71
D. Podpora kompetencí k iniciativě a kreativě dětí	3,00	3,39	0,39	13,0%	2,91	3,13	2,89	3,09
E. Podpora polytechnického vzdělávání	2,58	2,93	0,35	13,6%	2,27	2,47	2,23	2,50

Tab. 7 Vedlejší oblasti podporované z OP

TABULKA Č. 3: Další oblasti podporované z OP (aktuální šetření data k 10. 10. 2019)	Průměrné hodnocení aktuálního stavu ²⁾							
	v rámci ORP				v rámci kraje		v rámci ČR	
	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	rozdíl v hodnocení (aktuální šetření oproti úvodnímu)	% změny v hodnocení (aktuální šetření oproti úvodnímu)	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření
A. Jazykové vzdělávání								
B. Digitální kompetence pedagogických pracovníků	3,00	3,00	0,00	0,0%	2,89	3,09	2,89	3,09
C. Sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence	3,33	3,57	0,24	7,2%	3,09	3,23	3,04	3,20



Z tabulek, které jsou uvedeny výše je patrné, že došlo téměř ve všech oblastech ke zlepšení situace oproti předchozímu šetření. Největší nárůst hodnoty je zaznamená v rozvoji matematické pregramotnosti, dále pak v rozvoji čtenářské pregramotnosti. V rámci srovnání s ČR si mateřské školy v šetřeném území vedu nadprůměrně téměř ve všech oblastech. V jedné oblasti se daří podprůměrně a to v rozvoji digitálních kompetencí pedagogických pracovníků.

V další části dotazníků byly zkoumány jednotlivé oblasti, z hlediska zhodnocení aktuálního stavu v porovnání se stavem v úvodním šetření. Celkově byl dotazník rozdělen do 6 témat. Témata dotazníku byly:

- Podpora inkluzivního / společného vzdělávání MŠ.
- Další otázky související s podporou inkluzivního / společného vzdělávání MŠ.
- Rozvoj čtenářské a matematické pregramotnosti MŠ.
- Podpora kompetencí k iniciativě a kreativě MŠ.
- Podpora polytechnického vzdělávání MŠ.
- Podpora sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí MŠ.
- Podpora digitálních kompetencí pedagogických pracovníků MŠ.

V rámci **Podpory inkluzivního / společného vzdělávání** bylo v dotazníku položeno celkem 19 otázek mapující stav inkluzivního vzdělávání v mateřských školách. U této tabulky je použita následující škála:

1. Vůbec nebo téměř se neuplatňuje (tzn. stadium prvotních úvah, jak stav řešit).
2. Rozvíjející se oblast (tzn. promyšlené části, počáteční realizace).
3. Realizovaná oblast (tzn. funkční části systému realizovány na základní úrovni, je prostor pro zlepšení).
4. Ideální stav (tzn. funkční systém, vytvořené podmínky, zodpovědnost, pravidelnost, aktualizace na vnitřní a vnější podněty).



TABULKA Č. 4: Inkluzivní/společné vzdělávání (aktuální šetření data k 10. 10. 2019)	Průměrné hodnocení aktuálního stavu							
	v rámci ORP				v rámci kraje		v rámci ČR	
	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	rozdíl v hodnocení (aktuální šetření oproti úvodnímu)	% změny v hodnocení (aktuální šetření oproti úvodnímu)	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření
1. Škola dokáže přijmout ke vzdělávání všechny děti bez rozdílu (včetně dětí s odlišným kulturním prostředím, sociálním znevýhodněním, cizince, děti se SVP apod.)	2,25	3,00	0,75	33,3%	2,47	2,86	2,48	2,87
2. Škola je bezbariérová (jedná se o bezbariérovost jak vnější, tj. zpřístupnění školy, tak i vnitřní, tj. přizpůsobení a vybavení tříd a dalších prostorů školy)	1,50	1,63	0,13	8,7%	1,55	1,79	1,65	1,89
3. Škola umí komunikovat s dětmi, rodiči i pedagogy, vnímá jejich potřeby a systematicky rozvíjí školní kulturu, bezpečné a otevřené klima školy	3,13	3,38	0,25	8,0%	3,16	3,26	3,12	3,27
4. Škola umožňuje pedagogům navázat vztahy s místními a regionálními školami různých úrovní (společné diskuze, sdílení dobré praxe, akce pro jiné školy nebo s jinými školami apod.)	2,75	3,25	0,50	18,2%	2,54	2,84	2,46	2,79
5. Vedení školy vytváří podmínky pro realizaci inkluzivních principů ve vzdělávání na škole (zajišťování odborné, materiální a finanční podpory, dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, vzájemného učení pedagogických pracovníků; pravidelná metodická setkání členů pedagogického sboru aj.)	2,75	2,88	0,13	4,7%	2,57	2,87	2,57	2,87
6. Škola upravuje organizaci a průběh vzdělávání v souladu s potřebami dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	2,50	2,75	0,25	10,0%	2,36	2,79	2,38	2,76
7. Škola má vytvořený systém podpory pro děti se SVP (je vybavena kompenzačními/speciálními pomůckami, využívá služeb asistenta pedagoga atd.)	2,13	2,63	0,50	23,5%	1,72	2,39	1,88	2,46



8. Pedagogové umí využívat speciální pomůcky i kompenzační pomůcky	2,25	2,88	0,63	28,0%	1,92	2,43	1,96	2,44
9. Škola podporuje bezproblémový přechod všech dětí bez rozdílu na základní školy	3,13	3,25	0,12	3,8%	3,13	3,28	3,15	3,31
10. Pedagogové spolupracují při naplňování vzdělávacích potřeb dětí (např. společnými poradami týkajícími se vzdělávání těchto dětí apod.)	3,13	3,25	0,12	3,8%	2,92	3,16	2,94	3,13
11. Pedagogové školy jsou schopni vhodně přizpůsobit obsah vzdělávání, upravit formy a metody vzdělávání a nastavit různé úrovně obtížnosti v souladu se specifiky a potřebami dětí tak, aby bylo dosaženo a využito maximálních možností vzdělávaného dítěte	3,00	3,13	0,13	4,3%	2,78	3,00	2,75	2,99
12. Pedagogové umí spolupracovat ve výuce s dalšími pedagogickými (asistent pedagoga, další pedagog) i nepedagogickými pracovníky (tlumočník do českého znakového jazyka, osobní asistent)	2,25	3,25	1,00	44,4%	2,03	2,70	2,19	2,71
13. Škola zajišťuje dětem se speciálními vzdělávacími potřebami účast na aktivitách nad rámec školní práce, které směřují k rozvoji dovedností, schopností a postojů dítěte	1,88	2,13	0,25	13,3%	1,74	2,21	1,84	2,23
14. Učitelé realizují pedagogickou diagnostiku dětí, vyhodnocují její výsledky a v souladu s nimi volí formy a metody výuky, resp. kroky další péče o děti	3,25	3,25	0,00	0,0%	2,94	3,07	2,89	3,04
15. Škola poskytuje výuku českého jazyka pro cizince	1,00	1,25	0,25	25,0%	1,20	1,37	1,26	1,43
16. Pedagogové využívají v komunikaci s dítětem popisnou slovní zpětnou vazbu, vytvářejí prostor k sebehodnocení dítěte a k rozvoji jeho motivace ke vzdělávání	2,88	3,13	0,25	8,7%	2,77	2,90	2,83	2,99
17. Škola klade důraz nejen na budování vlastního úspěchu dítěte, ale i na odbourávání bariér mezi lidmi, vede k sounáležitosti s ostatními dětmi a dalšími lidmi apod.	3,00	3,25	0,25	8,3%	2,96	3,10	3,02	3,15
18. Učitelé vnímají tvořivým způsobem rozdíly mezi dětmi jako zdroj zkušeností a příležitost k vlastnímu seberozvoji	3,13	3,38	0,25	8,0%	2,95	3,07	2,90	3,06
19. Škola učí všechny děti uvědomovat si práva a povinnosti (vína, trest, spravedlnost, Úmluva o právech dítěte apod.)	3,25	3,25	0,00	0,0%	3,07	3,19	3,08	3,21



Pokud se podíváme na tabulku výše, jde vidět, že školy se téměř ve všech oblastech zlepšily. Pouze ve dvou oblastech došlo ke stagnaci a to v otázce č. 14 a v otázce č. 19. I přes zlepšení stavu oproti prvotnímu zjišťování ale vidíme, že v některých oblastech mají školy podprůměrné hodnoty vůči ČR. Při bližším prozkoumání však zjistíme, že odchylky od celorepublikových hodnot nejsou tak velké. Jedná se o otázky č. 2, č. 6, č. 9, č. 13 a č. 15. Jestliže se podíváme na krajské výsledky, vidíme více podprůměrných hodnot vůči celorepublikovému průměru.

V rámci tohoto dotazníkového šetření byly zjišťovány další ukazatele v rámci inkluzivního vzdělávání. Jedním z těchto ukazatelů je využití služeb školních či školských odborných pracovišť nebo jiných subjektů, které se podílejí na vzdělávání školami. Součástí je i hodnocení kvality spolupráce. Ta byla zjišťována až v aktuálním šetření. Tabulka níže ukazuje aktuální stav využití spolupráce. Tabulka na následující stránce ukazuje, jaké je personální zajištění v mateřských školách.



Tab. 8 Využití školských poradenských zařízení školami v aktuálním šetření

TABULKA Č. 4.A: Využívání školních a školských odborných služeb nebo služeb jiného subjektu podílejícího se na vzdělávání školami a hodnocení kvality spolupráce (aktuální šetření data k 10. 10. 2019)	Využití spolupráce								Kvalita spolupráce		
	v rámci ORP				v rámci kraje		v rámci ČR		v rámci ORP	v rámci kraje	v rámci ČR
	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	rozdíl v podílu škol v procentních bodech (aktuální šetření oproti úvodnímu)	% změny v podílu škol (aktuální šetření oproti úvodnímu)	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	aktuální šetření	aktuální šetření	aktuální šetření
1. Speciálně pedagogické centrum	87,5%	87,5%	0,0	0,0%	65,7%	78,6%	62,9%	70,5%	1,57	1,44	1,44
2. Středisko výchovné péče	0,0%	0,0%	0,0	X	3,0%	2,8%	4,5%	5,6%	0,00	1,38	1,64
3. Pedagogicko-psychologická poradna	100,0%	100,0%	0,0	0,0%	97,0%	97,5%	96,1%	96,8%	1,63	1,57	1,55
4. Nestátní neziskové organizace	12,5%	25,0%	12,5	100,0%	14,1%	22,8%	19,9%	24,6%	2,00	1,41	1,53
5. Orgán sociálně právní ochrany dětí	62,5%	75,0%	12,5	20,0%	41,1%	48,0%	41,7%	51,2%	1,67	1,62	1,67
6. Žádné z uvedených	0,0%	0,0%	0,0	X	1,3%	1,4%	2,1%	1,7%			



Tab. 9 Personální zajištění MŠ

TABULKA Č. 4.B: Personální zajištění (aktuální šetření data k 10. 10. 2019)	Počet osob							
	v rámci ORP				v rámci kraje		v rámci ČR	
	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	rozdíl v počtu osob (aktuální šetření oproti úvodnímu)	% změny v počtu osob (aktuální šetření oproti úvodnímu)	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření
1. Počet pedagogických pracovníků v MŠ plně kompetentních pro vzdělávání heterogenních skupin dětí (vč. dětí se speciálními vzdělávacími potřebami)	24	61	37	154,2%	545	1227	11110	21426
2. Počet pedagogických pracovníků v MŠ ochotných začít využívat nové metody/postupy při vzdělávání heterogenních skupin dětí (vč. dětí se speciálními vzdělávacími potřebami)	29	58	29	100,0%	822	1392	15387	23749
3. Počet fyzických osob působících v MŠ na pozici Učitel mateřské školy (dle §6 zákona č. 563/2004 Sb.) - data za aktuální školní rok	N/A	41	N/A	N/A	N/A	1492	N/A	26375
4. Počet fyzických osob působících v MŠ na pozici Učitel mateřské školy (dle §6 zákona č. 563/2004 Sb.), kteří jsou maximálně dva roky po dokončení studia - data za aktuální školní rok	N/A	3	N/A	N/A	N/A	227	N/A	5711



Z tabulky č. je patrné, že došlo k větší spolupráci mateřských škol s některou z neziskových organizací. Dále pak spolupráce vzrostla i s OSPODem.

Personální zajištění je na velmi dobré úrovni. Ze šetření je patrné, že vzrostl počet plně kompetentních pracovníků v MŠ. Dále pak stoupl počet pracovníků, kteří jsou ochotni začít využívat nové metody při vzdělávání dětí v MŠ.

V rámci **Rozvoje čtenářské pregramotnosti**¹² byl zjišťován aktuální stav celkem u 10 otázek. Stejně jako u rozvoje inkluzivního / společného vzdělávání i zde byla použita škála od 1 do 4. Podrobněji je škála pospána výše.

Tab. 10 Hodnocení čtenářské pregramotnosti v aktuálním šetření

TABULKA Č. 7: Čtenářská pregramotnost (aktuální šetření data k 10. 10. 2019)	Průměrné hodnocení aktuálního stavu							
	v rámci ORP				v rámci kraje		v rámci ČR	
	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	rozdíl v hodnocení (aktuální šetření oproti úvodnímu)	% změny v hodnocení (aktuální šetření oproti úvodnímu)	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření
1. Škola podporuje rozvoj čtenářské pre/gramotnosti a řečových aktivit v rámci školních vzdělávacích programů (má stanoveny konkrétní cíle)	3,22	3,75	0,53	16,5%	2,96	3,11	2,89	3,12
2. Učitelé MŠ rozvíjejí své znalosti v oblasti čtenářské pre/gramotnosti a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)	2,56	3,38	0,82	32,0%	2,85	3,09	2,75	3,04
3. Učitelé využívají poznatků v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje čtenářské pre/gramotnosti mezi sebou i s učiteli z jiných škol	2,56	3,50	0,94	36,7%	2,48	2,84	2,37	2,73
4. Ve škole existuje a/nebo je využívána knihovna (školní, místní)	3,44	3,38	-0,06	-1,7%	2,80	3,02	2,84	3,06
5. Ve škole jsou realizovány akce pro děti na podporu čtenářské pre/gramotnosti a zvýšení motivace ke čtenářství (např. výstavy dětských knih, knižních ilustrací, malování děje pohádkových příběhů, hry na postavy z kin apod.)	3,33	3,75	0,42	12,6%	2,90	3,13	2,88	3,10
6. Škola informuje a spolupracuje v oblasti rozvoje čtenářské pre/gramotnosti s rodiči (např. představení služeb školy v oblasti čtenářské pre/gramotnosti, služeb knihovny, kroužků, aktivit spojených s čtenářskou pre/gramotností apod.)	2,89	3,13	0,24	8,3%	2,37	2,65	2,33	2,67
7. Ve škole existuje čtenářsky podnětné prostředí (čtenářské koutky, nástěnky, místo pro vystavování apod.)	3,11	3,50	0,39	12,5%	2,87	3,12	2,85	3,09

¹² Čtenářskou pre/gramotností se rozumí především rozvoj vyjadřování, komunikace, poznávacích procesů a psychických funkcí u dětí, příprava na rozvoj (počáteční) čtenářské gramotnosti na ZŠ, rozvoj osobnosti dítěte a jeho motivace ke čtenářství. Jedná se o nastartování celoživotně se rozvíjející vybavenost člověka vědomostmi, dovednostmi, schopnostmi, postoji a hodnotami potřebnými pro užívání všech druhů textů v různých individuálních i sociálních kontextech.



8. Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením v oblasti čtenářské pre/gramotnosti	2,89	3,50	0,61	21,1%	2,53	2,82	2,56	2,83
9. Ve škole jsou využívány interaktivní metody a pomůcky v oblasti rozvoje čtenářské pre/gramotnosti	2,33	3,00	0,67	28,8%	2,04	2,46	2,01	2,45
10. Škola pravidelně nakupuje aktuální beletrii a další literaturu, multimédia pro rozvoj čtenářské pre/gramotnosti	3,22	3,50	0,28	8,7%	2,72	2,95	2,72	2,97

Pokud se podíváme na procentuální změny v hodnocení, vidíme, že ve všech oblastech došlo v rámci ORP ke zlepšení dané situace týkající se čtenářské pre/gramotnosti. V rámci kraje a celé ČR je zlepšení spíše pozvolné.

Jediná oblast zaznamenala otázka č. 4, které je ale nepatrné. Celkově se dá konstatovat, že v rámci ORP probíhá rozvoj čtenářské pre/gramotnosti velmi dobře.

Tabulka níže ukazuje data získána v otázce **Rozvoje matematické pre/gramotnosti**.¹³

Tab. 11 Hodnocení matematické pre/gramotnosti v aktuálním šetření

TABULKA Č. 10: Matematická pregramotnost (aktuální šetření data k 10. 10. 2019)	Průměrné hodnocení aktuálního stavu							
	v rámci ORP				v rámci kraje		v rámci ČR	
	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	rozdíl v hodnocení (aktuální šetření oproti úvodnímu)	% změny v hodnocení (aktuální šetření oproti úvodnímu)	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření
1. Škola podporuje rozvoj matematické pre/gramotnosti v rámci školních vzdělávacích programů (má stanoveny konkrétní cíle)	3,11	3,50	0,39	12,5%	2,91	3,13	2,83	3,04
2. Učitelé MŠ rozvíjejí své znalosti v oblasti matematické pre/gramotnosti a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)	2,89	3,50	0,61	21,1%	2,77	3,03	2,65	2,94
3. Učitelé MŠ využívají poznatky v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje matematické pre/gramotnosti mezi sebou i s učiteli z jiných škol	2,67	3,25	0,58	21,7%	2,39	2,74	2,33	2,67
4. Škola systematicky rozvíjí matematické myšlení (využívání příkladů k řešení a pochopení každodenních situací, návštěva science center apod.)	2,22	2,50	0,28	12,6%	2,48	2,67	2,45	2,72
5. Škola podporuje individuální práci s dětmi s mimořádným zájmem o počítání nebo logiku	2,11	3,00	0,89	42,2%	2,43	2,66	2,43	2,71

¹³ Matematická pre/gramotnost nebo předmatematická gramotnost-jde o rozvíjení základních početních představ, užívání základních číselných a matematických pojmů a vnímání elementárních matematických souvislostí. Je to příprava na matematickou gramotnost, tj. schopnost jedince poznat a pochopit roli, kterou hraje matematika ve světě, používat matematické znalosti a dovednosti k vymezení, formulování a řešení problémů z různých oblastí a kontextů a k interpretaci jejich řešení. Jedná se o používání matematiky v celé řadě situací, od každodenních a jednoduchých až po neobvyklé a složité.



6. Škola informuje a spolupracuje v oblasti rozvoje matematické pre/gramotnosti s rodiči	2,56	3,00	0,44	17,2%	2,36	2,62	2,28	2,59
7. Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro rozvoj matematické pre/gramotnosti	2,56	3,25	0,69	27,0%	2,37	2,71	2,34	2,66
8. Ve škole jsou využívány interaktivní metody a pomůcky v oblasti rozvoje matematické pre/gramotnosti	2,67	3,25	0,58	21,7%	2,07	2,45	2,00	2,43
9. Škola pravidelně nakupuje aktuální literaturu, multimédia pro rozvoj matematické pre/gramotnosti	2,56	3,25	0,69	27,0%	2,33	2,68	2,28	2,61

Pokud se zde podíváme na získána data, jde vidět, že všech oblastech došlo ke zlepšení dané situace a tedy lze konstatovat, že dochází v rámci ORP ke zlepšení matematické pre/gramotnosti v mateřských školách. V jediné otázce a to č 4 vidíme podprůměrnou hodnotu v rámci porovnání s ČR.

Třetí téma dotazníku bylo zaměřeno na **Podporu kompetencí k iniciativě a kreativitě** dětí. I v případě této otázky se zkoumal stav v úvodním šetření a stav zjištění v aktuální šetření. Tabulka níže prezentuje dané hodnoty.

Tab. 12 Hodnocení podnikavosti a iniciativy v MŠ

TABULKA Č. 13: Podnikavost, iniciativa a kreativita (aktuální šetření data k 10. 10. 2019)	Průměrné hodnocení aktuálního stavu							
	v rámci ORP				v rámci kraje		v rámci ČR	
	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	rozíl v hodnocení (aktuální šetření oproti úvodnímu)	% změny v hodnocení (aktuální šetření oproti úvodnímu)	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření
1. Škola podporuje klíčové kompetence k rozvoji kreativity podle RVP PV	3,33	3,75	0,42	12,6%	3,07	3,22	3,02	3,18
2. Učitelé rozvíjejí své znalosti v oblasti podpory kreativity a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)	3,00	3,25	0,25	8,3%	2,91	3,11	2,91	3,09
3. Učitelé využívají poznatků v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity mezi sebou i s učiteli z jiných škol	2,67	3,13	0,46	17,2%	2,54	2,86	2,56	2,82
4. Škola systematicky učí prvkům iniciativy a kreativity, prostředí i přístup pedagogů podporuje fantazii a iniciativu dětí	3,11	3,38	0,27	8,7%	3,00	3,17	2,94	3,12
5. Škola nabízí pestré možnosti seberealizace dětí, umožňuje dětem realizovat vlastní nápady (např. dramatizace textu atp.)	2,89	3,50	0,61	21,1%	2,97	3,16	2,96	3,14
6. Škola informuje a spolupracuje v oblasti podpory kompetencí k iniciativě a kreativě s rodiči (např. ukázky práce s dětmi pro rodiče, dny otevřených dveří apod.)	3,11	3,38	0,27	8,7%	3,06	3,22	3,00	3,18
7. Škola disponuje dostatečným množstvím pomůcek pro rozvoj kreativity	2,56	3,13	0,57	22,3%	2,65	2,97	2,69	2,96



8. Ve škole je v rámci vzdělávacího procesu nastaveno bezpečné prostředí pro rozvoj kreativity, iniciativy a názorů dětí	3,33	3,63	0,30	9,0%	3,09	3,28	3,07	3,25
--	------	------	------	------	------	------	------	------

V rámci tohoto tématu je patrné, že dochází k postupnému zlepšení dané situace. Hodnoticí škála byla opět stanovena stejně jako u předchozích témat. Největší nárůst vidíme v otázce č. 7. Z toho lze usoudit, že školky více investovaly do pořízení pomůcek, které pomáhají k rozvoji kreativity. Dále pak školky nabízejí dostatečné možnosti seberealizace dítěte. V neposlední řadě učitelé více využívají příklady dobré praxe.

Čtvrtá otázka mapovala **Podporu polytechnického vzdělávání**. Na toto téma byl zaměřen i úvodní dotazník. Celkem v rámci tohoto tématu bylo položeno 11 otázek, které mapují stav a využití pomůcek pro polytechnickou výchovu. Tabulka níže prezentuje srovnání úvodního stavu a aktuální stavu.



Tab. 13 Hodnocení polytechnického vzdělávání v MŠ

TABULKA Č. 16: Polytechnické vzdělávání (aktuální šetření data k 10. 10. 2019)	Průměrné hodnocení aktuálního stavu							
	v rámci ORP				v rámci kraje		v rámci ČR	
	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	rozdíl v hodnocení (aktuální šetření oproti úvodnímu)	% změny v hodnocení (aktuální šetření oproti úvodnímu)	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření
1. Technické, přírodovědné a environmentální vzdělávání je na naší škole realizováno v souladu s RVP PV	3,11	3,50	0,39	12,5%	2,93	3,03	2,84	3,01
2. Ve škole existuje osoba zodpovědná za rozvoj polytechnického vzdělávání, schopná poradit, doporučovat dětem nebo učitelům	1,78	2,38	0,60	33,7%	1,63	1,91	1,68	2,04
3. Učitelé MŠ rozvíjejí své znalosti v oblasti polytechnického vzdělávání a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)	3,00	3,00	0,00	0,0%	2,55	2,67	2,48	2,67
4. Učitelé MŠ využívají poznatky v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje polytechnického vzdělávání mezi sebou i s učiteli z jiných škol	2,44	2,75	0,31	12,7%	2,33	2,59	2,25	2,53
5. Škola disponuje vzdělávacími materiály pro vzdělávání polytechnického charakteru	2,67	2,88	0,21	7,9%	2,28	2,49	2,27	2,54
6. Škola aktivně spolupracuje s jinými MŠ a ZŠ v oblasti polytechniky	1,89	2,63	0,74	39,2%	1,57	1,88	1,59	1,96
7. Škola podporuje samostatnou práci dětí v oblasti polytechnického vzdělávání	2,89	3,25	0,36	12,5%	2,57	2,77	2,53	2,77
8. Škola podporuje individuální práci s dětmi s mimořádným zájmem o polytechniku	2,44	2,75	0,31	12,7%	2,28	2,45	2,23	2,49
9. Škola informuje a spolupracuje v oblasti polytechnického vzdělávání s rodiči (např. výstavky prací, představení systému školy v oblasti polytechnického vzdělávání, kroužků, aktivit apod.)	2,56	3,00	0,44	17,2%	2,45	2,59	2,39	2,61



10. Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro rozvíjení prostorového a logického myšlení a manuálních dovedností	2,78	3,00	0,22	7,9%	2,30	2,52	2,30	2,56
11. Škola využívá informační a komunikační technologie v oblasti rozvoje polytechnického vzdělávání	2,78	3,13	0,35	12,6%	2,02	2,26	2,01	2,27

Škála hodnocení opět i v tomto tématu byla stejná. Největší změna nastala v otázce č. 2 a č. 6. Školky na Novoměstsku mají větší možnost se spolehnout na osobu, která se podílí na rozvoji polytechnického vzdělávání a v rámci území aktivně spolupracují s ostatními MŠ i ZŠ.

Předposlední téma se týkalo **Podpory sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí**. I zde byla škála hodnocení obdobná. Téma bylo zaměřeno na 9 otázek, přičemž došlo v každé z nich k mírnému zlepšení oproti původnímu zjišťování. V jedné otázce došlo k velkému zlepšení a to v otázce č. 7.

Tab. 14 Hodnocení sociálních a občanských dovedností v MŠ

TABULKA Č. 19: Sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence (aktuální šetření data k 10. 10. 2019)	Průměrné hodnocení aktuálního stavu							
	v rámci ORP				v rámci kraje		v rámci ČR	
	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	rozdíl v hodnocení (aktuální šetření oproti úvodnímu)	% změny v hodnocení (aktuální šetření oproti úvodnímu)	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření



1. Ve škole je pěstována kultura komunikace mezi všemi účastníky vzdělávání	3,56	3,75	0,19	5,3%	3,23	3,35	3,17	3,33
2. Ve škole je pěstováno kulturní povědomí a kulturní komunikace (tj. rozvoj tvůrčího vyjadřování myšlenek, zážitků a emocí různými formami využitím hudby, divadelního umění, literatury a vizuálního umění)	3,44	3,50	0,06	1,7%	3,07	3,19	3,06	3,21
3. Uvnitř školy se pěstuje vzájemná spolupráce učitele, rodičů a dětí	3,44	3,63	0,19	5,5%	3,21	3,33	3,14	3,31
4. Škola buduje povědomí o etických hodnotách, má formálně i neformálně jednoznačně nastavená a sdílená spravedlivá pravidla společenského chování a komunikace, která se dodržují	3,44	3,63	0,19	5,5%	3,24	3,33	3,16	3,28
5. Škola u dětí rozvíjí schopnosti sebereflexe a sebehodnocení	3,11	3,38	0,27	8,7%	2,98	3,13	2,93	3,08
6. Škola rozvíjí schopnost říct si o pomoc a ochotu nabídnout a poskytnout pomoc	3,33	3,38	0,05	1,5%	3,12	3,24	3,06	3,23
7. Škola rozvíjí vztah k bezpečnému používání informačních, komunikačních a dalších technologií	2,78	3,50	0,72	25,9%	2,55	2,77	2,48	2,69
8. Škola rozvíjí schopnost dětí učit se	3,44	3,63	0,19	5,5%	3,14	3,29	3,11	3,25
9. Výuka směřuje k přípravě na výuku v základní škole, k základním společenským návykům a pravidlům chování v různých prostředích	3,44	3,75	0,31	9,0%	3,32	3,41	3,24	3,39



Poslední téma dotazníku bylo zaměřeno na zhodnocení **Podpory digitálních kompetencí pedagogických pracovníků**. V této části dotazníků se řešily pouze dvě otázky, přičemž u obou z nich byly zjištěny podprůměrné hodnoty v rámci ČR.

Tab. 15 Hodnocení digitálních kompetencí ped. Pracovníků v MŠ

TABULKA Č. 20: Digitální kompetence pedagogických pracovníků (aktuální šetření data k 10. 10. 2019)	Průměrné hodnocení aktuálního stavu							
	v rámci ORP				v rámci kraje		v rámci ČR	
	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	rozdíl v hodnocení (aktuální šetření oproti úvodnímu)	% změny v hodnocení (aktuální šetření oproti úvodnímu)	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření
1. Pedagogové mají základní znalosti práce s počítačem a využívají je pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí (práce s operačním systémem, aplikacemi, soubory, tvorba textových dokumentů apod.)	2,89	3,00	0,11	3,8%	2,85	3,03	2,83	3,03
2. Pedagogové mají základní znalosti práce s internetem a využívají je pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí (vyhledávání, stahování, tisk podkladů pro práci s dětmi, znalost bezpečného chování na internetu apod.)	3,11	3,00	-0,11	-3,5%	2,93	3,14	2,94	3,16

3.1.3.2 Výsledky dotazníkového šetření v základních školách na území ORP Nového Města nad Metují.

V ORP Nového Města nad Metují je dle Rejstříku škol celkem 9 základních škol. Dotazník kompletně vyplnilo celkem 8 škol. Pouze jedna škola dosud nevyplnila dotazník v aktuálním šetření. Data jsou stejně jako u dotazníku pro mateřské školy zpracována k 10. 10. 2019. V rámci kraje a ČR se jedná stále o nadprůměrný podíl vyplnění dotazníku.

Tab. 16 Vyplnění dotazníku v ZŠ

ORP (obec s rozšířenou působností): v případě Prahy se jedná o jednotlivé správní obvody	5211 Nové Město nad Metují					
Kraj:	CZ052 Královéhradecký kraj					
TABULKA Č. 1 (aktuální šetření data k 10. 10. 2019)	v rámci ORP		v rámci kraje		v rámci ČR	
	počet	podíl	počet	podíl	počet	podíl
Počet ředitelství/právnických osob vykonávajících činnost ZŠ (dále jen ZŠ):	9	100,0%	274	100,0%	4 238	100,0%



(uvedených v době šetření v Rejstříku škol a školských zařízení)						
z toho kompletně vyplnilo dotazník aktuálního šetření:	8	88,9%	237	86,5%	3 659	86,3%
z toho nevyplnilo dotazník aktuálního šetření:	1	11,1%	37	13,5%	579	13,7%
<i>Srovnání kompletně vyplněných dotazníků v úvodním šetření Šablony I</i>	9	100,0%	268	98,9%	4 086	97,4%

Školy hodnotily průměrné hodnocení aktuálního stavu celkem v 5 hlavních oblastech a to:

- Podpora inkluzivního / společného vzdělávání.
- Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti.
- Podpora rozvoje matematické gramotnosti.
- Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě žáků.
- Podpora polytechnického vzdělávání.

Mezi vedlejší oblasti podporované v rámci OP jsou:

- Jazykové vzdělávání.
- Digitální kompetence pedagogických pracovníků.
- Sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence.
- Kariérové poradenství pro žáky.

Tabulky níže ukazují aktuální stav v porovnání se stavem v předchozím šetření.



Tab. 17 Hlavní oblasti podporované z OP v ZŠ

TABULKA Č. 2: Hlavní oblasti podporované z OP (aktuální šetření data k 10. 10. 2019)	Průměrné hodnocení aktuálního stavu							
	v rámci ORP				v rámci kraje		v rámci ČR	
	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	rozdíl v hodnocení (aktuální šetření oproti úvodnímu)	% změny v hodnocení (aktuální šetření oproti úvodnímu)	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření
A. Podpora inkluzivního/společného vzdělávání	2,66	2,86	0,20	7,5%	2,50	2,77	2,55	2,80
B. Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti	2,44	2,87	0,43	17,4%	2,40	2,70	2,47	2,76
C. Podpora rozvoje matematické gramotnosti	2,27	2,72	0,45	19,7%	2,27	2,57	2,33	2,61
D. Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě žáků	2,37	2,68	0,31	13,2%	2,30	2,54	2,33	2,55
E. Podpora polytechnického vzdělávání	2,26	2,49	0,23	10,1%	2,17	2,34	2,19	2,39

Tab. 18 Vedlejší oblasti podporované z OP v ZŠ

TABULKA Č. 3: Další oblasti podporované z OP (aktuální šetření data k 10. 10. 2019)	Průměrné hodnocení aktuálního stavu							
	v rámci ORP				v rámci kraje		v rámci ČR	
	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	rozdíl v hodnocení (aktuální šetření oproti úvodnímu)	% změny v hodnocení (aktuální šetření oproti úvodnímu)	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření
A. Jazykové vzdělávání	2,37	2,65	0,28	12,0%	2,17	2,40	2,23	2,45
B. Digitální kompetence pedagogických pracovníků	2,37	2,50	0,13	5,7%	2,45	2,60	2,45	2,61
C. Sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence	2,77	3,04	0,27	9,8%	2,81	2,97	2,84	2,98
D. Kariérové poradenství pro žáky	N/A	2,04	N/A	N/A	N/A	2,27	N/A	2,30



Ve všech oblastech došlo oproti minulému šetření ke zlepšení daných oblastí. Podprůměrných hodnot dosáhly školy v území pouze v otázce digitálních kompetencí pedagogických pracovníků a v rámci kariérového poradenství. Tato otázka byla zařazena nově.

V další části dotazníků byly zkoumány jednotlivé oblasti, z hlediska zhodnocení aktuálního stavu v porovnání se stavem v úvodním šetření. Celkově byl dotazník rozdělen do 7 témat. Témata dotazníku byly:

- Podpora inkluzivního / společného vzdělávání ZŠ.
- Další otázky související s podporou inkluzivního / společného vzdělávání ZŠ.
- Rozvoj čtenářské, matematické a jazykové gramotnosti ZŠ.
- Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě ZŠ.
- Podpora polytechnického vzdělávání ZŠ.
- Podpora sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí ZŠ.
- Podpora digitálních kompetencí pedagogických pracovníků ZŠ.
- Podpora kariérového poradenství pro žáky (nově zařazeno).

V rámci **Podpory inkluzivního / společného vzdělávání** bylo v dotazníku položeno celkem 19 otázek mapující stav inkluzivního vzdělávání v základních školách. U této tabulky je použita následující škála:

1. Vůbec nebo téměř se neuplatňuje (tzn. stadium prvotních úvah, jak stav řešit).
2. Rozvíjející se oblast (tzn. promyšlené části, počáteční realizace).
3. Realizovaná oblast (tzn. funkční části systému realizovány na základní úrovni, je prostor pro zlepšení).
4. Ideální stav (tzn. funkční systém, vytvořené podmínky, zodpovědnost, pravidelnost, aktualizace na vnitřní a vnější podněty).



Tab. 19 Inkluzivita v ZŠ

TABULKA Č. 4: Inkluzivní/společné vzdělávání (aktuální šetření data k 10. 10. 2019)	Průměrné hodnocení aktuálního stavu							
	v rámci ORP				v rámci kraje		v rámci ČR	
	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	rozdíl v hodnocení (aktuální šetření oproti úvodnímu)	% změny v hodnocení (aktuální šetření oproti úvodnímu)	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření
1. Škola dokáže přijmout ke vzdělávání všechny žáky bez rozdílu (včetně žáků s odlišným kulturním prostředím, sociálním znevýhodněním, cizince, žáky se (SVP) apod.)	2,71	3,14	0,43	15,7%	2,46	2,94	2,57	2,96
2. Škola je bezbariérová (jedná se o bezbariérovost jak vnější, tj. zpřístupnění školy, tak i vnitřní, tj. přizpůsobení a vybavení učeben a dalších prostorů školy)	2,00	2,00	0,00	0,0%	1,48	1,81	1,54	1,87
3. Škola umí komunikovat s žáky, rodiči i pedagogy, vnímá jejich potřeby a systematicky rozvíjí školní kulturu, bezpečné a otevřené klima školy	3,14	3,14	0,00	-0,1%	3,03	3,11	3,04	3,17
4. Škola umožňuje pedagogům navázat vztahy s místními a regionálními školami různých úrovní (společné diskuze, sdílení dobré praxe, akce pro jiné školy nebo s jinými školami apod.)	2,86	2,86	0,00	0,1%	2,45	2,78	2,43	2,73
5. Vedení školy vytváří podmínky pro realizaci inkluzivních principů ve vzdělávání na škole (zajišťování odborné, materiální a finanční podpory, dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků; pravidelná metodická setkání členů pedagogického sboru aj.)	2,71	3,14	0,43	15,7%	2,51	2,95	2,62	2,99
6. Škola upravuje organizaci a průběh vyučování v souladu s potřebami žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (např. poskytuje skupinovou výuku pro nadané žáky, skupiny mohou být tvořeny žáky z různých ročníků, doučování apod.)	2,86	3,00	0,14	5,0%	2,47	2,86	2,43	2,80
7. Škola má vytvořený systém podpory pro žáky se SVP (je vybavena kompenzačními/speciálními pomůckami, využívá služeb asistenta pedagoga atd.)	3,00	3,29	0,29	9,7%	2,59	2,98	2,63	3,00



8. Pedagogové umí využívat speciální učebnice, pomůcky i kompenzační pomůcky	3,00	3,14	0,14	4,7%	2,51	2,79	2,47	2,80
9. Škola umí připravit všechny žáky na bezproblémový přechod na další stupeň vzdělávání	3,00	3,00	0,00	0,0%	2,91	3,05	2,96	3,08
10. Vyučující spolupracují při naplňování vzdělávacích potřeb žáků (např. společnými poradami týkajícími se vzdělávání žáků apod.)	3,00	3,43	0,43	14,3%	3,01	3,18	3,04	3,18
11. Pedagogové školy jsou schopni vhodně přizpůsobit obsah vzdělávání, upravit formy a metody vzdělávání a nastavit různé úrovně obtížnosti v souladu se specifiky a potřebami žáků tak, aby bylo dosaženo a využito maximálních možností vzdělávaného žáka (např. učivo určené nadaným žákům je rozšiřováno a prohlubováno v souladu s jejich předpoklady, tvorba žákovských portfolií apod.)	2,71	3,14	0,43	15,7%	2,62	2,88	2,67	2,90
12. Pedagogové umí spolupracovat ve výuce s dalšími pedagogickými (asistent pedagoga, další pedagog) i nepedagogickými pracovníky (tlumočník do českého znakového jazyka, osobní asistent)	2,71	3,14	0,43	15,7%	2,26	2,80	2,47	2,88
13. Škola zajišťuje žákům se speciálními vzdělávacími potřebami účast na aktivitách nad rámec školní práce, které směřují k rozvoji dovedností, schopností a postojů žáka	2,14	2,57	0,43	19,9%	2,19	2,56	2,28	2,63
14. Vyučující realizují pedagogickou diagnostiku žáků, vyhodnocují její výsledky a v souladu s nimi volí formy a metody výuky, resp. kroky další péče o žáky	2,29	2,71	0,42	18,6%	2,54	2,82	2,59	2,82
15. Škola poskytuje výuku českého jazyka pro cizince	1,00	1,00	0,00	0,0%	1,25	1,40	1,28	1,46
16. Pedagogové využívají v komunikaci se žákem popisnou slovní zpětnou vazbu, vytvářejí prostor k sebehodnocení žáka a k rozvoji jeho motivace ke vzdělávání	2,86	2,86	0,00	0,1%	2,61	2,73	2,67	2,83
17. Škola klade důraz nejen na budování vlastního úspěchu žáka, ale i na odbourávání bariér mezi lidmi, vede k sounáležitosti se spolužáky a dalšími lidmi apod.	2,86	2,86	0,00	0,1%	2,86	2,96	2,92	3,05
18. Učitelé vnímají tvořivým způsobem rozdíly mezi žáky jako zdroj zkušeností a příležitost k vlastnímu seberozvoji	2,71	3,00	0,29	10,5%	2,67	2,87	2,70	2,87
19. Škola učí všechny žáky uvědomovat si práva a povinnosti (vína, trest, spravedlnost, Úmluva o právech dítěte apod.)	3,00	3,00	0,00	0,0%	3,02	3,10	3,06	3,15



Z této tabulky je patrné, že i přes zlepšování v daných oblastech, dosahují školy v území celkem v 7 otázkách podprůměrných hodnot ve srovnání s ČR. V rámci kraje je srovnání hodnot také spíše podprůměrné. Nejlepšího zlepšení stavu dosáhly školy v otázce č. 13 a 14. Školy zajišťují větší činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami nad rámec výuky, které slouží k rozvoji dovedností a schopností žáků.

V rámci tohoto dotazníkového šetření byly zjišťovány další ukazatele v rámci inkluzivního vzdělávání. Jedním z těchto ukazatelů je využití služeb školních či školských odborných pracovišť nebo jiných subjektů, které se podílejí na vzdělávání školami. Dále pak oproti mateřským školám bylo zde zjišťování fungování a složení školního poradenského pracoviště. Součástí je i hodnocení kvality spolupráce. Ta byla zjišťována až v aktuálním šetření. Tabulka níže ukazuje aktuální stav využití spolupráce. Tabulka na následující stránce ukazuje, jaké je personální zajištění v základních školách.



Tab. 20 Využívání školských poradenských zařízení ZŠ

TABULKA Č. 4.A: Využívání školních a školských odborných služeb nebo služeb jiného subjektu podílejícího se na vzdělávání školami a hodnocení kvality spolupráce (aktuální šetření data k 10. 10. 2019)	Využití spolupráce								Kvalita spolupráce		
	v rámci ORP				v rámci kraje		v rámci ČR		v rámci ORP	v rámci kraje	v rámci ČR
	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	rozdíl v podílu škol v procentních bodech (aktuální šetření oproti úvodnímu)	% změny v podílu škol (aktuální šetření oproti úvodnímu)	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	aktuální šetření	aktuální šetření	aktuální šetření
1. Speciálně pedagogické centrum	85,7%	100,0%	14,3	16,7%	81,6%	91,9%	83,2%	87,4%	1,71	1,54	1,48
2. Středisko výchovné péče	42,9%	42,9%	0,0	0,1%	42,7%	37,6%	42,5%	44,7%	2,00	1,64	1,68
3. Pedagogicko-psychologická poradna	100,0%	100,0%	0,0	0,0%	98,3%	100,0%	98,5%	99,2%	1,57	1,48	1,52
4. Neúplné školní poradenské pracoviště	57,1%	57,1%	0,0	-0,1%	33,1%	38,9%	39,5%	46,5%	2,00	1,45	1,39
5. Úplné školní poradenské pracoviště	0,0%	28,6%	28,6	X	10,5%	25,3%	12,3%	18,3%	1,00	1,30	1,34
6. Nestátní neziskové organizace	14,3%	14,3%	0,0	0,1%	33,5%	34,4%	43,9%	48,6%	3,00	1,61	1,71
7. Orgán sociálně právní ochrany dětí	85,7%	85,7%	0,0	0,0%	73,2%	76,9%	76,6%	81,5%	1,67	1,66	1,77
8. Žádné z uvedených	0,0%	0,0%	0,0	X	0,4%	0,0%	0,6%	0,3%			



Tab. 21 Personální zajištění v ZŠ

TABULKA Č. 4.B: Personální zajištění (aktuální šetření data k 10. 10. 2019)	Počet osob							
	v rámci ORP				v rámci kraje		v rámci ČR	
	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	rozdíl v počtu osob (aktuální šetření oproti úvodnímu)	% změny v počtu osob (aktuální šetření oproti úvodnímu)	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření
1. Počet pedagogických pracovníků v ZŠ plně kompetentních pro vzdělávání heterogenních skupin žáků (vč. žáků se speciálními vzdělávacími potřebami)	52	81	29	55,8%	1209	2261	22662	37782
2. Počet pedagogických pracovníků v ZŠ ochotných začít využívat nové metody/postupy při vzdělávání heterogenních skupin žáků (vč. žáků se speciálními vzdělávacími potřebami)	77	84	7	9,1%	1788	2599	33285	45887
3. Počet fyzických osob působících v ZŠ na pozici Učitel (dle zákona č. 563/2004 Sb.) - data za aktuální školní rok	N/A	85	N/A	N/A	N/A	3122	N/A	59182
4. Počet fyzických osob působících v ZŠ na pozici Učitel (dle zákona č. 563/2004 Sb.), kteří jsou maximálně dva roky po dokončení studia - data za aktuální školní rok	N/A	33	N/A	N/A	N/A	447	N/A	9547
5. Počet žáků se SVP, kteří opakovali 1. třídu - data za aktuální školní rok	N/A	2	N/A	N/A	N/A	39	N/A	518



V rámci prezentovaných tabulek vidíme, že ve srovnání s ČR je situace podprůměrná u spolupráce se střediskem výchovné péče a nestátních neziskových organizací. V rámci hodnocení kvality spolupráce vidíme, že nejhorší spolupráce v rámci OPR je právě s nestátními neziskovými organizacemi.

Z hlediska personálního zajištění můžeme konstatovat, že se stav oproti úvodnímu šetření zlepšil.

V rámci **Rozvoje čtenářské gramotnosti**¹⁴ bylo školám v dotazníku položeno celkem 14 otázek. Hodnotící škála byla stejná, jako u hodnocení společného inkluzivního vzdělávání.

Tab. 22 Čtenářská gramotnost v ZŠ

TABULKA Č. 7: Čtenářská gramotnost (aktuální šetření data k 10. 10. 2019)	Průměrné hodnocení aktuálního stavu							
	v rámci ORP				v rámci kraje		v rámci ČR	
	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	rozdíl v hodnocení (aktuální šetření oproti úvodnímu)	% změny v hodnocení (aktuální šetření oproti úvodnímu)	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření
1. Škola podporuje rozvoj čtenářské gramotnosti v rámci školních vzdělávacích programů (má stanoveny konkrétní cíle)	2,78	3,00	0,22	8,0%	2,87	3,04	2,88	3,06
2. Učitelé 1. i 2. stupně rozvíjejí své znalosti v oblasti čtenářské gramotnosti a využívají je ve výuce (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)	2,78	3,00	0,22	8,0%	2,75	2,97	2,76	3,01
3. Učitelé 1. i 2. stupně využívají poznatků v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti mezi sebou i s učiteli z jiných škol	2,44	3,00	0,56	22,7%	2,35	2,74	2,38	2,68
4. Škola podporuje základní znalosti a dovednosti, základní práce s textem (od prostého porozumění textu k vyhledávání titulů v knihovně podle potřeb žáků)	2,67	3,00	0,33	12,5%	2,89	3,05	2,92	3,08
5. Škola podporuje vyšší stupeň komplexního čtenářství (od chápání kontextu, vyvozování a formulace závěrů z textu, porovnávání zdrojů apod.)	2,56	2,88	0,32	12,7%	2,50	2,75	2,52	2,76

¹⁴ Čtenářská gramotnost je chápána jako schopnost porozumět psanému textu, přemýšlet o něm a používat jej k dosahování určitých cílů, k rozvoji vlastních schopností a vědomostí a k aktivnímu začlenění do života společnosti. Jedná se o celoživotně se rozvíjející vybavenost člověka vědomostmi, dovednostmi, schopnostmi, postoji a hodnotami potřebnými pro užívání všech druhů textů v různých individuálních i sociálních kontextech.



6. Škola podporuje individuální práci s žáky s mimořádným zájmem o literaturu, tvůrčí psaní atp.	2,22	2,63	0,41	18,4%	2,07	2,37	2,18	2,48
7. Ve škole existuje a/nebo je využívána knihovna (školní, místní) přístupná podle potřeb a možností žáků	2,78	3,13	0,35	12,7%	2,71	2,92	2,83	3,06
8. Ve škole se realizují čtenářské kroužky / pravidelné dílny čtení / jiné pravidelné mimoškolní aktivity na podporu a rozvoj čtenářské gramotnosti	1,89	2,88	0,99	52,5%	1,85	2,42	2,02	2,55
9. Ve škole jsou realizovány mimovýukové akce pro žáky na podporu čtenářské gramotnosti a zvýšení motivace (např. projektové dny, realizace autorských čtení, výstavy knih ...)	2,22	2,75	0,53	23,8%	2,08	2,46	2,19	2,54
10. Škola informuje a spolupracuje v oblasti rozvoje čtenářství s rodiči (prezentace služeb školní / obecní knihovny, existence čtenářských kroužků, aktivit v oblasti čtení, čtenářského klubu – např. projektové dny, dny otevřených dveří, vánoční trhy apod.)	2,22	2,63	0,41	18,4%	2,10	2,47	2,19	2,53
11. Ve škole existuje čtenářsky podnětné prostředí (čtenářské koutky, nástěnky, prostor s informacemi z oblasti čtenářské gramotnosti apod.)	2,33	3,00	0,67	28,6%	2,18	2,51	2,28	2,64
12. Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením v oblasti čtenářské gramotnosti např. pro vystavování prací žáků (včetně audiovizuální techniky)	2,22	2,75	0,53	23,8%	2,25	2,58	2,33	2,60
13. Ve škole jsou využívána interaktivní média, informační a komunikační technologie v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti	2,67	2,75	0,08	3,1%	2,57	2,75	2,62	2,80
14. Škola pravidelně nakupuje aktuální beletrii a další literaturu, multimédia pro rozvoj čtenářské gramotnosti na 1. i 2. stupni ZŠ	2,44	2,75	0,31	12,5%	2,45	2,78	2,53	2,82

Při bližším prozkoumání tabulky vidíme, že podprůměrných hodnot dosahuje rozvoj zejména v otázce č. 1, č. 2, č. 4, č. 13 a č. 14. Ovšem tyto rozdíly oproti hodnotám v ČR jsou spíše zanedbatelné. Co se týče největšího posunu rozvoje čtenářské gramotnosti z hlediska území, je realizace čtenářských klubů, kroužků či dílen a mimoškolních aktivit pro rozvoj čtenářské gramotnosti.

V Rozvoji matematické gramotnosti¹⁵ bylo položeno celkem 11 otázek. Hodnotící škála byla opět použita stejná.

¹⁵ Matematická gramotnost je schopnost jedince poznat a pochopit roli, kterou hraje matematika ve světě, používat matematické znalosti a dovednosti k vymezení, formulování a řešení problémů z různých oblastí a kontextů a k interpretaci jejich řešení. Tyto kontexty sahají od čistě matematických až k takovým, ve kterých není matematický obsah zpočátku zřejmý a je na řešiteli, aby ho v nich rozpoznal. Jedná se o používání matematiky v celé řadě situací, od každodenních a jednoduchých až po neobvyklé a složité.



Tab. 23 Matematická gramotnost v ZŠ

TABULKA Č. 10: Matematická gramotnost (aktuální šetření data k 10. 10. 2019)	Průměrné hodnocení aktuálního stavu							
	v rámci ORP				v rámci kraje		v rámci ČR	
	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	rozdíl v hodnocení (aktuální šetření oproti úvodnímu)	% změny v hodnocení (aktuální šetření oproti úvodnímu)	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření
1. Škola podporuje rozvoj matematické gramotnosti v rámci školních vzdělávacích programů (má stanoveny konkrétní cíle)	2,67	3,00	0,33	12,5%	2,74	2,93	2,81	2,98
2. Učitelé 1. i 2. stupně rozvíjejí své znalosti v oblasti matematické gramotnosti a využívají je ve výuce (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)	2,67	3,13	0,46	17,4%	2,66	2,89	2,65	2,91
3. Učitelé 1. i 2. stupně využívají poznatky v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti matematické gramotnosti mezi sebou i s učiteli z jiných škol	2,11	2,75	0,64	30,3%	2,29	2,68	2,33	2,63
4. Ve škole je podporováno matematické myšlení u žáků (příklady k řešení a pochopení každodenních situací, situací spojených s budoucí profesí nebo k objasnění přírodních zákonů, atp.)	2,56	2,75	0,19	7,6%	2,76	2,87	2,75	2,91
5. Škola podporuje individuální práci s žáky s mimořádným zájmem o matematiku	2,33	2,75	0,42	17,9%	2,23	2,50	2,30	2,57
6. Ve škole existují pravidelné kroužky / doučování/ mimoškolní aktivity v oblasti matematické gramotnosti (např. kroužek zábavné logiky apod.)	1,56	2,50	0,94	60,7%	1,68	2,27	1,82	2,46
7. Ve škole jsou realizovány mimovýukové akce pro žáky na podporu matematické gramotnosti a zvýšení motivace (např. projektové dny apod.)	1,78	2,13	0,35	19,8%	1,74	2,08	1,75	2,11
8. Škola informuje a spolupracuje v oblasti matematické gramotnosti s rodiči (představení kroužků, aktivit a profesí spojených s rozvojem matematické gramotnosti např. projektové dny, dny otevřených dveří apod.)	2,00	2,38	0,38	19,0%	1,67	2,09	1,73	2,10
9. Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro rozvoj matematické gramotnosti	2,22	2,75	0,53	23,8%	2,33	2,62	2,40	2,66
10. Ve škole jsou využívána interaktivní média, informační a komunikační technologie v oblasti rozvoje matematické gramotnosti	2,56	2,88	0,32	12,7%	2,65	2,77	2,69	2,83
11. Škola pravidelně nakupuje aktuální literaturu, multimédia pro rozvoj matematické gramotnosti na 1. i 2. stupni ZŠ	2,56	2,88	0,32	12,7%	2,24	2,56	2,35	2,60

Ve všech oblastech došlo ke zlepšení situace. Největší zlepšení zaznamenala otázka zavedení kroužků a mimoškolních aktivit spojené s rozvojem matematické gramotnosti. Dále učitelé využívají poznatky dobré praxe a sdílí mezi sebou poznatky pro zlepšení matematické gramotnosti.



Z hlediska **Rozvoje jazykové gramotnosti**¹⁶ bylo položeno v dotazníku celkem 17 otázek. Ty mapovali stav v úvodním šetření a porovnávají hodnoty s aktuálním šetřením.

Tab. 24 Jazyková gramotnost v ZŠ

TABULKA Č. 13: Jazyková gramotnost (aktuální šetření data k 10. 10. 2019)	Průměrné hodnocení aktuálního stavu							
	v rámci ORP				v rámci kraje		v rámci ČR	
	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	rozdíl v hodnocení (aktuální šetření oproti úvodnímu)	% změny v hodnocení (aktuální šetření oproti úvodnímu)	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření
1. Škola podporuje rozvoj jazykové gramotnosti v rámci školních vzdělávacích plánů (má stanoveny konkrétní cíle)	2,89	3,13	0,24	8,3%	2,80	2,95	2,87	3,02
2. Učitelé 1. i 2. stupně, učitelé jazyků i ostatních předmětů rozvíjejí své znalosti v oblasti jazykových znalostí a využívají je ve výuce (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)	2,89	3,00	0,11	3,8%	2,69	2,86	2,70	2,89
3. Učitelé 1. i 2. stupně využívají poznatky v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti jazykové gramotnosti mezi sebou i s učiteli z jiných škol	2,11	2,75	0,64	30,3%	2,26	2,61	2,34	2,59
4. Rozvoj jazykové gramotnosti je obsahem výuky řady předmětů (např. uplatňování rozšiřujících autentických cizojazyčných materiálů – textů, nahrávek apod.)	2,22	2,38	0,16	7,1%	1,96	2,27	2,03	2,32

¹⁶ Jazyková gramotnost je schopnost číst a psát v cizím jazyce, porozumět se v jiném jazyce, než je mateřský jazyk a využívat jazykové znalosti a dovednosti v různých oblastech a oborech, pro řešení současných i budoucích životních situací (osobních, pracovních i společenských).



5. Škola u žáků rozvíjí chápání života v jiných kulturách a zprostředkovává jim ho (např. prostřednictvím filmů, fotografií, zahraničních pobytů apod.)	2,56	2,88	0,32	12,7%	2,51	2,73	2,60	2,79
6. Škola podporuje jazykovou rozmanitost formou nabídky cizích jazyků	2,56	2,50	-0,06	-2,2%	2,18	2,35	2,24	2,46
7. Škola vytváří dostatek příležitostí k rozvoji jazykové gramotnosti (eTwinning, výměnné pobyty apod.)	1,78	1,88	0,10	5,8%	1,71	1,92	1,75	1,95
8. Ve škole se využívá knihovna (školní / místní) obsahující cizojazyčnou literaturu přístupná podle potřeb žáků	1,56	2,13	0,57	36,9%	1,56	1,92	1,58	1,89
9. Ve škole jsou využívány učebnice, cizojazyčná literatura, multimédia a další materiály pro rozvoj jazykové gramotnosti	2,56	3,13	0,57	22,5%	2,45	2,64	2,53	2,70
10. Ve škole existují pravidelné jazykové kroužky /doučování/ mimoškolní aktivity	2,44	2,63	0,19	7,6%	2,13	2,41	2,22	2,49
11. Ve škole jsou realizovány akce pro žáky na podporu jazykové gramotnosti (např. interaktivní výstavy knih apod.)	1,78	2,00	0,22	12,5%	1,56	1,83	1,57	1,85
12. Škola informuje a spolupracuje v oblasti jazykové gramotnosti s rodiči (představení cizích jazyků, knihovny, kroužků, aktivit spojených s jazykovou gramotností např. projektové dny, dny otevřených dveří, vánoční trhy apod.)	2,22	2,38	0,16	7,1%	1,80	2,11	1,91	2,17
13. Ve škole existuje jazykově podnětné prostředí (koutky, nástěnky apod.)	2,44	2,75	0,31	12,5%	2,25	2,47	2,24	2,48
14. Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro výuku cizích jazyků	2,67	3,00	0,33	12,5%	2,49	2,67	2,53	2,71
15. Ve škole jsou využívána interaktivní média, informační a komunikační technologie v oblasti rozvoje jazykové gramotnosti	2,78	3,13	0,35	12,7%	2,71	2,82	2,74	2,86
16. Škola pravidelně nakupuje aktuální učebnice, cizojazyčnou literaturu, multimédia pro rozvoj jazykové gramotnosti	2,67	3,13	0,46	17,4%	2,50	2,70	2,60	2,78
17. Škola spolupracuje s rodilým mluvčím	2,11	2,38	0,27	12,7%	1,43	1,61	1,49	1,71



Celkem v 16 otázkách došlo ke zlepšení. Pouze u jedné a to konkrétně u otázky č. 6. Toto zhoršení může být dáno zejména personálním obsazením ve školách. Naopak ke zlepšení by mělo dojít zejména v oblasti vytváření podmínek pro rozvoj jazykové gramotnosti. Sem můžeme zařadit výměnné pobyty apod.



Třetí oblast byla zaměřena na **Podporu kompetencí k podnikavosti¹⁷, iniciativě a kreativitě** žáka. Celkem bylo položeno 10 otázek, které zkoumaly stav v úvodním šetření a v aktuálním šetření. Škála hodnocení je stejná jako u předchozích oblastí.

Tab. 25 Podpora v podnikavosti, iniciativě a kreativitě v ZŠ

TABULKA Č. 16: Podnikavost, iniciativa a kreativita (aktuální šetření data k 10. 10. 2019)	Průměrné hodnocení aktuálního stavu							
	v rámci ORP				v rámci kraje		v rámci ČR	
	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	rozdíl v hodnocení (aktuální šetření oproti úvodnímu)	% změny v hodnocení (aktuální šetření oproti úvodnímu)	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření
1. Škola podporuje klíčové kompetence k rozvoji kreativity podle RVP ZV	2,67	2,88	0,21	8,0%	2,73	2,95	2,76	2,93
2. Učitelé rozvíjejí své znalosti v oblasti podpory kreativity a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)	2,67	2,75	0,08	3,1%	2,60	2,85	2,63	2,83
3. Učitelé využívají poznatků v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity mezi sebou i s učiteli z jiných škol	2,11	2,75	0,64	30,3%	2,24	2,57	2,32	2,58
4. Škola systematicky učí prvkům iniciativy a kreativity, prostředí i přístup pedagogů podporuje fantazii a iniciativu dětí	2,56	3,13	0,57	22,5%	2,58	2,82	2,63	2,83
5. Škola učí žáky myslet kriticky, vnímat problémy ve svém okolí a nacházet inovativní řešení, nést rizika i plánovat a řídit projekty s cílem dosáhnout určitých cílů (např. projektové dny; při výuce jsou zařazeny úlohy s vícevariantním i neexistujícím řešením atp.)	2,22	2,63	0,41	18,4%	2,54	2,74	2,57	2,76
6. Žáci se aktivně podílejí na činnostech fiktivních firem či akcích Junior Achievement nebo v obdobných dalších (např. Podnikavá škola), a/nebo se aktivně podílejí na přípravě a realizaci projektů školy	2,00	2,13	0,13	6,5%	1,51	1,67	1,53	1,73
7. Škola organizuje konzultace, debaty a exkurze na podporu podnikavosti, iniciativy pro žáky i učitele	2,00	2,25	0,25	12,5%	1,67	1,96	1,60	1,91
8. Škola rozvíjí finanční gramotnost žáků (učí je znát hodnotu peněz, pracovat s úsporami, spravovat záležitosti, znát rizika)	2,67	2,88	0,21	8,0%	2,74	2,87	2,73	2,89
9. Ve škole existuje prostor pro pravidelné sdílení zkušeností (dílny nápadů apod.)	2,11	2,50	0,39	18,4%	1,75	2,03	1,76	2,04
10. Ve škole je v rámci vzdělávacího procesu nastaveno bezpečné prostředí pro rozvoj kreativity, iniciativy a názorů žáků	2,67	2,88	0,21	8,0%	2,69	2,89	2,77	2,94

¹⁷ Podnikavost je chápána jako soubor znalostí, dovedností a schopností, které jsou pro žáky do budoucna potřebné pro vlastní podnikání, ale uplatnitelné jsou i v budoucím zaměstnání v roli zaměstnance/manažera ...



I přes zlepšení ve všech otázkách, se i zde nachází v rámci ORP podprůměrné hodnoty v porovnání s celou ČR. Tyto hodnoty ovšem nejsou nijak dramatické. Největšího zlepšení došlo v oblasti využití příkladů dobré praxe a využití těchto poznatků učiteli při výuce. Naopak nejmenší zlepšení nastalo v dalším studiu pedagogických pracovníků v oblasti rozvoje podpory kreativity mezi sebou i učiteli jiných škol.

V **Podpoře polytechnického vzdělávání**¹⁸ bylo v dotazníku položeno celkem 20 otázek mapující stav polytechnického vzdělávání na školách. I zde byla škála hodnocení stejná jako v předchozích případech.

Tab. 26 Polytechnické vzdělávání na ZŠ

TABULKA Č. 19: Polytechnické vzdělávání (aktuální šetření data k 10. 10. 2019)	Průměrné hodnocení aktuálního stavu							
	v rámci ORP				v rámci kraje		v rámci ČR	
	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	rozdíl v hodnocení (aktuální šetření oproti úvodnímu)	% změny v hodnocení (aktuální šetření oproti úvodnímu)	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření
1. Technické vzdělávání je na naší škole realizováno v souladu s RVP ZV	2,78	3,13	0,35	12,7%	2,76	2,92	2,79	2,95
2. Přírodovědné a environmentální vzdělávání je na naší škole realizováno v souladu s RVP ZV	2,89	3,13	0,24	8,3%	2,91	2,99	2,98	3,11
3. Příslušní učitelé rozvíjejí své znalosti v oblasti polytechnického vzdělávání a využívají je ve výuce (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)	2,44	2,63	0,19	7,6%	2,50	2,63	2,51	2,69
4. Učitelé 1. i 2. stupně využívají poznatky v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje polytechnického vzdělávání mezi sebou i s učiteli z jiných škol	2,11	2,25	0,14	6,6%	2,12	2,35	2,16	2,39
5. Škola má zpracovány plány výuky polytechnických předmětů (matematiky, předmětů přírodovědného a technického směru, vzdělávací oblasti Člověk a svět práce), které jsou vzájemně obsahově i časově provázány	2,78	2,75	-0,03	-1,0%	2,60	2,71	2,70	2,82
6. Škola podporuje zájem žáků o oblast polytechniky propojením znalostí s každodenním životem a budoucí profesí	2,56	2,75	0,19	7,6%	2,59	2,71	2,62	2,78
7. Škola disponuje vzdělávacími materiály pro vzdělávání polytechnického charakteru	2,33	2,63	0,30	12,7%	2,26	2,45	2,28	2,48

¹⁸ Oblast polytechnického vzdělávání obsahuje technické, přírodovědné a environmentální vzdělávání, rozvíjení manuální zručnosti, poznávání výrobních technologií, orientaci v různých oborech lidské činnosti, ochranu a tvorbu životního prostředí, poznávání a používání multimédií a nových technologií. Hlavním cílem polytechnického vzdělávání je rozvíjet schopnost žáků využívat technické, přírodovědné a další poznatky a metody v praktických situacích, v rozhodování při řešení různých praktických či sociálních problémů apod.



8. Součástí výuky polytechnických předmětů jsou laboratorní cvičení, pokusy, různé projekty apod. podporující praktickou stránku polytechnického vzdělávání a rozvíjející manuální zručnost žáků	2,22	2,63	0,41	18,4%	2,33	2,55	2,37	2,59
9. Škola spolupracuje se SŠ, VŠ, výzkumnými pracovišti technického zaměření	1,67	2,13	0,46	27,8%	1,62	1,83	1,66	1,91
10. Na škole probíhá výuka vybraných témat polytechnických předmětů v cizích jazycích – metoda CLIL	1,44	1,38	-0,06	-4,5%	1,13	1,20	1,14	1,27
11. Škola podporuje samostatnou práci žáků v oblasti polytechnického vzdělávání	2,33	2,50	0,17	7,1%	2,22	2,38	2,24	2,47
12. Škola podporuje individuální práci s žáky s mimořádným zájmem o polytechniku	1,78	2,38	0,60	33,9%	1,87	2,13	1,91	2,17
13. Ve škole existují kroužky / pravidelné dílny / jiné pravidelné mimoškolní aktivity na podporu a rozvoj polytechnického vzdělávání	2,00	2,38	0,38	19,0%	1,89	2,18	1,89	2,17
14. Na škole se realizují mimovýukové akce pro žáky na podporu polytechnického vzdělávání a zvýšení motivace žáků (např. projektové dny, realizace exkurzí, diskuse s osobnostmi apod.)	2,22	2,38	0,16	7,1%	2,25	2,42	2,24	2,48
15. Škola aktivně podporuje předškolní polytechnickou výchovu (např. spolupráce s MŠ)	2,11	2,25	0,14	6,6%	1,92	2,11	1,85	2,04
16. Škola spolupracuje s místními firmami/podnikateli	2,11	2,13	0,02	0,9%	1,79	2,07	1,65	1,94
17. Škola informuje o oblasti polytechnického vzdělávání rodiče (publicita akcí, kroužků, aktivit – projektové dny, dny otevřených dveří apod.)	2,56	2,75	0,19	7,6%	2,16	2,37	2,20	2,41
18. Ve škole existuje podnětné prostředí / prostor s informacemi z oblasti polytechnického vzdělávání pro žáky i učitele (fyzické či virtuální místo s možností doporučit, sdílet, ukládat či vystavovat informace, výrobky, výsledky projektů...)	2,22	2,63	0,41	18,4%	2,08	2,22	2,07	2,28
19. Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením na podporu a rozvoj polytechnického vzdělávání (např. učebny pro výuku chemie, fyziky, přírodopisu ad.)	2,11	2,25	0,14	6,6%	1,95	2,14	2,03	2,25
20. Škola využívá informační a komunikační technologie v oblasti rozvoje polytechnického vzdělávání	2,56	2,75	0,19	7,6%	2,37	2,51	2,42	2,58

Zde vidíme celkem v 5 otázkách podprůměrné hodnoty a to konkrétně v otázkách č. 3, č. 4, č. 5, č. 6 a č. 14. Když se podíváme blíže situace v celém kraji, je víceméně podprůměrná. V rámci zlepšení by mělo dojít ke zlepšení spolupráce škol s krajem. Největší zhoršení v ORP bylo zaznamenáno v otázce využití metody CLIL v oblasti polytechnického vzdělávání. Naopak nejlepšího zlepšení došlo k podpoře individuální práce s žáky, kteří se zajímají o polytechnické vzdělání.

Další téma dotazníku bylo zaměřeno na **Podporu sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí**.¹⁹ K tomuto tématu se váže celkem 12 otázek.

¹⁹ Sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj, aktivní zapojení do společnosti a budoucí uplatnění



EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání





Tab. 27 Sociální a občanské dovednosti na ZŠ

TABULKA Č. 22: Sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence (aktuální šetření data k 10. 10. 2019)	Průměrné hodnocení aktuálního stavu							
	v rámci ORP				v rámci kraje		v rámci ČR	
	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	rozdíl v hodnocení (aktuální šetření oproti úvodnímu)	% změny v hodnocení (aktuální šetření oproti úvodnímu)	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření
1. Ve škole je pěstována kultura komunikace mezi všemi účastníky vzdělávání	3,00	3,25	0,25	8,3%	3,06	3,18	3,05	3,18
2. Ve škole je pěstováno kulturní povědomí a kulturní komunikace (tj. rozvoj tvůrčího vyjadřování myšlenek, zážitků a emocí různými formami využitím hudby, divadelního umění, literatury a vizuálního umění)	2,78	3,25	0,47	17,0%	2,76	2,97	2,80	2,97
3. Škola buduje povědomí o etických hodnotách, má formálně i neformálně jednoznačně nastavená a sdílená spravedlivá pravidla společenského chování a komunikace, která se dodržují	2,89	3,13	0,24	8,3%	3,00	3,08	2,99	3,10
4. Žáci jsou vedeni ke konstruktivním debatám	2,44	3,00	0,56	22,7%	2,66	2,88	2,70	2,88
5. Uvnitř školy se pěstuje vzájemná spolupráce učitele, rodičů a žáků	2,89	3,13	0,24	8,3%	2,99	3,10	2,98	3,12
6. Škola u žáků rozvíjí schopnosti sebereflexe a sebehodnocení	2,78	3,13	0,35	12,7%	2,71	2,88	2,75	2,91
7. Škola motivuje žáky k celoživotnímu učení	2,78	3,00	0,22	8,0%	2,68	2,88	2,74	2,91
8. Škola rozvíjí schopnost říct si o pomoc a ochotu nabídnout a poskytnout pomoc	2,89	3,25	0,36	12,5%	2,92	3,04	2,93	3,08
9. Škola učí používat jistě a bezpečně informační, komunikační a další technologie	3,11	3,00	-0,11	-3,6%	2,87	2,99	2,91	3,02
10. Škola rozvíjí schopnosti žáků učit se, zorganizovat si učení, využívat k tomu různé metody a možnosti podle vlastních potřeb (učit se samostatně, v rámci skupin apod.)	2,56	2,88	0,32	12,7%	2,74	2,92	2,77	2,91



11. Výuka podporuje zapojení žáků do společenského a pracovního života	2,56	3,00	0,44	17,4%	2,81	2,96	2,80	2,95
12. Škola připravuje žáky na aktivní zapojení do života v demokratické společnosti, rozvíjí občanské kompetence (např. formou žákovské samosprávy apod.)	2,56	2,50	-0,06	-2,2%	2,55	2,71	2,61	2,78

Jako nejlepší zlepšení v toto tématu je vedení žáků ke konstruktivním debatám. Pokles byl zaznamenán u otázek č. 9 a č. 12. Podprůměrné hodnocení je u otázek č. 9, č. 10 a č. 12. V rámci kraje se jedná o více oblastí, které jsou podprůměrně hodnoceny v porovnání s krajem.

V předposledním tématu a to v **Podpoře digitálních kompetencí pedagogických pracovníků** bylo mapování celkem 7 otázek. Škála hodnocení je stejná jako v předchozích případech.

Tab. 28 Digitální kompetence pedagogických pracovníků v ZŠ

TABULKA Č. 23: Digitální kompetence pedagogických pracovníků (aktuální šetření data k 10. 10. 2019)	Průměrné hodnocení aktuálního stavu							
	v rámci ORP				v rámci kraje		v rámci ČR	
	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	rozdíl v hodnocení (aktuální šetření oproti úvodnímu)	% změny v hodnocení (aktuální šetření oproti úvodnímu)	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření
1. Pedagogové využívají ICT učebnu nebo školní stolní počítače při výuce (nejen informatiky)	2,89	2,88	-0,01	-0,3%	2,97	3,05	2,97	3,06
2. Pedagogové využívají školní mobilní ICT vybavení ve výuce (notebooky, netbooky, tablety, chytré telefony apod.)	2,33	2,50	0,17	7,1%	2,43	2,56	2,47	2,63
3. Pedagogové využívají možnost BYOD pro konkrétní projekty žáků (umožnění žákům používat ve výuce jejich vlastní technická zařízení typu ICT, tj. notebooky, netbooky, tablety, chytré telefony apod.)	1,11	1,25	0,14	12,5%	1,35	1,53	1,36	1,58
4. Pedagogové využívají mobilní ICT vybavení a digitální technologie při výuce v terénu, v projektové výuce apod.	1,33	1,88	0,55	41,0%	1,80	2,05	1,78	2,03
5. Pedagogové využívají pro výuku volně dostupné, bezpečné, otevřené internetové zdroje	2,89	3,00	0,11	3,8%	2,91	3,03	2,92	3,05
6. Pedagogové se orientují v rámci svého předmětu ve volně dostupných zdrojích na internetu	3,11	3,00	-0,11	-3,6%	2,88	3,03	2,87	3,02
7. Pedagogové umí systematicky rozvíjet povědomí o internetové bezpečnosti a kritický pohled na internetový obsah k rozvoji znalostí a dovedností žáků	2,89	3,00	0,11	3,8%	2,82	2,95	2,79	2,92

V této oblasti vidíme téměř ve všech oblastech podprůměrné hodnoty oproti kraji a ČR. Z toho vyplývá, že by se měly školy v celém území zaměřit na rozvoj a podporu digitálních kompetencí pedagogických pracovníků. Došlo k poklesu orientace pedagogických pracovníků v rámci orientace ve volně dostupných zdrojích z hlediska daného předmětu. Na nízké úrovni je využití mobilních zařízení v rámci výuky. Největšího zlepšení bylo dosaženo v hodnocení využití IT vybavení v rámci terénní výuky či projektového dne apod.

Posledním tématem, které bylo nově zařazeno do aktuální šetření, je **Podpora kariérového poradenství pro žáky**.²⁰ Data nebyla předmětem sběru v úvodním šetření. Škála hodnocení byla totožná s předchozími případy.

Tab. 29 Podpora kariérového poradenství v ZŠ

TABULKA Č. 24: Kariérové poradenství pro žáky (aktuální šetření data k 10. 10. 2019)	Průměrné hodnocení aktuálního stavu ¹⁾							
	v rámci ORP				v rámci kraje		v rámci ČR	
	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	rozdíl v hodnocení (aktuální šetření oproti úvodnímu)	% změny v hodnocení (aktuální šetření oproti úvodnímu)	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření
1. Na naší škole je zaveden systém kariérového poradenství, do něhož jsou zapojeni pedagogičtí pracovníci školy, i externí odborníci	N/A	1,75	N/A	N/A	N/A	1,96	N/A	2,22
2. Kariérové poradenství je zařazeno v ŠVP	N/A	2,13	N/A	N/A	N/A	2,09	N/A	2,20
3. Výuka je zaměřena i na směřování žáků k cílené volbě profese.	N/A	2,25	N/A	N/A	N/A	2,39	N/A	2,35
4. Kariérové poradenství poskytujeme žákům v celém průběhu školní docházky	N/A	1,75	N/A	N/A	N/A	2,27	N/A	2,17
5. Kariérové poradenství na naší škole poskytujeme zejména žákům vyšších ročníků	N/A	2,25	N/A	N/A	N/A	2,56	N/A	2,61
6. Kariérové poradenství na naší škole je koordinováno jedním pracovníkem, který má pro tuto činnost vytvořeny podmínky (časové, prostorové, apod.)	N/A	2,13	N/A	N/A	N/A	2,21	N/A	2,41
7. Kariérové poradenství probíhá v rámci průřezových témat a rozvoje osobnosti žáků	N/A	2,13	N/A	N/A	N/A	2,41	N/A	2,38
8. Součástí kariérového poradenství na naší škole je také spolupráce s rodiči	N/A	2,25	N/A	N/A	N/A	2,50	N/A	2,45
9. Nabízíme individuální kariérové poradenství všem žákům včetně žáků se SVP či ze sociálně znevýhodněného prostředí	N/A	2,13	N/A	N/A	N/A	2,47	N/A	2,50
10. Individuální kariérové poradenství nabízíme pouze žákům se speciálními vzdělávacími potřebami či žákům ze sociálně znevýhodněného prostředí	N/A	1,63	N/A	N/A	N/A	1,86	N/A	1,67

Zde můžeme porovnat hodnocení pouze v rámci kraje a ČR. Ve všech otázkách dosáhlo hodnocení v ORP podprůměrných hodnot oproti ČR. Největší rozdíl je vidět

²⁰ Kariérové poradenství pro žáky zahrnuje zejména motivaci k přemýšlení žáků o otázkách svého vzdělávání, profesní přípravy, volby zaměstnání, sebepoznávání, orientaci ve světě práce, schopnost vyhledávání informací a jejich hodnocení a aplikace. Kariérové poradenství dále zahrnuje komunikaci s rodiči žáků, komunikaci mezi pedagogy školy a výchovným poradcem a komunikaci s dalšími poradenskými zařízeními o budoucím kariéřním směřování žáků.



u otázky č. 1. Na většině škol funguje pouze pověřená osoba jako kariérový poradce. Ostatní pedagogové nebo odborníci se nezapojují. Nejmenší rozdíl je v poslední otázce.

3.1.4 Vyhodnocení potřeb škol z MAP I a MAP II

V rámci analýzy potřeb škol, byl realizačním týmem uskutečněno vlastní dotazníkové šetření, kde se realizační tým setkal s řediteli jednotlivých škol v rámci projektu MAP I. Toto dotazníkové šetření proběhlo v rámci zjištění potřeb škol pro další plánování v projektu MAP II. V měsíci červnu 2019 bylo uskutečněno realizačním týmem šetření se školami za účelem zajištění Popisu potřeb škol.

3.1.5 Charakteristika školství v řešeném území

Školství v řešeném území má dlouholetou tradici. První zmínky o školách v Novém Městě nad Metují se datují od konce 19. století. Pokrytí území předškolními a školními vzdělávacími zařízeními je dostatečné. V Novém Městě nad Metují jsou zastoupeny, kromě vysoké školy všechny typy škol. Rozmístění základních škol je dáno z historického hlediska, především ZŠ Komenského sídlící poblíž centra města, ZŠ Krčín sídlící v okrajové části města.

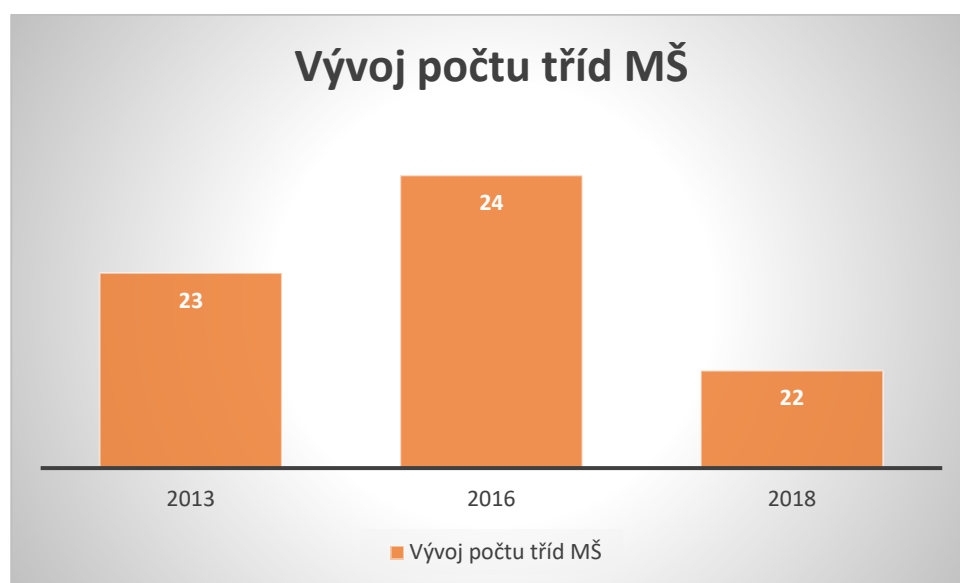
Základní a mateřské školy ve venkovských sídlech hrají velkou roli pro osídlení celého území. Pokud se v obci nachází mateřská, popř. základní škola devítiletá nebo malotřídka, zvyšuje se tím atraktivnost obce. Z hlediska základních škol se nachází na území ORP Nového Města nad Metují ve venkovských sídlech pouze malotřídky. Výčet malotřídek bude uveden níže v dokumentu. Současné rozmístění mateřských či základních škol venkovských je vyhovující. Kapacity jsou dostačující pro všechny typy škol.

3.1.5.1 Předškolní vzdělávání

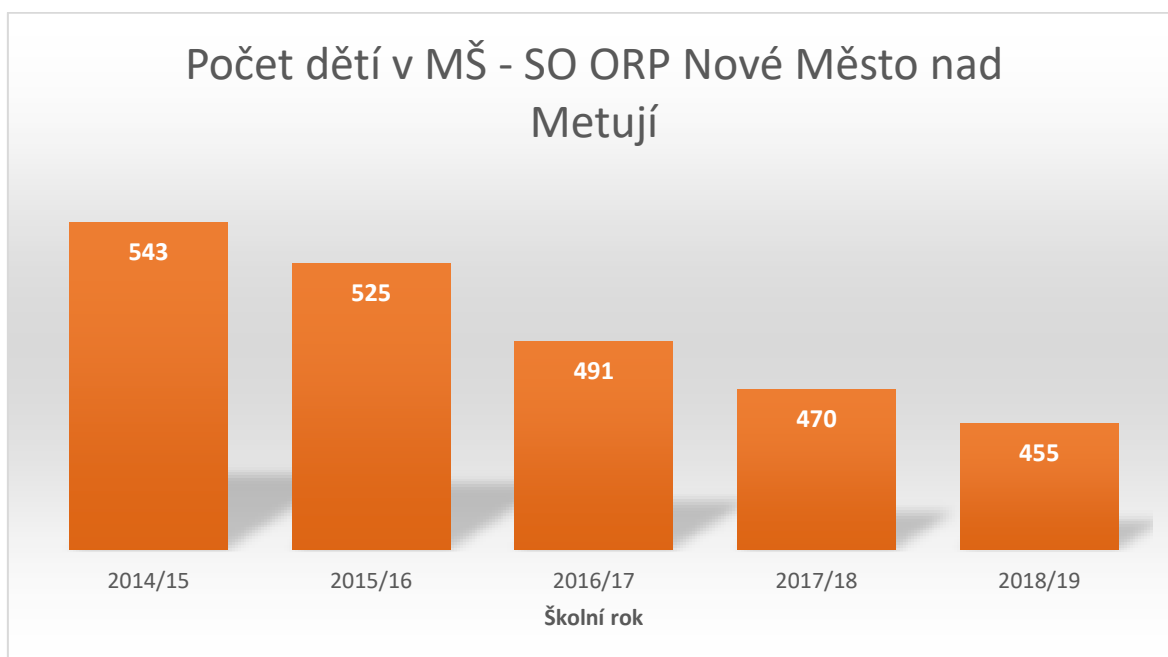
Pro školní rok 2018/2019 je v zájmovém území ORP Nového Města nad Metují celkem 9 mateřských škol. Nedošlo k žádným změnám, všechny mateřské školy působí na území dlouhodobě.

Zřizovatelem mateřských škol jsou většinou obce, ve kterých se mateřská škola nachází. Vývoj počtu tříd byl proveden srovnáním dat k 30. 9. 2013, k 30. 9. 2016 a při

posledním šetření k 30. 9. 2018. Na území se nachází jedna soukromá mateřská škola (Mateřská škola a Základní škola speciální NONA, o. p. s.).



Graf 1 Vývoj počtu tříd²¹



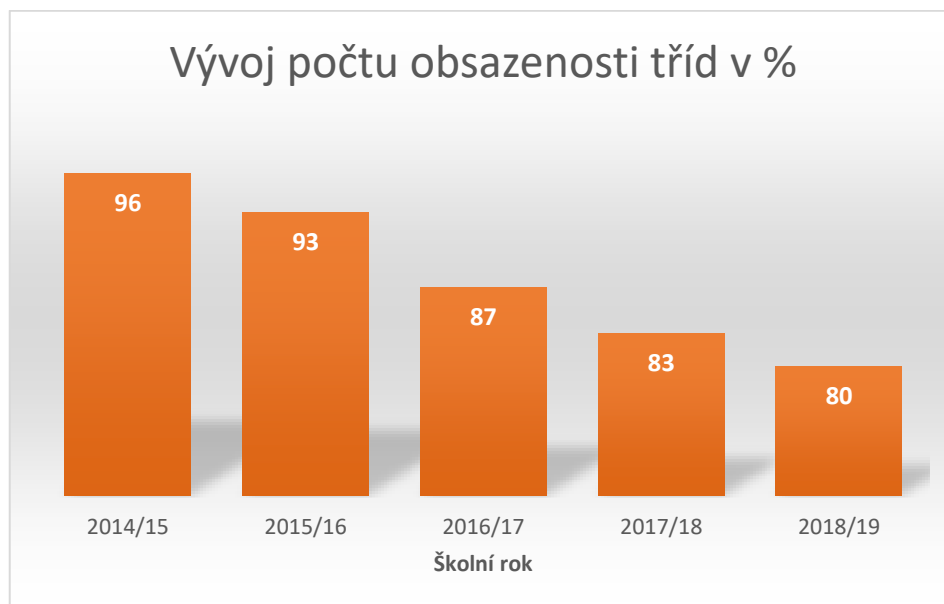
Graf 2 Počet dětí v MŠ za celé ORP NMnM²²

Téměř všechny děti jsou umístěny v běžných třídách. Ve školním roce 2018/2019 bylo ve speciálních třídách (celkem 2) umístěno dohromady 13 dětí. Obsazenost tříd se drží

²¹ Týká se škol zřízených obcemi.

²² Týká se škol, které jsou zřízené obcemi.

v posledních letech nad 80 % kapacity tříd. V celkové vývoji klesá obsazenost MŠ. Celková kapacita mateřských škol v řešeném území je 566.



Graf 3 Vývoj počtu obsazenosti tříd v %

Tab. 30 Počet dětí v jednotlivých MŠ v letech 2015 - 2018

Název subjektu	Počet dětí v MŠ			
	2015	2016	2017	2018
ZŠ a MŠ Krčín	96	92	91	86
MŠ, Nové Město nad Metují, Na Františku 845	121	108	99	102
MŠ, Nové Město nad Metují, Rašínova 600	142	142	132	126
ZŠ a MŠ Bohuslavice, okres Náchod	48	35	33	33
ZŠ a MŠ, Černčice, okres Náchod	35	35	33	29
ZŠ a MŠ, Nahořany, okres Náchod	21	21	21	18
ZŠ a MŠ Provodov – Šonov, okres Náchod	36	35	36	36
MŠ Slavoňov	26	23	25	25
MŠ a ZŠ speciální NONA, o.p.s.	11	7	-	-
Celkem	536	498	470	455

Zhodnocení technického stavu a stavu vybavenosti MŠ

Školní jídelny – téměř většina MŠ má k dispozici školní jídelnu, pro MŠ Krčín je školní jídelna v budově ZŠ Krčín. V MŠ se nachází pouze školní výdejna.



Hospodaření MŠ

Tato část analýzy bude zaměřena na hospodaření vybraných MŠ v zájmovém území. Položky jsou rozděleny celkem do 3 kategorií. Poskytnuté informace jsou pro vybrané MŠ.

MŠ Rašínova

Tab. 31 Vývoj rozpočtu MŠ Rašínova (údaje v Kč)

rok	Příjmy	Výdaje	
		Provoz	Investice
2014	8 676 989	8 661 066	
2015	8 988 946	8 911 787	
2016	9 585 376	9 495 267	76 510
2017			
2018	10 585 000	10 398 000	

MŠ Na Františku

Tab. 32 Vývoj rozpočtu MŠ Na Františku (údaje v Kč)

rok	Příjmy	Výdaje	
		Provoz	Investice
2014	7 802 015	7 696 631	
2015			
2016	8 040 144	7 939 491	
2017	8 394 000	8 239 000	
2018	8 973 000	8 833 000	

ZŠ a MŠ Krčín

Tab. 33 Vývoj rozpočtu ZŠ a MŠ Krčín (údaje v Kč)

rok	Příjmy	Výdaje	
		Provoz	Investice
2014	23 495 577	23 421 526	
2015	25 099 857	25 031 343	
2016	26 553 791	26 467 821	119 757
2017	29 576 393	29 468 883	



3.1.5.2 Základní vzdělání

Ve školním roce 2018/19 bylo v území SO ORP Nové Město nad Metují celkem 7 základních škol, které jsou zřízené obcemi, ve kterých se nachází sídlo školy. V Novém Městě nad Metují se nachází celkem 3 základní školy, které jsou úplné (oba stupně). V okolních obcích (Černčice, Bohuslavice, Nahořany, Provodov-Šonov) se nachází neúplné ZŠ.

Za ORP Nové Město nad Metují	počet základních škol		
	celkem	úplné	neúplné ²³
2018/2019			
Obec	7	3	4
Celkem	7	3	4

Počty tříd²⁴

ORP Nové Město nad Metují	počet škol	počet tříd	počet žáků	průměrný počet žáků na školu	průměrný počet žáků na třídu
Název obce					
Celkem	7	94	1187	137,5	19
Město Nové Město nad Metují	3	44	1015	338	23,3
Obec Černčice	1	2	27	27	13,5
Obec Bohuslavice	1	3	63	63	21
Obec Nahořany	1	2	24	24	12
Obec Provodov-Šonov	1	5	69	69	13,8

Tab. 34 Seznam malotřídních škol

Název základní školy	Specifikace malotřídních škol
Základní škola a Mateřská škola Černčice	Celkem 2 třídy, spojen 2., 4. a 5. ročník; 1. a 3. ročník
Základní škola a Mateřská škola Bohuslavice	Celkem 3 třídy, 1. ročník samostatně, spojen 2. a 4. ročník; 3. a 5. ročník

²³ Neúplná škola – škola, ve které se nachází pouze první či druhý stupeň

²⁴ Týká se škol, které jsou zřízené obcemi. Údaje k 30. 9. 2018



Základní škola a Mateřská škola Nahořany	Celkem 2 třídy, spojen 2., 4. a 5. ročník; 1. a 3. ročník
Základní škola a Mateřská škola Provodov-Šonov	Celkem 5 tříd, každý ročník samostatně.

Ve školním roce 2018/19 se nacházely na území celkem 4 málotřídní školy. Celkem 3 školy nebyly málotřídní (jedná se o školy nacházející se ve městě Nové Město nad Metují). Malotřídní školy se nacházejí v obcích, kde zřizovatel musí přispívat na chod školy a z důvodu nenaplnění kapacity školy musí být výuka ve většině případů slučována.

Vývoj počtu žáků²⁵

Ročník	Školní rok				
	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18 ²⁶	2018/19 ²⁷
1.	141	163	157	121	82
2.	139	137	161	147	107
3.	156	141	137	146	115
4.	123	153	140	121	122
5.	140	119	149	127	102
6.	113	120	110	136	126
7.	105	115	122	112	133
8.	112	107	110	117	111
9.	104	109	101	108	117
Celkem	1133	1164	1187	1135²⁸	1015²⁹

Tab. 35 Vývoj počtu žáků ZŠ v ORP Nové Město nad Metují

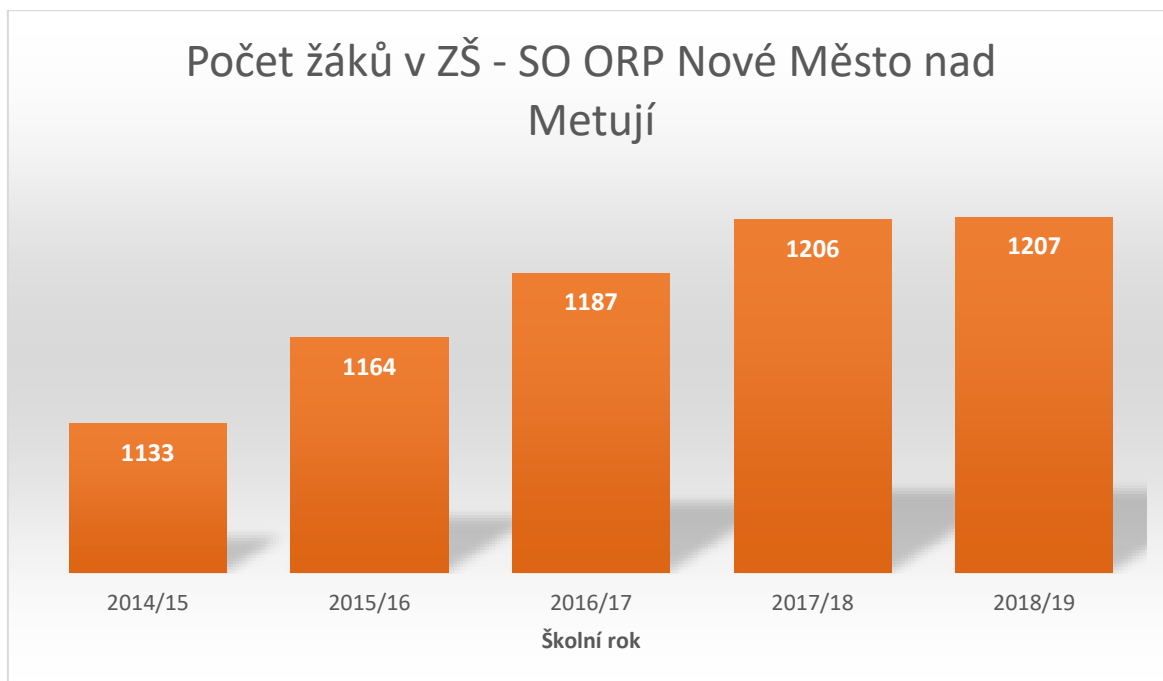
²⁵ Týká se škol, které jsou zřízené obcemi.

²⁶ Za první stupeň data bez rozdělení Provodov - Šonov

²⁷ Data k 30. 9. 2018 bez rozdělení žáků z okolních vesnic na 1. stupni ZŠ

²⁸ Celkem bez ZŠ Provodov – Šonov, s celkem 1206 žáků

²⁹ Celkem i s malotřídními školami 1207 žáků



Graf 4 Vývoj celkového počtu žáků ZŠ v ORP NMnM³⁰

Z grafu je patrné, že počet žáků na základních školách v ORP Nové Město nad Metují roste. Předpokládaný trend díky demografickému vývoji naznačuje další růst v následujících letech. Následně by měl přijít mírný pokles.

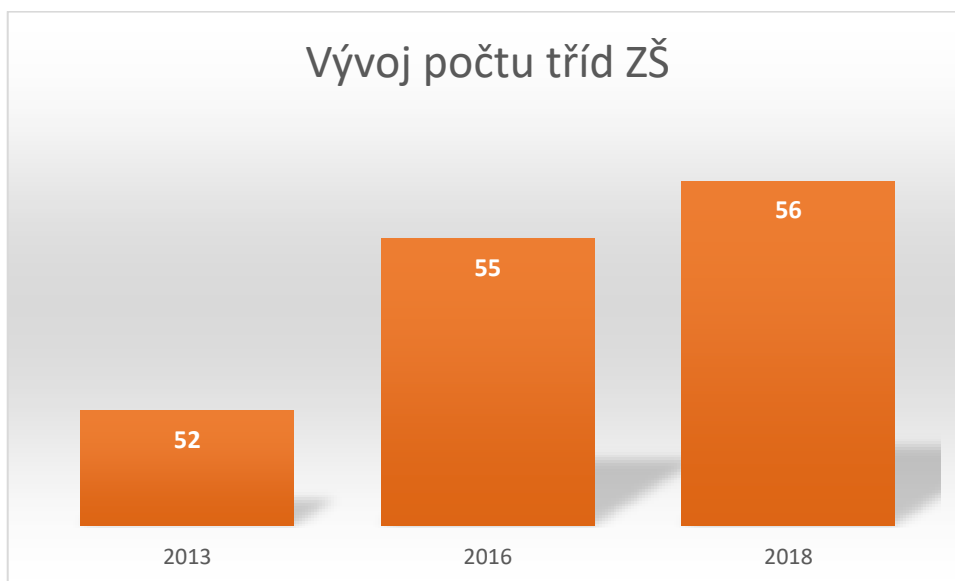
Tab. 36 Počet žáků jednotlivých základních škol v letech 2015 - 2018³¹

Název subjektu	Počet dětí v ZŠ			
	2015	2016	2017	2018
ZŠ a MŠ Krčín	349	350	352	364
ZŠ Nové Město nad Metují (ul. Komenského)	319	308	307	286
ZŠ Nové Město nad Metují (ul. Školní)	313	335	359	365
ZŠ a MŠ Bohuslavice, okres Náchod	63	66	64	60
ZŠ a MŠ, Černčice, okres Náchod	27	26	32	37
ZŠ a MŠ, Nahořany, okres Náchod	24	26	29	26
ZŠ a MŠ Provodov – Šonov, okres Náchod	69	76	71	69
Celkem	1164	1187	1214	1207

³⁰ Týká se pouze škol zřízených obcemi

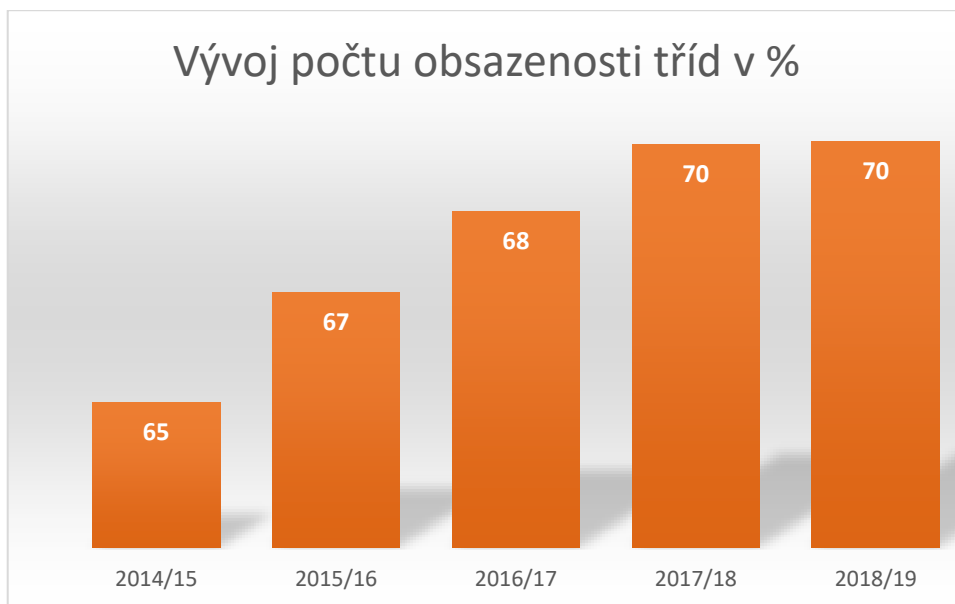
³¹ Týká se škol, které jsou zřízeny obcemi.

Vývoj počtu tříd ZŠ³²



Graf 5 Vývoj počtu tříd ZŠ

Vývoj obsazenosti škol³³



Graf 6 Vývoj počtu obsazenosti tříd ZŠ v %

³² Týká se škol, které jsou zřízené obcemi.

³³ Týká se škol, které jsou zřízené obcemi.



Ve všech základních školách jsou žáci umístěni v běžných třídách. Na žádné základní škole se nenachází speciální třída. Díky zvyšujícímu počtu žáků je celková obsazenost tříd větší, ovšem z hlediska škol nerovnoměrná. Celková kapacita škol je 1733 míst.

Zhodnocení vývoje počtu dětí na jednotlivých ZŠ

ZŠ Komenského

Tab. 37 Vývoj počtu dětí v ZŠ Komenského

	Školní rok					
	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
Žáci celkem	336	316	319	308	307	286
Z toho 1. stupeň	197	177	174	181	174	164
Třídy celkem	14	14	14	14	15	14
Z toho 1. stupeň	8	8	7	8	8	8
Průměr na třídu	24	22,57	22,79	22	20,46	20,42



Graf 7 Vývoj počtu dětí v ZŠ Komenského



ZŠ Malecí

Tab. 38 Vývoj počtu dětí v ZŠ Malecí

	Školní rok					
	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
Žáci celkem	289	312	313	335	359	365
Z toho 1. stupeň	194	202	209	224	229	225
Třídy celkem	15	15	15	16	16	17
Z toho 1. stupeň	10	10	10	10	10	10
Průměr na třídu	19,27	20,8	20,87	20,94	22,43	21,47



Graf 8 Vývoj počtu dětí v ZŠ Malecí

ZŠ a MŠ Krčín

Tab. 39 Vývoj počtu dětí ZŠ a MŠ Krčín

	Školní rok					
	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
Žáci celkem	313	330	349	350	352	364
Z toho 1. stupeň	130	145	147	145	142	139
Třídy	13	13	13	13	13	13



celkem						
Z toho 1. stupeň	5	5	5	5	5	5
Průměr na třídu	24,08	25,38	26,85	26,92	27,07	28

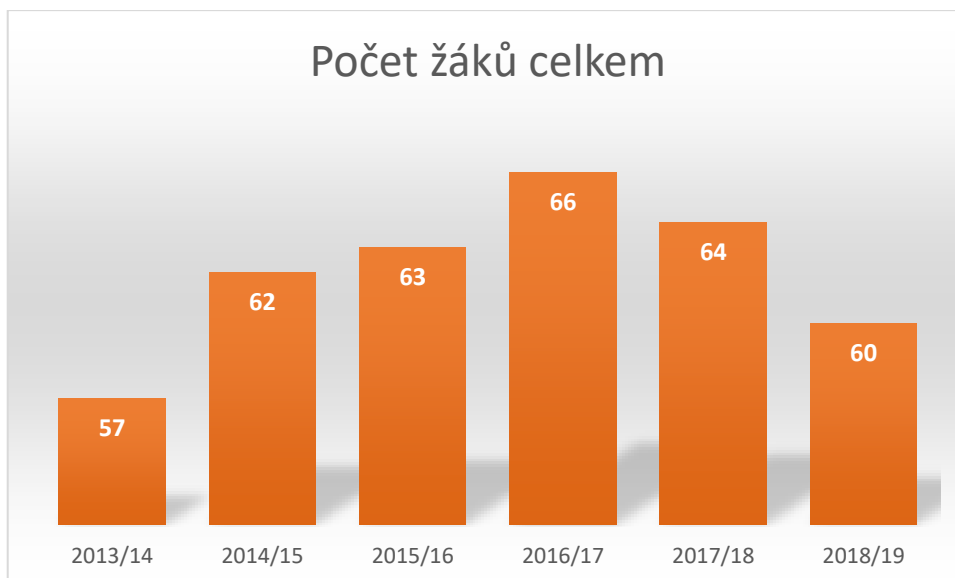


Graf 9 Vývoj počtu dětí v ZŠ a MŠ Krčín

ZŠ a MŠ Bohuslavice

Tab. 40 Vývoj počtu dětí v ZŠ a MŠ Bohuslavice

	Školní rok					
	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
Žáci celkem	57	62	63	66	64	60



Graf 10 Vývoj počtu dětí v ZŠ a MŠ Bohuslavice

ZŠ a MŠ Černčice

Tab. 41 Vývoj počtu dětí v ZŠ a MŠ Černčice

	Školní rok					
	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
Žáci celkem	30	27	27	26	32	37



Graf 11 Vývoj počtu dětí v ZŠ a MŠ Černčice



ZŠ a MŠ Nahořany

Tab. 42 Vývoj počtu dětí v ZŠ a MŠ Nahořany

	Školní rok					
	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
Žáci celkem	26	27	24	26	29	26

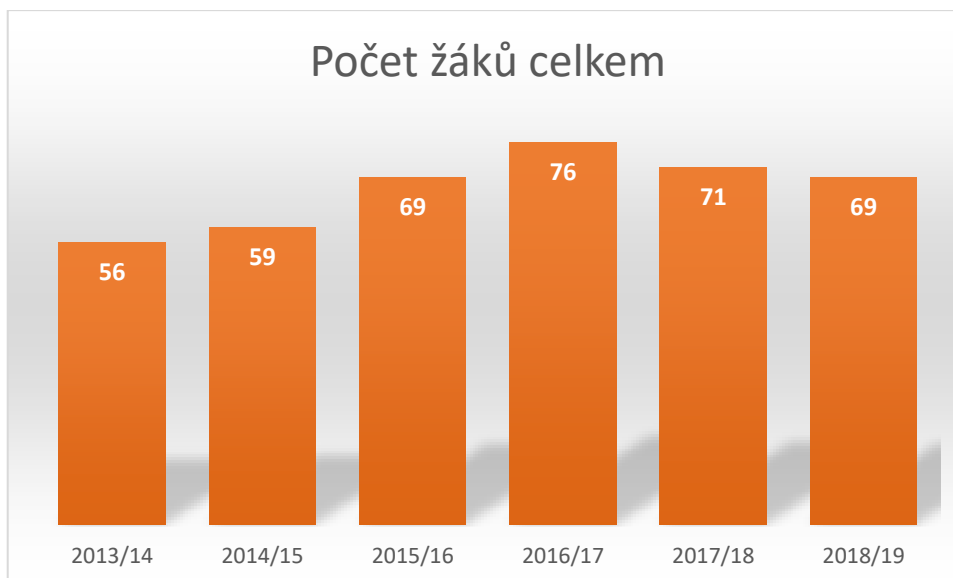


Graf 12 Vývoj počtu dětí v ZŠ a MŠ Nahořany

ZŠ a MŠ Provodov-Šonov

Tab. 43 Vývoj počtu dětí v ZŠ a MŠ Provodov-Šonov

	Školní rok					
	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
Žáci celkem	56	59	69	76	71	69



Graf 13 Vývoj počtu dětí v ZŠ a MŠ Provodov-Šonov

V MAP I jsme zaznamenali nárůst žáků ve školách. Z aktuálních dat je patrné, že v úplných školách dochází k nerovnoměrné změně, kde u ZŠ Komenského dochází k poměrně většímu úbytku žáků. Na vesnických malotřídních školách spíše dochází k úbytku, který může být dán zejména přirozenou migrací obyvatel (stěhování, práce atd.)

Dokončené základní vzdělání – přechod na další stupeň vzdělávání

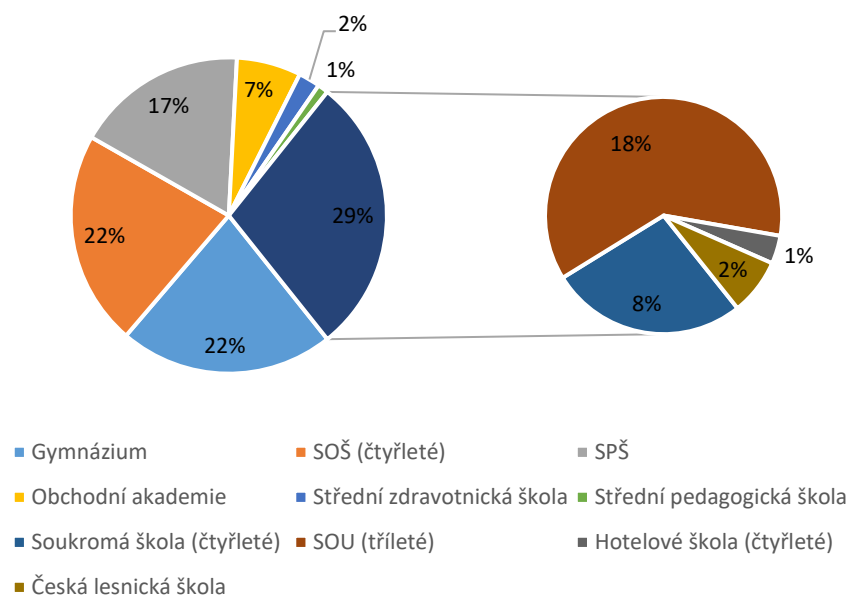
Výběr dalšího vzdělávání po dokončení základního vzdělání je úzce spojen se zájmy žáků. V rámci výběru žáci posuzují školy a obory převážně na základě vlastních zájmů. Dalším faktorem pro výběr dalšího vzdělání je také názor rodičů a kamarádů. Pro lepší představu, jaká škola nabízí kvalitní vzdělávání, jsou pořádány tzv. burzy škol, které se pro Nové Město nad Metují pořádají v Náchodě. Dále pak převážně v lednu a únoru jsou na většině škol pořádány dny otevřených dveří, které žáci navštěvují pro získání dalších informací.

Pro analýzu výběru dalšího vzdělávání žáků v Novém Městě nad Metují, kde fungují 3 základní školy, jsme vybrali období mezi roky 2014–2017. Tabulka níže ukazuje počet žáků a typ školy, který si vybrali pro své další vzdělávání. V tabulce a grafech jsou zahrnuti pouze žáci z 9. ročníků. Žáci vycházející dříve budou vždy uvedeni pod zhodnocením.

Tab. 44 Výběr dalšího vzdělávání v SO ORP Nové Město nad Metují 2014

Ročník školy	Typ dalšího vzdělání	Počet žáků
9. ročník	Gymnázium	20
	SOŠ (čtyřleté)	20
	SPŠ	16
	Obchodní akademie	6
	Střední zdravotnická škola	2
	Střední pedagogická škola	1
	Soukromá škola (čtyřleté)	7
	SOU (tříleté)	16
	Hotelové škola (čtyřleté)	1
	Česká lesnická škola	2

Podíl žáků k výběru školy pro další vzdělávání - rok 2014



Graf 14 Podíl žáků k výběru školy pro další vzdělávání v % za rok 2014

Z grafu je patrné, že největší zájem žáků je o všeobecné vzdělávání (gymnázia), dále pak o odborné vzdělávání různého typu a průmyslové vzdělávání. Velký podíl žáků též dochází na odborná učiliště, kde žáci zakončí vzdělávání výučním listem.

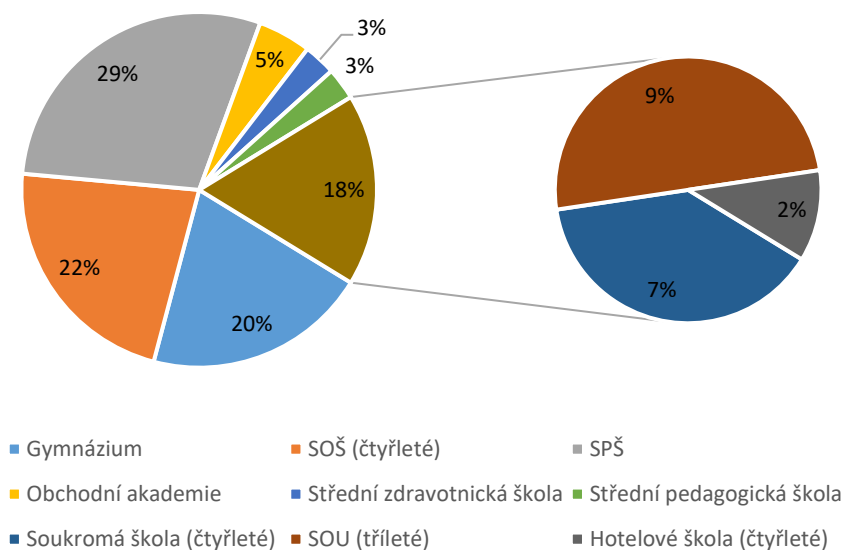
Dále v roce 2014 vycházeli školu ze 7. ročníku ZŠ 2 žáci (SOU), z 8. ročníku 2 žáci (SOU) a 10 žáků z 5. ročníku (Gymnázium).

V roce 2015 byl zájem o typy škol podobný. Velký nárůst zájmu je vidět u průmyslových škol. Níže je zobrazena tabulka a graf zastoupení jednotlivých typů škol a podílů žáků.

Tab. 45 Výběr dalšího vzdělávání v SO ORP Nové Město nad Metují 2015

Ročník školy	Typ dalšího vzdělání	Počet žáků
9. ročník	Gymnázium	21
	SOŠ (čtyřleté)	23
	SPŠ	30
	Obchodní akademie	5
	Střední zdravotnická škola	3
	Střední pedagogická škola	3
	Soukromá škola (čtyřleté)	7
	SOU (tříleté)	9
	Hotelové škola (čtyřleté)	2

Podíl žáků k výběru školy pro další vzdělávání - 2015



Graf 15 Podíl žáků k výběru školy pro další vzdělávání v % za rok 2015

Z grafu je patrný nárůst v zájmu o průmyslové vzdělávání. Důvodem může být zvyšující se zaměstnanost v průmyslovém odvětví v okolí Nového Města nad Metují. Významným zaměstnavatelem je společnost Ammann Czech Republic a.s.; dále pak ŠKODA AUTO a.s. pobočka Kvasiny.



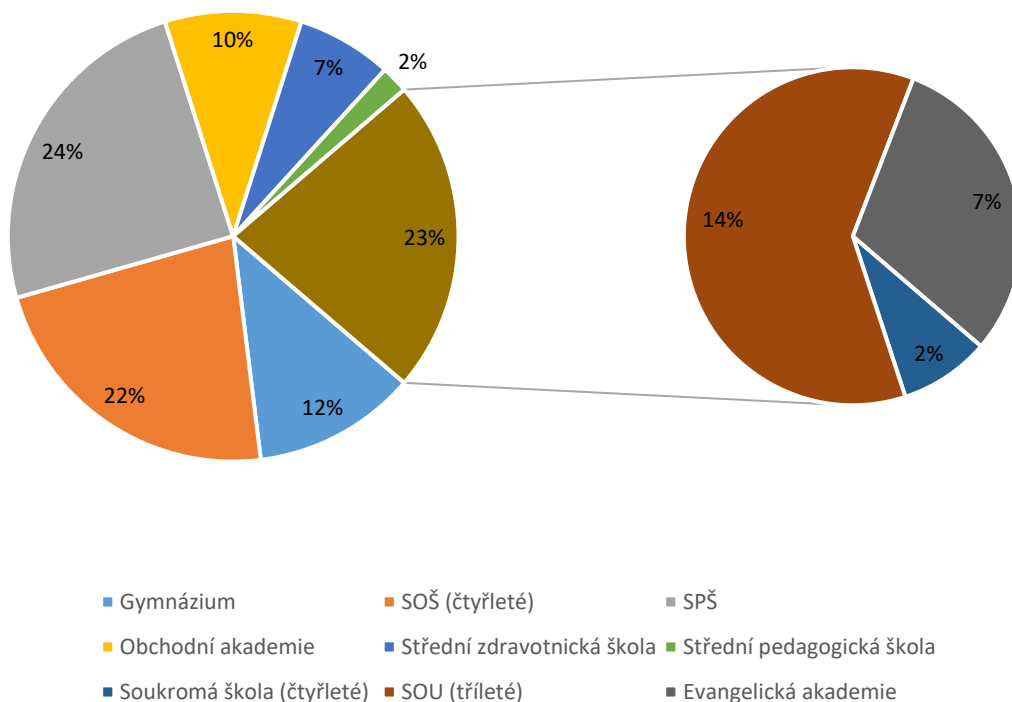
V roce 2015 dále vycházeli ZŠ ze 7. ročníku jeden žák (SOU) a z 5. ročníku 13 žáků (Gymnázium).

V roce 2016 se situace změnila. Ubyl zájem o všeobecné vzdělávání a naopak vzrostl zájem o obchodní akademie a odborné vzdělávání. Tabulka a graf níže reprezentují data za rok 2016.

Tab. 46 Výběr dalšího vzdělávání v SO ORP Nové Město nad Metují 2016

Ročník školy	Typ dalšího vzdělání	Počet žáků
9. ročník	Gymnázium	12
	SOŠ (čtyřleté)	23
	SPŠ	25
	Obchodní akademie	10
	Střední zdravotnická škola	7
	Střední pedagogická škola	2
	Soukromá škola (čtyřleté)	2
	SOU (tříleté)	14
	Evangelická akademie	7

Podíl žáků k výběru školy pro další vzdělávání - 2016



Graf 16 Podíl žáků k výběru školy pro další vzdělávání v % za rok 2016

Podíl žáků, kteří přechází na odborné či průmyslové vzdělávání je stále tak velký jako v předchozích letech. Je to dáno tradicí průmyslové a odborné výroby v okolí SO ORP Nového Města nad Metují.

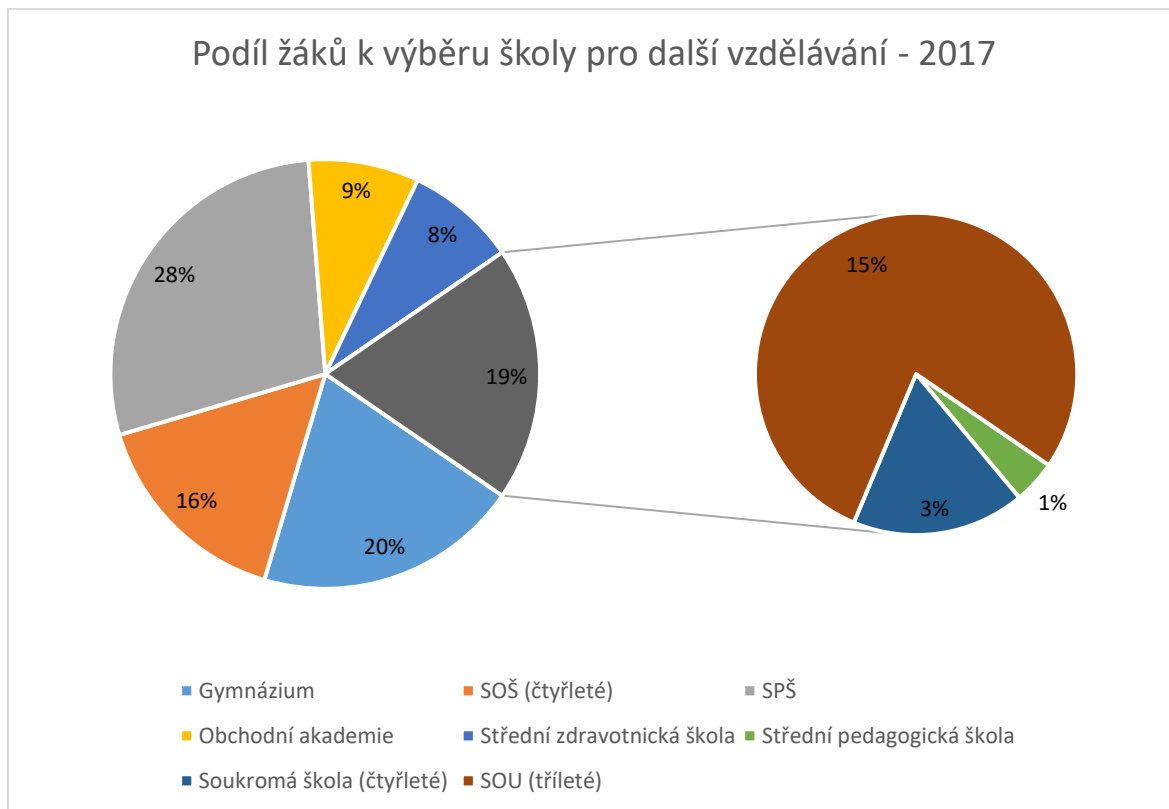
V roce 2016 vycházel ZŠ k dalšímu vzdělávání ze 7. ročníku jeden žák (SOU), z 8. ročníku 5 žáků (SOU a chráněná dílna) a z 5. ročníku 8 žáků (Gymnázium).

V roce 2017 vycházelo z 9. ročníků celkem 121 žáků. Největší zastoupení měly stejně jako v minulých letech střední průmyslové školy a gymnázia jako všeobecné vzdělání. Velkou míru zaznamenal i odchod na tříleté učební obory

Tab. 47 Výběr dalšího vzdělávání v SO ORP Nové Město nad Metují 2017

Ročník školy	Typ dalšího vzdělání	Počet žáků
9. ročník	Gymnázium	24
	SOŠ (čtyřleté)	19
	SPŠ	34

	Obchodní akademie	10
	Střední zdravotnická škola	10
	Střední pedagogická škola	1
	Soukromá škola (čtyřleté)	4
	SOU (tříleté)	18
	jiné	1



Graf 17 Podíl žáků k výběru školy pro další vzdělávání v % za rok 2017

Zhodnocení technického stavu a stavu vybavenosti ZŠ:

Školní jídelna - téměř ve všech ZŠ s výjimkou ZŠ Komenského, kde se nachází firma poskytující externí stravování

Školní družina – ve všech ZŠ.

Školní klub – nachází se v úplných ZŠ (celkem 3).



Hospodaření ZŠ (vybrané školy)

ZŠ Komenského

Tab. 48 Vývoj rozpočtu ZŠ Komenského (údaje v Kč)

rok	Příjmy	Výdaje	
		Provoz	Investice
2014	16 570 849	16 568 614	
2015	18 291 182	18 244 479	
2016	18 149 827	18 081 814	
2017	20 031 000	20 010 000	
2018	22 298 000	22 257 000	

ZŠ Malecí

Tab. 49 Vývoj rozpočtu ZŠ Malecí (údaje v Kč)

rok	Příjmy	Výdaje	
		Provoz	Investice
2014	18 380 330	18 380 071	83 188
2015	20 104 902	20 104 458	85 680
2016	21 365 458	21 354 337	
2017	25 473 000	25 327 000	
2018	28 223 000	28 163 000	

ZŠ a MŠ Krčín

Tab. 50 Vývoj rozpočtu ZŠ a MŠ Krčín (údaje v Kč)

rok	Příjmy	Výdaje	
		Provoz	Investice
2014	23 495 577	23 421 526	
2015	25 099 857	25 031 343	
2016	26 553 791	26 467 821	119 757
2017	29 576 000	29 469 000	
2018	31 922 000	31 907 000	

Střední průmyslová škola, Odborná škola a Základní škola, Nové Město nad Metují

Škola je určená pro děti a žáky, pro které není vhodné vzdělávání ve školách běžného typu. Tato škola poskytuje základní vzdělání, které je rozdělené podle typu postižení, mentální úrovně či individuálních možností jednotlivých žáků. Především dětem, u kterých



je dominantní specifická vývojová porucha chování a také dětem s lehkým mentálním postižením. Nabízí možnost ubytování na internátě školy během pracovního týdne. Ve školním roce 2016/2017 navštěvovalo ZŠ 55 žáků.

Dřívější subjekt Střední škola a Základní škola, který fungoval samostatně, byl od 1. 9. 2018 sloučen s místní průmyslovou školou v důsledku slučování školských subjektů v kraji. Škola nabízí v současné době vzdělávání od žáků od 6 let v základní škole, na kterou navazuje odborná (praktická) škola, která nabízí vzdělávání žáků ve dvouletých a tříletých oborech. Tyto obory se zaměřují především na Přípravu *pro život*, *Šička*, *Pekař*.

Mateřská škola a Základní škola speciální NONA, o. p. s.

Škola sdružuje mateřskou školu speciální, základní školu speciální, třídy přípravného stupně základní školy speciální a školní družinu.

MŠ byla založena roku 2013. MŠ speciální je pro děti se zdravotním znevýhodněním. ZŠ speciální NONA má dva stupně (*přípravný stupeň, základní škola speciální*). Přípravný stupeň je vhodný pro děti, kteří díky svému postižení nejsou ještě schopni nastoupit do běžné základní školy. Základní škola speciální zajišťuje výchovu a vzdělávání dětem/žákům s mentálním postižením, kombinovanými vadami a autismem. V každé třídě je jeden učitel a dále 1-2 asistenti pedagoga. K dispozici může být i osobní asistent. Po ukončení povinné školní docházky mohou žáci docházet do Stacionáře NONA, který zajišťuje denní služby pro klienty s mentálním postižením. Stacionář NONA a Základní škola speciální NONA spolu spolupracují.

3.1.5.3 Základní umělecké vzdělávání, jeho dostupnost a rozbor v řešeném území

V daném území působí pouze jedna umělecká škola, a to ZUŠ Nové Město nad Metují. Škola vznikla v roce 1946. Zřizovatelem ZUŠ je město Nové Město nad Metují. Škola poskytuje základní umělecké vzdělávání v oboru hudebním, tanečním, výtvarném a literárně-dramatickém. Škola připravuje děti a žáky pro studium na uměleckých středních školách. Škola působí v mnoha oborech, konkrétně:

- *Taneční obor* – vyučující se základy klasického, lidového a moderního tance.
- *Hudební obor* – vzdělávání rozděleno na tyto oddělení
 - Smyčcové.



- Klavírní.
- Dechové.
- Pěvecké.
- Strunné.
- Oddělení bicích nástrojů.

Na škole v současné době působí 9 pěveckých a uměleckých sborů.

- *Výtvarný obor* – výuka zaměřena na komplexní pokrytí výtvarných technik a práci s výtvarným materiálem.
- *Literárně-dramatický obor* – průprava dramatická, práce v souboru, dramatika a slovesnost.

Škola má určenou kapacitu 700 žáků. Od roku 2014 se pohybuje počet žáků v rozmezí 685–700. Ve školním roce 2018/19 navštěvovalo ZUŠ 697 žáků. Počet pracovníků se od roku 2014 zvyšuje, kdy v tomto roce bylo na škole 38 pracovníků (24,9 úvazku), v roce 2016 to bylo 40 pracovníků (26,2 úvazku). K 1. 1. 2018 pracovalo dle přepočtu na úvazky v ZUŠ 26,45 pedagogů a 2,75 nepedagogů. K 1. 1. 2019 se počet snížil na 25,868 pedagogů. Počet nepedagogů zůstal stejný

Technický stav budov je dobrý s výjimkou stropu v budově č. 1238, kde je nutná rekonstrukce ve výtvarných ateliérech. Investiční priority jsou zaměřeny na zlepšení digitálních technologií, nákup IT techniky k výuce počítačové grafiky a animace ve výtvarném kroužku.

Tabulka níže ukazuje vývoj rozpočtu ZUŠ Nové Město nad Metují.

Tab. 51 Vývoj rozpočtu ZUŠ Bedřicha Smetany (údaje v Kč)

rok	Příjmy	Výdaje	
		Provoz	Investice
2015	12 741 268	12 684 640	
2016	14 021 439	13 875 709	
2017	16 406 000	16 409 000	
2018	18 279 000	18 192 000	

3.1.5.4 Neformální a zájmové vzdělávání, jeho dostupnost v řešeném území



V Novém Městě nad Metují působí řada organizací a spolků, která svojí nabídkou a programem nabízí nejenom dětem a žákům různé formy vzdělávacích nebo jiných aktivit. Mezi významné organizace a spolky, které patří svojí nabídkou spíše do sportovních aktivit, patří Městský fotbalový klub Nové Město nad Metují. V tomto oddíle působí celkem 10 mládežnických družstev.

Dále působí ve městě Pohybové centrum „Stepik“. Tento oddíl se zabývá celoroční výukou zejména dětského aerobiku a zumbi. Centrum mohou navštěvovat děti od 4 let.

Pro sportovní využití působí také velice úspěšný oddíl TJ Sokol Krčín. Soustředí se zejména na národní házenou, kde v současné době působí až 12 družstev.

DDM Stonožka je dům dětí a mládeže, který působí v Novém Městě nad Metují. Jedná se o příspěvkovou organizaci, která je podporována městem. Nachází se na sídlišti Malecí. Nabízí pestrou nabídku zájmových kroužků od keramiky pro nejmenší, přes tance, zpěv i technické aktivity. Zároveň klub pořádá různé akce nejenom pro děti a žáky, ale také jejich rodiče. DDM se nachází v nově zrekonstruované budově, kde má pro celou řadu aktivit uzpůsobené prostory. Zároveň je schopen přes léto ubytovat až 30 dětí.

Pro rok 2016–2017 nabízela Stonožka celkem 30 kroužků, které jsou realizovány v prostorách dětského domu. Dále pak v nabídce figurují kroužky, které jsou realizovány mimo areál a to jsou zejména sportovní kroužky jako fotbal nebo národní házená.

V DDM Stonožka pracují 3 stálí zaměstnanci. Dále pak najímá DDM externí spolupracovníky, kteří se starají o děti a vedou zájmové kroužky.

Na území se nachází další spolky a neziskové organizace, které se zabývají vzděláváním a pořádáním akcí pro děti a mládež. Konkrétně to jsou:

Český rybářský svaz (Nové Město nad Metují) - nabízí mimoškolní výchovu dětí a mládeže v oblasti rybářství a rybářského sportu.

Junák – český skaut (Nové Město nad Metují) - mezinárodní výchovné hnutí pro mládež a děti od věku 6 let. Organizuje schůzky, výpravy, akce a tábory.

Klub Vánek (Jizbice) - Klub Vánek vznikl v prosinci 1999 z iniciativy rodičů zdravotně postižených dětí. Program: sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi – zprostředkování



kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv a zájmů, psychorehabilitační pobyty.

Mateřské centrum na zámečku (Nové Město nad Metují) - Mateřské centrum zajišťuje provoz herny pro setkávání rodičů s dětmi na MD a RD pět dní v týdnu. Nabízí pestré programy pro celé rodiny, přednášky a kurzy pro rodiče a krátkodobé hlídání dětí.

Občanské sdružení „První řešení“ (Nové Město nad Metují) - Cílem sdružení je organizovat víkendové a zátěžové pobyty, volnočasové aktivity pro děti a mládež, pořádání přednášek, besed, koncertních a kult. akcí, preventivní programy, organizace a propagace skateboardingu...

3.1.6 Zajištění dopravní dostupnosti škol v daném území

Zájmovým územím prochází dvě silnice I. třídy. Konkrétně se jedná o silnici I/14 spojující Vamberk s Náchodem, která prochází celým územím. Dále pak silnice I/33, která prochází severní částí ORP. Spojuje Českou Skalici s Náchodem. První jmenovaná je využívána jako hlavní tepna pro spojení Polska se zbytkem kraje. Na území ORP Nové Město nad Metují se nenachází žádné dálnice ani rychlostní komunikace. Ostatní cesty jsou II. nebo III. třídy. Struktura a hustota silniční sítě je dostatečná. Železniční doprava je zastoupena 2 tratěmi, a to hlavní spojnice Týniště nad Orlicí – Náchod, která prochází přes Nové Město nad Metují a severní tratí ve směru Starkoč – Jaroměř.

Dopravní dostupnost škol v daném území zajišťují soukromé subjekty. Ty vytváří spolu s městem jízdní řády, které korespondují se začátkem a koncem výuky. Hlavní dopravní uzel je Nové Město nad Metují. Tabulka níže prezentuje výsledky SLDB 2011, které se zaměřilo na vyjíždění do zaměstnání a škol v rámci ORP Nové Město nad Metují.

Tab. 52 Vyjíždění do zaměstnání a škol v ORP Nové Město nad Metují v roce 2011³⁴

Vyjíždějící, doba cesty	Zaměstnaní			Žáci a studenti
	celkem	muži	ženy	
Vyjíždějící do zaměstnání a škol	2 699	1 436	1 263	1 196
v tom:				
v rámci obce	867	415	452	341
do jiné obce okresu	1 143	591	552	342
do jiného okresu kraje	471	293	178	231

³⁴ Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2011



do jiného kraje	166	116	50	273
do zahraničí	52	21	31	9
Vyjíždějící denně mimo obec	1 561	861	700	571
z toho doba cesty:				
do 14 minut	484	285	199	110
15–29 minut	691	357	334	234
30–44 minut	220	126	94	113
45–59 minut	107	52	55	79
60–89 minut	39	24	15	28
90 a více minut	14	13	1	6

3.1.7 Sociální situace

3.1.7.1 Sociálně patologické jevy

ORP Nové Město nad Metují má schválenou Strategii prevence kriminality na léta 2016–2020. Součástí strategie je i sociálně-demografická analýza, institucionální analýza, analýza kriminality, stanovení a popis rizikových skupin obyvatelstva, rizikových jevů a rizikových míst v lokalitě. Na základě těchto zjištění jsou stanoveny na celé období strategie jednotlivé dílčí aktivity.

Rizikové jevy

Dlouhodobým sledováním a vyhodnocováním situace v lokalitě Nového Města nad Metují byly definovány tato níže uvedená rizika, se kterými se v různé míře setkáváme a na jejichž řešení se oblast prevence rizikového chování zaměřuje. Strategie je zpracována na dobu čtyř let, proto se zde podrobněji zabýváme i rizikovými jevy, které se v této lokalitě nevyskytují příliš často, ale riziko výskytu je reálné.

Mezi rizikové jevy patří:

- Kriminalita ve virtuálním prostředí – internetová kriminalita.
- Party rizikové mládeže a jejich způsob trávení volného času.
- Alkohol a jiné drogy u dětí a mladistvých.
- Šikana na školách.
- Záškoláctví.
- Zadluženost rodin, chudoba, dlouhodobá nezaměstnanost.
- Výherní automaty – patologické hráčství (Automaty nainstalovány v baru na Rychtě, kumulace závadových osob. Monitorováno kamerovým systémem).



- Domácí násilí.
- Poruchy příjmu potravy.
- Nežádoucí jednání vůči své osobě – sebepoškozování, sebevraždy.
- Lhaní u dětí.
- Pouliční výtržnosti, rušení nočního klidu (převážně v letních měsících u lidí od 18–35 let. Většinou ve skupinkách).
- Vandalismus, sprejství (převážně v letních měsících, mladiství).
- Rizikové chování v dopravě.
- Podvody.
- Bezdomovectví.
- Rasistické projevy, xenofobie.
- Divácké násilí.

Rizikové skupiny obyvatelstva

Pro roky 2016–2020 jsou prioritní cílovou skupinou preventivního působení stanoveny především děti a jejich rodiny, případně širší rodiny. Cílovou skupinu lze rozdělit do těchto kategorií:

- děti a mládež,
- specifické skupiny dětí a mládeže – jedná se o skupiny dětí a mládeže se zvýšeným rizikem problémů s chováním (např. děti z rodin, kde je nebo byla páchána trestná činnost, s rodiči závislými na alkoholu a dalších drogách),
- jednotlivci, vykazující rysy rizikového chování – jedná se o jednotlivce, kteří svým chováním vykazují již určité rysy rizikového chování (mladí experimentátoři s drogami, záškoláctví),
- rodiny, kde není adekvátně naplňována výchovná funkce,
- neúplné a nestabilní rodiny, kde chybí vhodný model mužské role,
- rodiny zatížené chudobou, zadlužeností,
- rodiny s více dětmi.

Riziková místa

Riziková místa nebo rizikové lokality lze rozdělit do několika skupin podle toho, s jakými rizikovými jevy se tam lze setkat. Tyto skupiny se mohou vzájemně prolínat.



Místa s pravděpodobným výskytem nežádoucích osob:

- a) autobusová a vlaková nádraží (čekárny, přístřešky, „klidové zóny“ jako např. parčíky),
- b) nádražní restaurace, herny a bary s non-stop provozem,
- c) méně frekventovaná místa poblíž centra (podchody, průchody, nezajištěná místa v zástavbě),
- d) nehlídané opuštěné objekty a staveniště.

Místa spojená zejména s rizikovými jevy dětí a mládeže:

- a) nehlídané školní prostory (WC, umývárny, sprchy, technické prostory),
- b) venkovní školní prostory (různá zákoutí školních pozemků, školní dvorky, průchody apod.),
- c) parky, městské klidové zóny, nemonitorované veřejně přístupné objekty,
- d) nedostatečně zabezpečené opuštěné nebo vybydlené objekty.

Pokud se jedná o rizikové jevy jako domácí násilí, internetová kriminalita, sebepoškozování nebo poruchy příjmu potravy, tak zde se za riziková místa považují především soukromé prostory a pozemky, neboť se jedná o latentní rizikové jevy.

3.1.7.2 Výskyt sociálně vyloučených lokalit

Na území ORP Nové Město nad Metují se nevyskytuje žádná sociálně vyloučená lokalita.

3.1.7.3 Sociální a další služby zaměřené na děti, mládež a rodiče poskytované v regionu

Na území ORP působí celá řada institucí ať už státních, soukromých nebo neziskových zabývajících se otázkou sociálních služeb a pomoci cílové skupině. Konkrétně se jedná o:

- Obec – provádí prevenci kriminality.
- Městská policie – podílí se na prevenci kriminality (zajištění veřejného pořádku, besedy ve školách).
- Městský úřad Nové Město nad Metují – oddělení OSPOD.



- Oblast školství – tvorba minimálních preventivních programů.
- Probační a mediační služba – systém komplexního a specializovaného poradenství pro oběti trestných činů (tým pro mládež okresu Náchod).
- Laxus Hradec Králové – výzkumné činnosti v oblasti užívání drog.
- Semiramis Nymburk – centrum primární prevence, primární prevence, semináře na druhém stupni základních škol.
- Mateřské centrum Na Zámečku o.p.s. – zajišťuje provoz herny pro setkávání rodičů s dětmi na MD a RD pět dní v týdnu, nabízí pestré programy pro celé rodiny, přednášky a kurzy pro rodiče a krátkodobé hlídání dětí.
- Občanské sdružení První řešení – cílem sdružení je organizovat víkendové a zátěžové pobyty, volnočasové aktivity pro děti a mládež, pořádání přednášek, besed, koncertních a kulturních akcí, preventivní programy, organizace a propagace skateboardingu.
- Junák – český skaut – podpora rozvoje osobnosti mladých lidí.
- DDM Stonožka Nové Město nad Metují – viz kapitola neformální a zájmové vzdělávání.
- Městská knihovna Nové Město nad Metují – kulturní aktivity pro veřejnost.

3.1.8 Návaznost na dokončené základní vzdělání

Žáci, kteří dokončí základní vzdělání, tedy základní školní docházku, mají možnost návaznosti na další vzdělávání. V SO ORP se nachází jedna střední škola, která je od 1. 9. 2018 sloučena s praktickou školou v rámci reorganizace středního vzdělávání v Královéhradeckém kraji.

Jediná střední škola v ORP je ***Střední průmyslová škola, Odborná škola a Základní škola, Nové Město nad Metují***. Po sloučení došlo k obměně nabízených oborů. Střední škola nabízí čtyřleté studium zakončené maturitní zkouškou v těchto oborech:

- Aplikace počítačů v technice a robotice.
- Počítačový design a reklama.
- Robotika a automatizace ve strojírenství.
- Počítačová podpora strojírenské výroby.
- Administrativa a dokumentace.
- Mechanik strojů a zařízení.



Škola dále nabízí studium ve studijním oboru s možností vyučení a to konkrétně:

- Programátor CNC strojů – možnost získat výuční list **Obráběč kovů**.

Dále škola nabízí tříleté studium zakončené obdržením výučního listu. Jedná se o tyto obory:

- Strojní mechanik.
- Obráběč kovů.
- Kadeřník.

Odborná škola poskytuje žákům možnost tříletých učebních oborů. Pracoviště školy se nachází v Opočně, Novém Městě nad Metují a Broumově. Na každém pracovišti se nachází specifická nabídka učebních oborů. Jsou to obory:

- Cukrář.
- Kuchař – číšník.
- Pečovatel.
- Prodavač.
- Zemědělec.
- Zahradník – květinář.
- Autoopravář
- Zámečnick – údržbář.
- Opravář zemědělských strojů.
- Truhlář – dřevař.

Ve dvouletých oborech s možností získání výučního listu jsou nabízeny tyto obory:

- Rodinka.
- Pekař.
- Šička.

Praktická škola je určena pro žáky i nižších než 9. ročníků základní školy. Uplatnění zde najdou žáci se zdravotním postižením a vývojovými poruchami učení nebo chování. Škola nabízí jediný vzdělávací program – **Příprava pro život**.



Další možnosti navazujícího studia jsou pro žáky v okolních ORP, kde se nachází řada středních škol. Konkrétně se jedná o tyto školy:

ORP Náchod:

- Jiráskovo gymnázium, Náchod.
- Obchodní akademie, Náchod.
- Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod.
- Academia Mercurii, Náchod.
- Střední škola oděvní, služeb a ekonomiky, Červený Kostelec.
- Střední průmyslová škola, Hronov.
- Střední škola propagační tvorby a polygrafie, Velké Poříčí.

ORP Dobruška:

- Gymnázium, Dobruška.
- Střední průmyslová škola elektrotechniky a informačních technologií, Dobruška.
- Střední škola – Podorlické vzdělávací centrum Dobruška.

ORP Jaroměř

- Gymnázium Jaroslava Žáka, Jaroměř.
- Střední škola řemeslná, Jaroměř.
- Dětský domov, Základní škola speciální a Praktická škola, Jaroměř.

3.2 Specifická část analýzy

3.2.1 Témata MAP II v řešeném území

Témata, která byla řešena v rámci MAP II Novoměstsko, byla vybrána a odsouhlasena Řídícím výborem v souladu s metodikou v MAP II. Jedná se o tato povinná témata:

- Téma podpory čtenářské gramotnosti a rozvoje potenciálu každého žáka.
- Téma podpory matematické gramotnosti a rozvoje potenciálu každého žáka.



- Téma podpory rozvoje kvalitního inkluzivního vzdělávání (dostupnost, inkluze a kvalita předškolního vzdělávání; inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem).

Dále byla Řídícím výborem na základě zkušeností a návaznosti na zjištěné potřeby území zvolena volitelná témata:

- Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků.
- Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání.

3.2.1.1 Průběžné vyhodnocení naplňování ročního akčního plánu 2017-2018

V této kapitole se seznámíme s vyhodnocením konkrétních aktivit, které se podařilo realizovat v jednotlivých prioritách a aktivitách. Roční akční plán na období 2017 - 2018 je samostatný dokument. V předchozím projektu MAP byly stanoveny priority, které se vztahují pro dané území SO ORP Nové Město nad Metují. Celkem bylo stanoveno 6 priorit, které byly dále rozpracovány na jednotlivé cíle. K jednotlivým cílům byly zpracovány RT MAP aktivity, které mají vést k naplnění akčního plánu v území.

Průběžné vyhodnocení obsahuje výčet realizovaných aktivit, které se podařilo během následujícího období realizovat ať už s pomocí MAP II nebo dalších zdrojů jako jsou šablony aj.



3.2.2 Analýza dotčených skupin v oblasti vzdělávání v řešeném území – jejich zapojení, způsob spolupráce a komunikace apod.

Tab. 53 Analýza dotčených skupin v oblasti vzdělávání v ORP Novoměstsko

Dotčená skupina	Očekávání od projektu	Zapojení do projektu	Akce	Způsob komunikace	Důležitost podpory
Děti v MŠ a žáci v ZŠ	Oblíbení pedagogové, kvalitní a moderní vybavení školních zařízení, široká nabídka mimoškolních aktivit, zapojení moderních zařízení do výuky	Předkládání podnětů a připomínek	Dotazníková šetření	Zapojení formou her, dotazníková šetření, osobní setkání, webové stránky, školní časopis	Nízká
Rodiče dětí a žáků	Kvalitní výuka, kreativní a kvalifikovaní pedagogové, zlepšení komunikace mezi rodiči a pedagogy, využití nových technologií ve výuce, zapojení nových výukových metod pro zkvalitnění výuky	Účast na pracovních skupinách, předkládání podnětů a připomínek, motivace dětí a žáků	Pracovní skupiny, dotazníková šetření, veřejná setkání rodičů, informativní schůzky ve školních zařízení	Osobní setkání, telefonické rozhovory, emailová komunikace, webové stránky, zpravodaje obcí	Střední
Pedagogové	Zvýšení kvalifikace, kvalitní pomůcky k výuce, spolupráce v rámci pedagogického sboru a s rodiči, přátelská atmosféra, společné setkávání a předávání informací, spolupráce v pracovních skupinách, hledání priorit ve vzdělávání	Účast na pracovních skupinách, předkládání podnětů a připomínek, vzdělávání se, tvorba MAP II, účast na seminářích/workshopech a jednáních řídicích výborů	Pracovní skupiny, jednání řídicích výborů, setkání pedagogů v rámci jednotlivých škol, semináře a workshopy MAS	Osobní setkání, telefonické rozhovory, emailová komunikace, webové stránky, pracovní skupiny	Vysoká
Ředitelé	Zvýšení kvalifikace, kvalitní výuka a učební pomůcky, méně administrativních úkonů, zlepšení komunikace s pedagogy a rodiči, zlepšení technického stavu budov a okolí	Tvorba MAP II, rozhodují, financují, podporují, vzdělávají se, účast na pracovních skupinách, jednáních řídicích výborů, motivace pedagogů, spolupráce a komunikace s pedagogy a rodiči	Pracovní skupiny, jednání řídicích výborů, semináře a workshopy MAS, setkání ředitelů a zřizovatelů zorganizovaných MAS, porady v rámci jednotlivých škol	Osobní setkání telefonické rozhovory, emailová komunikace, webové stránky, workshopy, školení	Vysoká
Zřizovatelé	Kvalitní školní zařízení v obci, dobré vedení škol, kvalifikovaní pedagogové, zapojení škol do společného života obce, spokojenost rodičů, dětí a žáků	Tvorba MAP II, rozhodují, financují, podporují, účast na pracovních skupinách, jednáních řídicích výborů	Pracovní skupiny, jednání řídicích výborů, setkání ředitelů a zřizovatelů zorganizovaných MAS, porady v rámci jednotlivých škol, semináře MAS	Osobní setkání, telefonické rozhovory, emailová komunikace, webové stránky, zpravodaje obcí	Vysoká
Zástupci neformálního a zájmového vzdělávání	Zvýšení kvalifikace, kvalitní pomůcky a výuka, rozvoj komunikace s dotčenými skupinami, zlepšení technického stavu budov a okolí	Účast na pracovních skupinách, předkládání podnětů a připomínek, účast na seminářích/workshopech, vzdělávání se	Pracovní skupiny, jednání řídicích výborů, semináře a workshopy MAS	Osobní setkání, telefonické rozhovory, emailová komunikace, webové stránky	Vysoká



Způsob a metody zapojení jednotlivých skupin v rámci zapojení MAP II jsou popsány v samostatném dokumentu „Komunikační plán – Projekt MAP II Novoměstsko“. Je důležité pravidelně informovat všechny aktéry zapojené do tvorby MAP II o výstupech společného plánování. Způsob komunikace v tomto dokumentu je rozdělen uvnitř a vně MAPu.

3.2.3 Analýza rizik v oblasti vzdělávání v řešeném území

Tab. 54 Analýza rizik v oblasti vzdělávání v ORP Novoměstsko

Rizika při získávání a zapojení cílové skupiny				
Identifikované riziko	Hodnocení rizika			Způsob předcházení rizika a návrh opatření k eliminaci
	P	D	V = P x D	
Nízká motivace pro zapojení osob z cílových skupin do tvorby a realizace MAP II	2	5	10	Díky realizaci projektu MAP I byla zajištěna motivace zapojení místních aktérů a osob z cílových skupin do procesů plánování v oblasti vzdělávání. Do realizace projektu je nutné zapojit co nejvíce odborníků z místních škol (ředitelé, učitelé, další pedagogičtí pracovníci), neboť možná fluktuace osob z cílových skupin. Stanovení garanti zodpovídají za jednotlivá témata uvedená u zvolených aktivit. Při motivaci pro zapojení osob z CS je nutné hledat osobní vztahy a vazby, vytvářet pozitivní atmosféru, zajistit vhodnou publicitu a využít odborníky či zkušené facilitátory vč. příkladů dobré praxe. Zájem o spolupráci a zařazení v rámci projektu MAP II potvrdila každá škola z území.
Malé zapojení škol do projektu	1	5	5	Všechny školy v území byly o přípravě a realizaci projektu informovány, realizační tým s nimi již před samotným zahájením projednal jejich zapojení do projektu. Zájem o spolupráci a zařazení v rámci projektu MAP II potvrdila každá škola z území. Nejen s ohledem na uchování či hledání vhodné formy motivace pro rozvoj spolupráce v projektu i v daném území bude v průběhu realizace projektu zajišťována zpětná vazba.



Rizika při realizaci aktivit				
Identifikované riziko	Hodnocení rizika			Způsob předcházení rizika a návrh opatření k eliminaci
	P	D	V = P x D	
Nestabilní realizační tým	2	4	8	Organizace pravidelných týmových porad s důrazem na zpětnou vazbu od všech pracovníků, kvalitní manažerské řízení projektu a celého realizačního týmu. Vytvoření příjemných a vhodných pracovních podmínek a pozitivní atmosféry vč. zajištění aktivit na podporu stmelování kolektivu. Jednotlivé oblasti budou garantovány různými odborníky, odborné kompetence v rámci realizačního týmu je nutné rozložit na více osob. Díky tomu bude zajištěna nahraditelnost jednotlivých členů v případě opuštění týmu a vzájemná zastupitelnost členů v týmu.
Nedostačující zájem o spolupráci	1	4	4	Hledání společných témat a zájmů vycházejících z výstupů z pracovních skupin. Hledání osobních vazeb a vztahů, vytváření pozitivní atmosféry, zajištění vhodné publicity. Optimálně nastavený systém komunikace a vzájemného informování vycházející ze zkušeností s realizací projektu MAP I.
Rizika při finančním a provozním řízení projektu				
Identifikované riziko	Hodnocení rizika			Způsob předcházení rizika a návrh opatření k eliminaci
	P	D	V = P x D	
Nedostatečné zajištění financování projektu	1	5	5	Zajištění financování projektu prostřednictvím úvěru u bankovní instituce. Žadatel má zajištěn úvěr na předfinancování projektu, jeho financování tak není závislé na výši a termínu poskytnutí zálohových plateb.
Dodatečné navýšení výdajů při realizaci projektu	2	5	10	Kontrola dodržování rozpočtu projektu a jeho správné nastavení, rozpočet musí zahrnovat všechny položky nezbytné k úspěšné realizaci, kontrola dodržování rozpočtu, kvalitní řízení projektu a finančních toků, dodržení stanovených lhůt.
Legislativní změny, změny v podmínkách a pravidlech	3	4	12	Sledování depeší, webových stránek a dalších informačních zdrojů. Včasná



				informovanost, komunikace s poskytovatelem, konzultace s odborníky.
Nerealizace výběrových řízení	1	5	5	Výběrová či zadávací řízení nebudou v rámci realizace projektu realizována, rozpočet je tvořen pouze osobními výdaji a paušálními náklady.

P = pravděpodobnost, 1 (nízká) – 5 (vysoká)

D = dopad rizika, 1 (nízký) – 5 (největší)

V = význam rizika

Rizika, jejichž význam je větší než 10, jsou poměrně významná.

Ohodnocení významu daného rizika je velmi subjektivní, v tabulce je uvedeno, jak daná rizika ohodnotil sám žadatel.

3.3 Východiska pro strategickou část

3.3.1 Vymezení problémových oblastí, klíčových problémů, prioritních oblastí potřeb v daném území

V rámci zpracování analýzy stavu předškolní výchovy a základního vzdělávání a na základě zjištění z této analýzy vyplývající byly realizačním týmem projektu identifikovány následující nedostatky a problémové oblasti – kvalita vzdělávacího procesu (administrativní náročnost řízení školy, klima ve škole, další vzdělávání pedagogů, legislativa, inkluzivní vzdělávání v současné podobě), spolupráce aktérů vzdělávání v území a infrastruktura pro rozvoj vzdělávání dětí a žáků do 15 let.

1. pro oblast základního školství

- potřeba modernizace a zkvalitnění infrastruktury pro základní vzdělávání v území ORP, zejména zaměřené na rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků a dle existujících strategií prioritní oblasti rozvoje a zkvalitnění vzdělávání (čtenářská a matematická gramotnost, cizí jazyky, přírodní vědy, polytechnické vzdělávání, ICT);
- nedostatek kvalifikovaných a motivovaných pedagogů a dalších pracovníků (školní psychologové, speciální pedagogové, asistenti pedagoga, nepedagogičtí pracovníci) na ZŠ v území nezbytných pro plnění požadavků inkluzivního vzdělávání;



- systematické zavedení a práce kariérových poradců – důležitý faktor pro vzdělávání a následné uplatnění na trhu práce;
- nastavení podmínek pro rozvoj klíčových kompetencí žáků ZŠ (kompetence ke kritickému myšlení, k řešení problémů, k osobnostně sociálnímu rozvoji) pro jejich lepší uplatnění v profesním a osobním životě.

2. v oblasti předškolního vzdělávání

- nedostatečné financování, vysoký počet dětí ve třídách;
- nekoncepční řešení docházky dvouletých dětí do škol ze strany MŠMT;
- nezbytnost modernizace a rozvoje infrastruktury pro předškolní vzdělávání;
- potřebu posílit personálně školy;
- nedostatečné podmínky pro požadovaný rozvoj matematické a čtenářské pre/gramotnosti, polytechnické výchovy;
- spolupráce s rodiči – příprava a dovednosti dítěte při nástupu do MŠ, dále ve smyslu usnadnění přechodu dětí MŠ – ZŠ.

3. v oblasti zájmového a neformálního vzdělávání

- infrastruktura pro zájmové a neformální vzdělávání v území ORP Nové Město nad Metují vyžaduje investice a modernizaci;
- současná nabídka zájmového a neformálního vzdělávání včetně pohybových aktivit je v souladu s poptávkou.

V předchozím projektu MAP I bylo vymezeno v rámci jednání pracovních skupin celkem 6 prioritních oblastí. V každé oblasti byly zpracovány cíle a aktivity pro podporu těchto problémů v daném území. Mezi prioritní oblasti patří:

Přehled prioritních oblastí
Priorita 1 Udržení dostupnosti a zvýšení kvality předškolního vzdělávání a výchovy
Priorita 2 Podpora přirozené formy společného vzdělávání i škol pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
Priorita 3 Posílení rozvoje jednotlivých gramotností a klíčových kompetencí v rámci předškolního, základního i základního uměleckého vzdělávání



Priorita 4 Podpora stavebních úprav i výstavby, modernizace a vybavenosti škol a školských zařízení

Priorita 5 Podpora všech subjektů školního a neformálního vzdělávání

Priorita 6 Podpora profesního růstu pedagogů, administrativa, legislativa



3.3.2 SWOT – 3 analýza prioritních oblastí rozvoje v řešeném území

SWOT analýza

Téma: **PRIORITA 1 - Udržení dostupnosti a zvýšení kvality předškolního vzdělávání a výchovy**

Datum: 12.06.2019

	Pozitivní	Negativní/Škodlivé
	Silné stránky	Slabé stránky
	STRENGTHS	WEAKNESSES
INTERNÍ	1 AKTIVNÍ PEDAGOGOVÉ	1 UNAVENÝ UČITEL
	2 AKTIVNÍ PŘÍSTUP VEDENÍ MŠ	2 PŘÍSTUP RODIČŮ
	3 SÍŤ MŠ A JEJICH LOKALIZACE	3 ZASTARALÉ ICT VYBAVENÍ
	4 SPOLUPRÁCE MATEŘSKÝCH ŠKOL	4
	5	5
	6	6
	7	7
	Příležitosti	Hrozby
	OPPORTUNITIES	THREATS
EXTERNÍ	1 ZLEPŠENÍ SPOLUPRÁCE UČITELŮ --> BOJ PROTI VYHOŘENÍ	1 NEDOSTATEK ODBORNÍKŮ(LOGOPED,ŠKOL. PSYCHOLOG, SPEC. PED.)
	2 NOVÉ DOTAČNÍ TITULY NAPŘ. ŽP NA ÚPRAVY OKOLÍ ŠKOL	2 NEDOSTATEK ZAŘÍZENÍ A VYBAVENÍ PRO DĚTI MLADŠÍ 3 LET
	3 ZMĚNA LEGISLATIVY	3 PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ
	4 ÚPRAVA NORMATIVŮ	4 2-LETÉ DĚTI
	5 REFORMA FINANCOVÁNÍ	5 RODIČE-NEFUNGUJÍCÍ PARTNERSKÉ VZTAHY
	6	6
	7	7



SWOT analýza

Téma: **PRIORITA 2 - PODPORA PŘIROZENÉ FORMY VZDĚLÁVÁNÍ I ŠKOL PRO DĚTI A ŽÁKY SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI**

Datum: **12.06.2019**

	Pozitivní	Negativní/Škodlivé
	Silné stránky	Slabé stránky
	STRENGTHS	WEAKNESSES
INTERNÍ	1 SÍŤ A ÚROVEŇ ŠKOL PRO DĚTI A ŽÁKY SE SPEC. VZDĚL. POTŘEBAMI	1 ODCHOD DĚTÍ NA VÍCELETÁ GYMNÁZIA
	2 DÍTĚ I ŽÁK ZŮSTÁVÁ VE ZNÁMÉM PROSTŘEDÍ	2 NEDOSTATEK ODBORNÍKŮ
	3 PŘIROZENÁ INKLUZE FUNGUJE	(PSYCHOLOGŮ, LOGOPEDŮ, KVALITNÍCH ASISTENTŮ)
	4 PROFESIONÁLNÍ TÝM ?? VE SPECIÁLNÍ ŠKOLE	3 NEDOSTATEČNÁ KAPACITA PPP
	5 SDÍLENÝ ?? PRO NM ŠKOLY	4
	6	5
	7	6
	Příležitosti	Hrozby
	OPPORTUNITIES	THREATS
EXTERNÍ	1 LEGISL. ÚPRAVA A FIN. ZABEZP. PRO SNÍŽENÍ POČTU ŽÁKŮ VE TŘÍD.	1 NAŘÍZENÁ INKLUZE
	2 NAVÁZÁNÍ SPOLUPRÁCE PEDAGOGŮ SPEC. ŠKOLY A BĚŽNÝCH ŠKOL	2 LEGISLATIVA V SOUČASNÉ PODOBĚ
	3 PODPORA ŠKOL PRO DĚTI A ŽÁKY SE SPEC. VZDĚL. POTŘ. Z NÁR. ÚR.	3 NEDOSTATEČNÁ PODPORA ZE STRANY STÁTU (NEDOSTATEK ODB.
	4 VYUŽITÍ DOTAČNÍCH TITULŮ NA ODBORNÍKY A ASISTENTY	4 TREND DĚTI ODVÁDĚT NA VÍCELETÁ GYMNÁZIA
	5 ZMĚNA CÍL. SKUP. VE ŠKOLE ZŘÍZENÉ PODLE PAR. 16 (POR. CHOV.)	5
	6 PRÁCE S NADANÝMI ŽÁKY (KARIÉROVÉ PORADENSTVÍ)	6
	7 SDÍLENÝ PSYCHOLOG NMNM	7



SWOT analýza

Téma:

**PRIORITA 3 - POSÍLENÍ ROZVOJE JEDNOTLIVÝCH GRAMOTNOSTÍ A KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ
V RÁMCI PŘEDŠKOLNÍHO, ZÁKLADNÍHO I ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ**

Datum: 12.06.2019

	Pozitivní	Negativní/Škodlivé
	Silné stránky	Slabé stránky
	STRENGTHS	WEAKNESSES
INTERNÍ	1 SPOLUPRÁCE ŠKOL S KNIHOVNOU, DDM 2 VOLNOČASOVÉ AKTIVITY (PŘI ŠKOLÁCH) 3 PROJEKTY PRO GRAMOTNOSTI; "NAPŘ. ČESKO ČTE DĚTEM", OCHOTA ZŘÍZENÍ KLUBŮ NAP PODPORU GRAMOTNOSTÍ VE ŠKOLÁCH 4 ZÁJEM PEDAGOGŮ ROZVÍJET GRAMOTNOSTI 5 6	1 KAPACITA PEDAGOGŮ-NÍZKÝ ZÁJEM "DĚLAT NĚCO NAVÍC" 2 NEDOSTATEČNÝ ZÁJEM ZE STRANY ŽÁKŮ 3 NÍZKÝ ZÁJEM O ČETBU U STARŠÍCH ŽÁKŮ (2. STUPEŇ, SŠ) 4 5 6 7
	Příležitosti	Hrozby
	OPPORTUNITIES	THREATS
EXTERNÍ	1 SPOLUPRÁCE MEZI ŠKOLAMI (POLYTECHNICKÉ CENTRUM) 2 PROJEKTY NA VYBAVENÍ PRO PODPORU ROZVOJE GRAMOTNOSTÍ 3 PROJEKTY NA ALTERNATIVNÍ METODY VÝUKY GRAMOTNOSTÍ 4 PROJEKTY, DOTAČNÍ TITULY NA PODPORU GRAMOTNOSTÍ 5 6 7	1 NEDOSTATEČNÉ FINANČNÍ ZABEZPEČENÍ 2 VELKÝ DŮRAZ NA VĚDOMOSTI PROTI ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ 3 ZMĚNA LEGISLATIVY V OBLASTI ŠKOLSTVÍ 4 ZMĚNA PODMÍNEK ČERPÁNÍ PROSTŘEDKŮ Z OP VVV 5 6 7



SWOT analýza

Téma: **PRIORITA 4 - PODPORA STAVEBNÍCH ÚPRAV I VÝSTAVBY, MODERNIZACE A VYBAVENOSTI ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ**

Datum: 12.06.2019

	Pozitivní	Negativní/Škodlivé
	Silné stránky	Slabé stránky
	STRENGTHS	WEAKNESSES
INTERNÍ	1 PODPORA VÝSTAVBY ODBORNÝCH UČEBEN	1 NEDOSTATEČNÉ PROSTORY PRO VÝSTAVBU
	2 SÍŤ A LOKALIZACE ŠKOL	2 ÚROVEŇ ZÁZEMÍ A VYBAVENÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ
	3 AKTIVNÍ SPOLUPRÁCE NĚKTERÝCH ZŘIZOVATELŮ	3 ZASTARALÉ NEBO ŽÁDNÉ ZÁZEMÍ PRO NEFORMÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
	4	4 VYBAVENÍ PRO KLÍČOVÉ KOMPETENCE
	5	5
	6	6
	7	7
	Příležitosti	Hrozby
	OPPORTUNITIES	THREATS
EXTERNÍ	1 ZAPOJENÍ FIREM V ÚZEMÍ	1 ZMĚNA LEGISLATIVY V OBLASTI ŠKOLSTVÍ
	2 VÝZVY NA PODPORU INFRASTRUKTURY	2 ZMĚNA PODMÍNEK ČERPÁNÍ PROSTŘEDKŮ Z DOTAČNÍCH TITULŮ (PŘÍSNĚJŠÍ PODMÍNKY)
	3 NÁRODNÍ ZDROJE PRO ZLEPŠENÍ INFRASTRUKTURY	3 OBMĚNA OBCENÍCH ZASTUPITELSTEV A JEJICH PRIORITY
	4 VÝZVA IROP PRO ŘEŠENÍ BEZBARIÉROVOSTI	4
	5	5
	6	6
	7	6



SWOT analýza

Téma: **PRIORITA 5 - PODPORA VŠECH SUBJEKTŮ ŠKOLNÍHO I NEFORMÁLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ**

Datum: 12.06.2019

	Pozitivní	Negativní/Škodlivé
INTERNÍ	Silné stránky	Slabé stránky
	STRENGTHS	WEAKNESSES
	1 KOMUNIKACE MEZI JEDNOTLIVÝMI AKTÉRY VZDĚLÁVÁNÍ V ÚZEMÍ	1 PŘETÍŽENÉ DĚTI VOLNOČASOVÝMI AKTIVITAMI
	2 SÍŤ SUBJEKTŮ POSKYTUJÍCÍCH VZDĚLÁVÁNÍ	2 JEN ČÁSTEČNÁ SPOLUPRÁCE V ÚZEMÍ
	3 KLÍČOVÍ PRACOVNÍCI ODBORU ŠKOLSTVÍ MěÚ NMnM	3
	4	4
	5	5
EXTERNÍ	Příležitosti	Hrozby
	OPPORTUNITIES	THREATS
	1 PODPORA NEFORMÁLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ	1 ODLIV OBYVATEL DO SOUSEDNÍCH MĚST
	2 DOTAČNÍ TITULY NA VYBUDOVÁNÍ DOSTATEČNÉ INFRASTRUKTURY	2 NEDOSTATEČNÉ ZDROJE NA FINANCOVÁNÍ ZÁZEMÍ PRO NEFORMÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
	3 VÝZVY, NAPŘ. PRORODINNÁ OPATŘENÍ	3
	4	4
	5	5
	6	6
	7	



SWOT analýza

Téma:

PRIORITA 6 - PODPORA PROFESNÍHO RŮSTU PEDAGOGŮ, ADMINISTRATIVA, LEGISLATIVA

Datum: 12.06.2019

	Pozitivní	Negativní/Škodlivé
	Silné stránky	Slabé stránky
	STRENGTHS	WEAKNESSES
INTERNÍ	1 OCHOTA SPOUPRÁCE PEDAGOGŮ 2 PESTRÁ NABÍDKA VZDĚLÁVÁNÍ 3 PEDAGOGOVÉ MAJÍ ZÁJEM O DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ 4 OCHOTA PEAGOGŮ - POVOLÁNÍ POSLÁNÍM 5 6 7	1 CHYBĚJÍCÍ PRÁVNÍ PORADENSTVÍ, SUPERVIZE 2 SPOLUPRÁCE A KOMUNIKACE S PEDAGOGY I V RÁMCI JEDNÉ ŠKOLY 3 SYSTEMATICKÁ PODPORA 4 VYSOKÝ POČET DĚTÍ A ŽÁKŮ VE TŘÍDÁCH 5 6 7
	Příležitosti	Hrozby
	OPPORTUNITIES	THREATS
EXTERNÍ	1 ZVÝŠENÍ PRESTIŽE POVOLÁNÍ PEDAGOGA 2 ZVÝŠENÍ OSOBNOSTNÍCH KOMPETENCÍ PEDAGOGŮ 3 LEGISLATIVNÍ ZMĚNY (MOŽNOST PŘIJETÍ ADMINIST. POZIC VE ŠKOLÁCH) 4 ADEKVÁTNÍ ZMĚNA HODNOCENÍ PEDAG. I NEPEDAG. PRAC. 5 6	1 SOUČASNÁ LEGISLATIVA(NEEEXISTENCE PROF. PODPORY PEDAGOGŮ, SUPERVIZE, DLOUHODOBÉ KURZY) 2 ADMINISTRATIVNÍ NÁROČNOST 3 ODLIV POTENCIÁLNÍCH UCHAZEČŮ MIMO SEKTOR VZDĚLÁVÁNÍ 4 ROZTŘÍŠTĚNÁ NABÍDKA RŮZNĚ KVALITNÍ PROF. PODPORY 5 6 7



3.3.3 Informace o stávajícím stavu gramotností a inkluзивity

V této kapitole se zaměříme na stávající informace o stavu čtenářské, matematické a digitální gramotnosti a inkluзивity v území MAP II. Informace o stavu gramotností vychází z mezinárodních šetření, z národního šetření realizovaném Českou školní inspekcí (ČŠI) a z dat získaných podle popisů potřeb škol za území MAP II Novoměstsko.

V rámci mezinárodního šetření, které jsou zaměřené na gramotnosti ve vyspělých ekonomikách, jsou:

- PISA – mezinárodní šetření realizované OECD. Zaměřeno na zjišťování úrovně gramotností patnáctiletých žáků. Realizátorem na území ČR je ČŠI.
- TIMSS – mezinárodní šetření na zjišťování úrovně žáků 4. nebo 8. ročníků v matematické a přírodovědné gramotnosti. Realizátorem je opět ČŠI.
- TALIS – Mezinárodní šetření organizované OECD. Toto šetření je zaměřeno na vyučování a učení. V ČR realizuje ČŠI.

Mezinárodní šetření PISA

Mezinárodní šetření PISA se považuje za jedno z nejdůležitějších mezinárodních šetření v oblasti testování a měření výsledku vzdělávání. Je organizované Organizací pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD). Šetření je zaměřeno na zjišťování úrovně gramotností patnáctiletých žáků, kde v zúčastněných zemích se jedná většinou o žáky posledních ročníků. Šetření je nastaveno a koncipováno tak, aby poskytlo co nejvíce informací o fungování školského systému jednotlivých zemí pro tvůrce školské politiky.

Testování probíhá ve tříletých cyklech. Vždy je kladen důraz na jednu z oblastí pro získání co nejdetailnějších informací. Poslední šetření v roce 2018 se zaměřovalo na čtenářskou gramotnost. Do tohoto šetření se zapojil vzorek 333 škol.

V předposledním šetření, které proběhlo v roce 2015, se zúčastnilo v ČR celkem 6894 žáků z 344 škol.

Přírodovědná gramotnost - Toto šetření bylo zaměřeno na přírodovědnou gramotnost. Žáci z ČR v této gramotnosti dosáhli 493 bodů, což bylo na úrovni průměru zemí OECD. Jako nejlepší se umístili žáci ze Singapuru, dále pak z Japonska, Estonska a Finska. Naopak podprůměrných výsledků dosáhli žáci z Lucemburska, Itálie, ale i ze Slovenska.



Matematická gramotnost - Žáci ČR dosáhli v této gramotnosti výsledku 492 bodů, což bylo v pásmu průměru žáků zemí OECD (490 bodů). Nejlepšího výsledku dosáhli žáci ze Singapuru a výborné výsledky měli žáci i z Japonska a Číny. Naopak podprůměrného výsledku dosáhli žáci ze Slovenska a Maďarska.

Čtenářská gramotnost - Průměrný výsledek žáků zemí OECD byl 493 bodů. Čeští žáci dosáhli mírně podprůměrného výsledku 487 bodů. Nejlepší byli opět žáci ze Singapuru následovaní žáky z Kanady a Finska. Podprůměrní byli žáci ze Slovenska.

Srovnání výsledků přírodovědné gramotnosti v rámci ČR dosáhli žáci v Královéhradeckém kraji (území MAP II Novoměstsko) nadprůměrných výsledků v rámci srovnání jednotlivých krajů republiky.

3.3.4 Rovné příležitosti ve školách – výsledky dotazníkového šetření

Analýza rovných příležitostí ve školách vychází z jednání pracovní skupiny pro rovné příležitosti a dotazníkového šetření, které realizoval tým MAP II na mateřských a základních školách v území. Dotazník, které školy vyplňovaly, vznikl na základě *Metodiky rovných příležitostí ve vzdělávání*. Aktivita rovných příležitostí je jednou z povinných součástí MAP II. V území byla tedy zřízena pracovní skupina, která se sestává ze zástupců škol, ale i odborníků a dalších aktérů zapojených v území.

Výsledky dotazníkového šetření jsou součástí samostatného dokumentu.

4 Strategická část – Strategický rámec priorit MAP do roku 2023

Viz samostatný dokument

5 Akční plán

Viz samostatný dokument



6 Implementační část

6.1 Organizační struktura projektu MAP II

6.2 Přehled složení a činností realizačního týmu projektu



Seznam obrázků

Obr. 1 Administrativní členění ORP Nové Město nad Metují	8
Obr. 2 Průřezové priority a navázané cíle	14



Seznam grafů

Graf 1 Vývoj počtu tříd	82
Graf 2 Počet dětí v MŠ za celé ORP NMnM	82
Graf 3 Vývoj počtu obsazenosti tříd v %.....	83
Graf 4 Vývoj celkového počtu žáků ZŠ v ORP NMnM.....	87
Graf 5 Vývoj počtu tříd ZŠ.....	88
Graf 6 Vývoj počtu obsazenosti tříd ZŠ v %.....	88
Graf 7 Vývoj počtu dětí v ZŠ Komenského	89
Graf 8 Vývoj počtu dětí v ZŠ Malecí	90
Graf 9 Vývoj počtu dětí v ZŠ a MŠ Krčín.....	91
Graf 10 Vývoj počtu dětí v ZŠ a MŠ Bohuslavice	92
Graf 11 Vývoj počtu dětí v ZŠ a MŠ Černčice.....	92
Graf 12 Vývoj počtu dětí v ZŠ a MŠ Nahořany	93
Graf 13 Vývoj počtu dětí v ZŠ a MŠ Provodov-Šonov.....	94
Graf 14 Podíl žáků k výběru školy pro další vzdělávání v % za rok 2014.....	95
Graf 15 Podíl žáků k výběru školy pro další vzdělávání v % za rok 2015.....	96
Graf 16 Podíl žáků k výběru školy pro další vzdělávání v % za rok 2016.....	98



Seznam tabulek

Tab. 1 Obce – zřizovatelé škol správního obvodu ORP Nové Město nad Metují.....	4
Tab. 2 Vývoj počtu obyvatel v ORP Nové Město nad Metují 2014–2018.....	8
Tab. 3 Věkové průměr obyvatelstva v ORP Nové Město nad Metují (MAP Novoměstsko) 2014–2018	9
Tab. 4 Vybrané ukazatele vázající se k nezaměstnanosti v rámci ORP Nové Město nad Metují 2014–2016	9
Tab. 5 Počet vyplněných dotazníků v aktuálním šetření	42
Tab. 6 Hlavní oblasti podporované z OP	44
Tab. 7 Vedlejší oblasti podporované z OP.....	44
Tab. 8 Využití školských poradenských zařízení školami v aktuálním šetření	49
Tab. 9 Personální zajištění MŠ	50
Tab. 10 Hodnocení čtenářské pregramotnosti v aktuálním šetření.....	51
Tab. 11 Hodnocení matematické pregramotnosti v aktuálním šetření	52
Tab. 12 Hodnocení podnikavosti a iniciativy v MŠ	53
Tab. 13 Hodnocení polytechnického vzdělávání v MŠ	55
Tab. 14 Hodnocení sociálních a občanských dovedností v MŠ	56
Tab. 15 Hodnocení digitálních kompetencí ped. Pracovníků v MŠ	58
Tab. 16 Vyplnění dotazníku v ZŠ	58
Tab. 17 Hlavní oblasti podporované z OP v ZŠ	60
Tab. 18 Vedlejší oblasti podporované z OP v ZŠ.....	60
Tab. 19 Inkluzivita v ZŠ	62
Tab. 20 Využívání školských poradenských zařízení ZŠ	65
Tab. 21 Personální zajištění v ZŠ	66
Tab. 22 Čtenářská gramotnost v ZŠ.....	67
Tab. 23 Matematická gramotnost v ZŠ.....	69
Tab. 24 Jazyková gramotnost v ZŠ.....	70
Tab. 25 Podpora v podnikavosti, iniciativě a kreativě v ZŠ.....	73
Tab. 26 Polytechnické vzdělávání na ZŠ.....	74
Tab. 27 Sociální a občanské dovednosti na ZŠ.....	77
Tab. 28 Digitální kompetence pedagogických pracovníků v ZŠ.....	79
Tab. 29 Podpora kariérového poradenství v ZŠ	80
Tab. 30 Počet dětí v jednotlivých MŠ v letech 2015 - 2018.....	83



Tab. 31 Vývoj rozpočtu MŠ Rašínova (údaje v Kč).....	84
Tab. 32 Vývoj rozpočtu MŠ Na Františku (údaje v Kč).....	84
Tab. 33 Vývoj rozpočtu ZŠ a MŠ Krčín (údaje v Kč)	84
Tab. 34 Seznam malotřídních škol	85
Tab. 35 Vývoj počtu žáků ZŠ v ORP Nové Město nad Metují	86
Tab. 36 Počet žáků jednotlivých základních škol v letech 2015 - 2018	87
Tab. 37 Vývoj počtu dětí v ZŠ Komenského.....	89
Tab. 38 Vývoj počtu dětí v ZŠ Malecí.....	90
Tab. 39 Vývoj počtu dětí ZŠ a MŠ Krčín	90
Tab. 40 Vývoj počtu dětí v ZŠ a MŠ Bohuslavice	91
Tab. 41 Vývoj počtu dětí v ZŠ a MŠ Černčice	92
Tab. 42 Vývoj počtu dětí v ZŠ a MŠ Nahořany	93
Tab. 43 Vývoj počtu dětí v ZŠ a MŠ Provodov-Šonov	93
Tab. 44 Výběr dalšího vzdělávání v SO ORP Nové Město nad Metují 2014	95
Tab. 45 Výběr dalšího vzdělávání v SO ORP Nové Město nad Metují 2015	96
Tab. 46 Výběr dalšího vzdělávání v SO ORP Nové Město nad Metují 2016	97
Tab. 47 Výběr dalšího vzdělávání v SO ORP Nové Město nad Metují 2017	98
Tab. 48 Vývoj rozpočtu ZŠ Komenského (údaje v Kč).....	100
Tab. 49 Vývoj rozpočtu ZŠ Malecí (údaje v Kč).....	100
Tab. 50 Vývoj rozpočtu ZŠ a MŠ Krčín (údaje v Kč).....	100
Tab. 51 Vývoj rozpočtu ZUŠ Bedřicha Smetany (údaje v Kč)	102
Tab. 52 Vyjíždění do zaměstnání a škol v ORP Nové Město nad Metují v roce 2011	104
Tab. 53 Analýza dotčených skupin v oblasti vzdělávání v ORP Novoměstsko	112
Tab. 54 Analýza rizik v oblasti vzdělávání v ORP Novoměstsko.....	113